

g Sen. nisi alii
 cur' spaliat' sit vo-
 catio publici mu-
 neris. vt. ff. de mu-
 z. hono. l. cui. in fi.
b Diuinas. si
 cur' ea q' nauicula-
 rio noie sunt obno-
 xia. vt. de pdi. na. l.
 i. r. sic etiā nō excu-
 saf' ytraq' domus
 a cōparatione spe-
 cieri. vt. s. ne li. in
 emp. spe. l. i. r. facit
 s. de sacrosan. ec. l.
 ad instructionē. et
 o ope. pu. l. ad por-
 tus. et. de col. fun.
 pa. l. in fi. et. s. de
 exat. trib. l. fi. et. ff.
 de pu. vetera. l. pe.
A xcepto p̄-
 monio. quod
 neq' recipit super
 indictū nec fordi-
 dis onera' mune-
 rib'. vt. s. de excu.
 mu. l. pe. r. l. puate
 r. s. e. l. i. r. o col. fi.
 pa. l. ij. et. facit. s. si
 ne cen. vel. reli. l. fi.
 r. de erac. tri. l. ij. in
 fine. Accursius.
d Necessitati-
 bus. qz ordinaris.
e De grege do
 minico. Id est p̄-
 cipio.
Ro-
 possi-
 nis
 tue.
 p̄se
 cto loquitur.
g Maximis.
 homines.
h Singulas. i.
 vna lib. auri p̄li-
 bet equo. et dic q'
 nōt differētiā sub-
 trahit de grege p̄n-
 cipis equos an ip-
 sos ex alijs gregi-
 bus.
i Vermogenia
 nis. siue sint nati
 ex illa tra siue nō.
k Nisi eos. eqs
 vel equas.
l Obtulerint.
 nota sic. ff. d. ali. in.
 l. iij. in fine.
**De palatio et
 domo dicitur.**

rationesq' itinerum/ pontifiq'
 nullum genus hominum nulliusq'
 dignitatis ac veneratiōis me-
 rit' cessare oportet: domos ēt
 diuinas tā laudabili titulo li-
 benter ascribimus.
Cullus a superindicto ex-
 cusatur excepta p̄ncipio pos-
 sessione. h. d. Bar.
Imperator Theodo.
Axcepto primonio pie-
 tatis nre cui' qdē reddi-
 tus necessitatib' publicis fre-
 quētissime deputam' vniuer-
 sos possessores functiones in
 superindictis titulis absq' vl-
 lius bñficij exceptione agno-
 scere oportere censemus.
De grege dñico.
Subtrahēs equum de gre-
 ge dominico ipsum restituit: r
 in vna libra auri puniatur. sub-
 trahens autem de grege p̄n-
 cipio puniatur in media libra: a
 qua pena releuatur si obtulerit
 sponte. hoc dicit Bar.
Imperator archa.
Repositis
 edictis subl-
 ficentie tue
 minimi ma-
 ximiq' mo-
 neant' vt sci-
 ant singlas lib. auri ex p̄p̄ijs
 facultatib' seruandas p̄ singu-
 lis eqs vel equab' siue hermo-
 genianis siue palmar': nisi spō-
 te eos obtulerint'. In his ho-
 quos ex alijs gregib' occupa-
 tos esse constiterit: sex auri vn-
 cias sisci iuribus inferendas.
**De palatio et domi-
 bus dominicis.**
Impato: Constan.
Consecra-
 tas nobis
 edes id est
 incluyta pa-
 laria/ ab oi-
 puuatoruz
 vsu/ r coi-
 habitatiōe excipimus^m.

**De cupressis ex luco
 dampnatis vel per seis p
 egyptum non excidendis
 vel vendendis.**
Cementes r vendētes arbo-
 res cupressi in locis hie noia-
 tis puniunt. h. d. Bar.
Imperator Archa.
I quis dā-
 phesis luci
 in syria vel
 per seis in
 egypto ar-
 bores com-
 parauerit:
 quinqz lib. auri nouerit se esse
 mulctandū: nō minore dispen-
 dio et illo fertēdo q' vēdere ar-
 bores ausus fuerit/ quas non
 licet emptorib' cōparare.
Cluctoitate p̄p̄ia null' p̄t
 in luco dāphesi icidere cupres-
 sos: nec etiā eas collapsas alio
 trāsportare. Itē plātis cup-
 ssi nō p̄t ob hoc aliā icidere s'
 p̄ tali plātatiōe a sisco vnā li-
 brā auri cōsequetur. Bar.
Imperator Theo.
O mnes iudices cuiuscū-
 qz dignitat' sciant post
 hac absq' p̄missu magnitudi-
 nis tue arborē ex dāphesi lu-
 co antiochene ciuitatis p̄cidē-
 di: vel quolibet mō lapsas trāf-
 ferēdi iniam sibi met denegā-
 dā: sed nec a luco vel a litore
 vnā cupressū alijs plātatis ex-
 cidere sibi licere p̄tēdat: at ne
 solatio antiq' ei p̄cesso p̄uua-
 ri p̄ oia videat' p̄ eo q' ei cupressū
 excidere denegat' vnā lib. auri
 eūdē p̄uuar' nris largit' oibus
 accipe decernimus. l. lib. au-
 ri conderna natiōe huius legis
 temeratore plectendo.
Codiciis domini Iustinia-
 ni explicat liber vndecimus.
Incipit duodecimus.
De dignitatibus.
Cuiter patris p̄ditionem r
 aut illustis retinet: dum tñ nu-
 bat clarissimo. h. d. Bar.
Imperator.

Consecra-
 tas. excipi-
 mus. exci-
 pe iudices q' red-
 dūt ius. vt. ff. de of-
 fi. recto. pu. l. nul-
 lū. r. facit. s. d. ope.
 pu. l. quicūqz. r. de
 iudeis. l. i. synago-
 ga. Accur.
n De cupressis
 als cupressis. als
 cupressis: als per-
 seis. als perfidis
 r sunt nola arborū
 vel p̄cis nomē lo-
 ci vbi nascitur cu-
 pressus. et est rō qe
 p̄nēt aggres te-
 nentes aquā nli.
 q' oportunit' t̄pib'
 spargit p̄ agros.
 cum in egypto nō
 pluit. vt. s. de nli
 agge. l. i.
S qz
 p̄cis
 no-
 men
 loci
 sicut dāphesis: ex
 ē gentium p̄cis.
O mnes. sola-
 tio. olim eniz
 licebat vnā inci-
 dere q' aliā planta-
 bar: qz h remouet
 sed aliō a sisco ha-
 bet.
q Quinquagin-
 ta. incisor p̄ p̄uua-
 r' emptor. vt. s. l.
 prior.
C sequitur liber
 duodecim' Codici-
 r De dignitati-
 bus. Dicit' est. s.
 de iure publi. sed
 qz ius publicū nō
 p̄t expediri nisi p̄
 eos q' in dignitatē
 b' eligunt'. vt. ff. de
 blicū p̄
 origine iuris. l. ij. cōstitū-
 s. post originē. id est
 de dignitatib' di-
 gnitate
 cit. scilicet qui ad
 expedē
 eas admittunt: et
 nō debet
 reijciantur. Et que
 p̄uilegia ex eis cō-
 petant. et quanto
 tempore durent.
 Accursius.

Svt proponitis. duabus forozib' supplicatib' respoder. qd dicit auu. f. paternu. na a superiori bus agnatis no cognat' venit dignitas honoz et familia. vt no. ff. de sta. ho. l. cu legitime. Itē qd dicit cōsulare. i. cōsulē vel de genere cōsulū. r sic expo

ne ptoxiu. ad qd. ff. de sena. l. i. et no. q. hui' honoz vel nobilitas q' venit per accidēs. i. p dignitate nō videt' extēdi vltra. p nepotes vt. s. de q'sto. l. diuo. Itē qdā hic habent virū. a. hominem: nō autez pto marito ponit. Itē no. fm. b. q' p'ules clarissima dignitate pfruunt. vt. j. de dome. r. pte. l. ij. et iij. sed certe imo illustres sunt. vt. s. vbi se. vel cla. l. q'ti ens. Accur.

Priuate. hic dicitur in patre et virū. vt. ff. de sena. l. femine.

Reg famosis videt' quōdes idē p'ide repete. s' dic famosis infamia iuris r p sententiā: vt in actiōe furti tutele r si. r p ma iuris. vt. ff. de his qui no. in fa. l. i. §. q' publico. Vel dic notatur in famia. f. facti. f. per sententiā diffinitā vel interlocuto riā. vt. ff. de obse. l. honoz. et. l. parēs. r. l. licz. r. s. de his q' notan. infra. l. ver bū. et. l. inflocutio. itē qd subijcit scil' vt ipso facto infamia: vt missus ab exercitu cū ignominia r similes. vt. ff. de his qui no. infra. l. i. itē q' subijcit turpitudine vite: vt qz male viuunt obligādo rē duobus. vt. ff. de pig. ac. l. si q's i pignoze. vel alia crimina cōmittēdo q' ipso facto nō inferūt infamiā iuris. vt s. d' reis postu. l. i. r hoc ē valde notabile q' infamia facti sive

Infamia p' niaz sive alis illata repellit a dignitate. sic r. s. d' iof. test. a facti a l. fratres. itē qd subijcit r q's ista. f. p'dicta. nā nō pncipat i dignita famis p'dicti circa dignitates cū hoib' integre fame: vt h' te repe. r. s. d' dec. l. ne q's r d' ista. l. i. l. r. r. ff. d' iudi. cū ptoz. §. n' aut r. ff. ad. l. iul. d' vi. p. l. i. nec etiā i aduocādo. vt r. ff. d' postu. l. i. §. aut ptoz. nec in affidēdo. vt. ff. de assef. l. ij. §. pcuratoz

Svt pponit' et auu cōsularez' et p'ēm p'tozū vīruz habuistis: et nō priuate cōditiois h'ebus s'z clarissimis nū pferitis: claritatem generis retinetis.

Notati infamia iuris r facti vel iniquitati scelere aut turpitudine vite ad dignitates non ascendunt. h. d. Bar.

Imperator. Reg famosis et notat' et quos scelus vite aut turpitudine inquinat: et quos infamia ab honestorum cetu segregat / dignitates porte pate bunt.

Maior dignitas nulli debet circa prioris dignitatis seu militie p'iuilegia p' iudicium facere.

Substantie senatorū habēt immunitatem a munerib' sordidis: r etiam extraordinarijs Bar.

Senatorū substantias q's in diuersis locis et p'ouincijs possident: r hoies eoz tā a temonarijs onerib' cōferendis: q's a ceteris p'statiōib' q's iudices describūt: nec onf etiā ab oibus sordidis muneribus extraordinarijsq' et vilio

res possunt esse: qz onus est. vt insti. de excep. §. i. itē art. i. tri. vt. ff. de arbi. parui. itē segregant' vt nō habitent rome vel alibi vbi impator sit. vt. l. de re mili. l. iij. r. ff. de his q' no. infra. l. ij. §. ignominia.

Maior. facere. q'minus retineat p'iuilegiū prioris dignitatis. pone c're plus vt. s. de excu. mu. l. eos. r. j. de p'mice. l. i. r. j. de silē. l. de curiōib'. i. p'n. et. j. de pr. sa. scri. l. iij. et no. de minori dignitate ad maiorē eligi. vt. s. d' mu. et hono. l. vt gradatiz. r. l. honoz. §. g'redoz. nō aut cōuerso. vt. s. que ad. ci. mu. in. l. maioribus. Accur.

Prefectus non potest senatoribus absq' principis cōsciētia aliquid munus indicere. Bar.

Nemo p'fectus vrbis citra p'ceptionez vel scēntiam nostrā vlli munerit sub tuget senatoz: nemo curiā nostram immani' pulset iniuriis. si quid em' senatoria p'edictis dignitate fuerit forte mandandum: nō iudicio referādum sit: nāq' dignitas nobis iudicibus sustinetur.

Negotiantes artes vilissimas ad dignitates nō aspirēt et aspirantes expelluntur ab eis. h. d. Bar.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Imperator. Q's ex vltimis negotiatoribus vel monetarijs abiectisq' officijs vel defozmibus ministerij statonarijs omnib'q' officiozum fece diuersisq' partib' turpibusq' lucris aliqua frui dignitate pertēpret. sed r si quis meruerit repellatur: repullos autē etiam p'opuzs reddi consoztijs oportebit.

Partial text from the right page, including words like 'C' and 'I'.

Q uonia diuersi extruenda. qd de nouo no lz sine au-
toritate pncipis. sed ytera repare sic. vr. s. de ope.
pub. l. in r. l. nemo. et sic intelligo. Loes. in co. n. r. facit
s. de excu. mu. l. maritatum. s. publico.

I us senatorum. ordimo. qui centum erat. vr. s. de pe-
si. h. re. l. vi.

C Numeram.
not. sic. s. ad. l. iul.
maief. si quis. r. ff.
o. testa. mili. l. i. g. i.
d. C. Inuria. qd
dic. vr. s. co. l. neo.

I nteritorum.
non prohibe
m. quia in genu
sunt. vr. iul. de in
genus. in pncipi.
in iuoenis aute
sec. vr. s. ad. l. iul.
vifec. l. i. r. s. si ser-
uus vel liber. l. i. s.
hodie idem est in
eis. vr. in aut. vr. li-
ber. de ce. s. i. coila.
iij. et fa. s. de post.
l. i. et. ff. de asser. l.
ij. et. s. de liber. et
coium. lib. l. fi.

S uera. sub
mouem. ni-
m. i. i. i. e. se. ma-
te. ff. vr. s. ad. le.
iul. maief. l. i. nul-
li. r. facit. s. de que-
sto. l. duo. r. l. decu-
riones.

S enator. p
uatos. h. r. n.
h. i. n. fl. l. vbi di-
cis clarissimos
Solu. hic sunt pri-
uati ad est non illu-
stres clarissimi ta-
men sicut ibi r. sub
audi ibi tantum.
sic concol. ff. de sen-
na. l. senatoris filiu-
um. in fine. vel dic
in fine hui' legis
susceptum subau-
di istu: sed post di-
gnitatem suscepta
r. fm hoc refert an-
te vel post fuerint
nati. r. sic est corra
dicta. l. senatoris
i. fine. et solues fm
hanc loc. q. hic ante fuit concept' vel natus: sic est priua-
tus. ibi et ante conceptus sed postea natus. Item argu-
contra. s. de aduo. diuer. iudi. l. cum a duocatio. vbi ex ele-
ctione r. eo. i. ar. l. conditione ad dignitatem filij ante vr
post nati cum patre extumitur. Uel dic secus. vr. s. de de-
curio. l. fi. et ibi in. l. cum a duocatio sit speciale in aduoca-
tis illis. Uel dic ibi quandoq. dum tamen postea. Item

Q uonia diuersi iudices
nonnulla opa in qbusda
erissimam vrbibus extruenda
ad hmoi necessitate senatoruz
substantia non vocetur.

Senatores in quoru nume-
ro est imperator: sunt defende-
di ab omni iniuria. h. d. B.

I mperator.
Us senatoru r auctori-
tate eius ordinis i quo
nos quocq ipsos numeram⁹
necesse est ab oi iniuria⁹ defen-
dere.

I mperator.
I berto ru filios adpti-
fici clarissimam dignitate
non prohibemus. I mparor.
S ueram indagacionem
p tormenta querendi a
clarissimo hoie submouem⁹.

Natus ex eo q post natiui-
tate adept⁹ est dignitate sena-
toriam: no consequi dignita-
te paternam: si ho nat⁹ sit digni-
tate senatoria durate licet fue-
rit ante conceptus/ eius sequi-
tur dignitate. Bar.

I mperator.
S enator: vel altius cla-
rissim⁹ puuatos⁹ heat
filios editos quippe anteq su-
sciper dignitate qd no solu cir-
ca masculos dignoscit consti-
tu: veruena circa filias simili
conditione seruandum. cu aute
pnos honores⁹ inuidere fi-
lys non oportet/ a senatore vel
solo clarissimo susceptu⁹ i cla-
rissimatus sciendu⁹ est dignita-
te mansurum.

aliud feruat in filijs eoru qui spote se curie cuiusq. ciuita-
tis a dederint. Na nati post talē conditionē paterne no erunt
succedanei fideiōis. vr. s. d. h. i. q. spote mu. su. l. h. circa pn.
h. honores. id est pater honorem habes no inuidet fi-
lio qn filium secū participem admittat.

Iudices in officio furta vel
scelera pmitteres penis hic in
sertis puniuntur. h. d. Bar.

I mperator.
Iudices q se furcis r sce-
leribus fuerint maculas
se cōtetti: ablatio codicilloru⁹
in signibus r honore exuti/ in-
ter pessimos usq. et plebeios
habent: nec sibi posthac d eo
honore bladiatur: quo seipos
indignos⁹ iudicauerunt.

Maroxes durate mrimonio
viri genere nobilitantur: r eo-
ru foru sequitur: r eoru domi-
cilia. Bar. I mperator.

M alieres honore marito
ru erigim⁹: genere no-
bilitamus: r foru ex eoru pso-
na statim⁹: r domicilia mu-
tam⁹. Si aut minoris ordinis
viru postea sortite sunt: puore
dignitate priuate⁹ posterioris
mariti sequetur conditionem.

I mperator.
P recipimus⁹ vr senato-
ri in qualibet puicia cō-
stituto nullā habeant iudices
inungēdi aliqd forre publici
muneris potestatem.

Clarissimi et spectabiles
possunt pifici sine lnia quo
volūt. Bar. I dem.

Clarissim⁹ vr spectabi-
lib⁹ vniuersis ad genti-
tale solum/ vel quolibet alio r
sine cōmeatu proficiscendi: et
vbi voluerint commorandi ha-
bitandive permittimus facul-
tatem⁹.

ta rursus a prioribus no adiuuabitur. vr in aut. de nup.
s. qui tamen. nisi a pncipe impetret. vr. ff. de sena. l. fi. et
facit. l. femine. et. s. de nuptijs. l. cum te.

P recipimus. facit. s. eo. l. nemo.

Clarissim⁹ facultatem. facit. s. de ope. lib. l. fina. r. j.
de prepo. sac. scri. l. fi. et. j. de consu. sancim⁹. et. ff. ad
mu. l. filij. s. pe.

Natus
post
dignita-
tes no ē
paterne
functio-
nis suc-
cedane⁹

Clarissimo. rā
tum fm primam
lecturā.

Susceptu. vr
dic etiam ante di-
gnitate. vel dic tan-
tum post. vr in pn-
cipio huius legis
notatur. et facit. s.
de libert. et eoru li-
be. si manumissos

Iudices. codi-
cilloz. r. digni-
tatu. q. p. codicil-
los cōferunt. vr in
fi. d. mo. ius pa-
pote. sol. s. filius. fa.
et facit in aut. de
san. epif. s. reucren-
dissimis. et. s. p. p. r.
byteros. col. ij. et. s.
de decu. l. infamia.
et. j. de pa. fa. lar. l.
ij. et. s. de offi. p. fcc.
pre. l. fi. d. s. et. s. de
suscep. r. archa. l. l.
aliquid.

Indignos.
no. q. p. uilegiuz
m. et. r. vr. s. de
iude. l. iudcos. r.
ff. de pecu. l. libera.

M alieres. no
bilitam⁹. vr i
aut. de cōsu. s. sin-
aure. col. iij. et. s. s.
nup. l. fi. s. nōne ē
supflua per. l. ff. de
incol. l. h. r. vniuz
scriptoris est. sic. s.
de dilt. pig. arbi-
ter. Uel dic vr. s. de
vere. iur. em. l. ij. s.
si quid ante.

Statum⁹. vr
ff. de iurif. om. iu-
di. l. penul. r. de iu-
di. l. exigere. r. ff.
ad munic. l. fi. s. itē
rescripterūt.

Priuate. nam
que puop est obli

S Grauius substi. als substitutu. als sub fideiussioe. i. sub custodia militari vel executorum. vt. ff. de custo. reo. l. i. et hic adiuge nobis suggeri iubemus. et hoc supil lustris. l. dno. i. si quis illustri comiserit dictu facinus super ceteris autē et. et facit. j. de pzo. sa. scri. l. in sacris. circa pun. r. ff. de pe. diu. fratres. §. fi. r. §. vbi sena. l. q. tiens. Sed querit an hoc sit innouatum per aut. vt iudices nō er. sa. iu. §. i. col. ir. Rñ. nō. q. speciale ē i istis vt. ff. de offi. pron. l. si qd. r. destituti. §. de legi. r. cōsti. l. ij. b

Idem. **S** Grauius vllū facinus admittatur nocentē per sonā extra carcerale custodia substitutione habita: sup illustribus quidez nobis suggeri iubemus: sup ceteris vero quada minor dignitate decozatis ad tui referri culmis notione vt ita demū qd de admissio crimine pstitui oporteat iudice. **I**dem. **S** Grauius pnti ciuitate criminaliter ad satisfactionē iudiciaria nō cogunt sed eoz cōmitti iuratore cautione: qd cōpleta p eos vel eoz pcuratores sit missio in eoz bona i ciuiliu criminaliu vero rāqz per iuri dignitate puiat / r absqz relatione puniunt per iudicem. **I**dem. **S** Grauius ex puiata ciuilibet interpellatione ciuili vel criminali viri illustres puenēdi sunt nulla dāde fideiussiois cōcussioe verent: s; p speciale puilegiū sue cōmitti fidei psequant: iuratoria ab his cautioe tñmō exponēda: quā si neglexerint r cōtra iherū cautioi sacramentū ipsi vel

Judicet. per te pfecte pzo. s; hoc lex fallit in casu. j. l. pzo. §. inter eos. Accur.

Quoniam puiata puiat accusat vt cōuenit illustres.

Fideiussiois. id est iudicio sūt. i. mobilia nō possideat. sic. j. de pui. §. reb. l. mul. r. i. n. de satisf. da. §. s; hodie. r. j. de pui. sc; hola. l. si. circa fi. r. §. de epis. r. de. cum clericis. §. i. Sed ibi nec iura. reg. aliter cōtra. vt. ff. qui satisf. da. cog. l. sciendū.

Absuerint. p d. salibi. s; p b plā nū est. sic. §. de epi. au. l. si quis ex com. sensu.

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Infamis est qd ipso iure puenit

ma. et. §. eo. l. i. ff. secus vbi contra iuramentum tantum. vt ff. de infra. l. lucius.

Inconsulta. hoc est speciale contra superiorē. l. proxima vbi pncipi refertur sententia. sed hoc propter per iurium. et facit. j. de lucris ad l. iij. et de curiosis. l. pe.

Exercere. que seueritas ē lite nō contestat vt bona aduocent. vt. §. de requi. reis. sed lite contē. pecuniaria penavel que estia tione contingit infigi potest. vt. ff. d. pe. absentem. §. i.

Priuegius. de satisf. vitanda.

Senētia. cōmonitōia. sic. §. de epi. et cleri. cū clericis.

Cōuentionē. registrarē iure isto pot fieri cōuētio in scriptis r sine scri ptis. vt. ff. de eden. l. i. §. i. nisi i hoc ca su vbi libellus in scriptis est dādus vt hic hodie regu lariter idē. vt. §. de litis pte. auten. offeratur. senētia autē olim r hodie in scriptis ferēda

Incris. In scri ptis est vt. §. de i. i. l. i. §. i. in scri. au. l. nisi. r. facit. j. de pzo. sa. scri. l. penul. et de pinct. agen. in re. l. si. r. §. de māda. pnci. l. i. Accursius.

Item. **S** Grauius vllū facinus admittatur nocentē per sonā extra carcerale custodia substitutione habita: sup illustribus quidez nobis suggeri iubemus: sup ceteris vero quada minor dignitate decozatis ad tui referri culmis notione vt ita demū qd de admissio crimine pstitui oporteat iudice.

Idem. **S** Grauius pnti ciuitate criminaliter ad satisfactionē iudiciaria nō cogunt sed eoz cōmitti iuratore cautione: qd cōpleta p eos vel eoz pcuratores sit missio in eoz bona i ciuiliu criminaliu vero rāqz per iuri dignitate puiat / r absqz relatione puniunt per iudicem.

Idem. **S** Grauius ex puiata ciuilibet interpellatione ciuili vel criminali viri illustres puenēdi sunt nulla dāde fideiussiois cōcussioe verent: s; p speciale puilegiū sue cōmitti fidei psequant: iuratoria ab his cautioe tñmō exponēda: quā si neglexerint r cōtra iherū cautioi sacramentū ipsi vel

Judicet. per te pfecte pzo. s; hoc lex fallit in casu. j. l. pzo. §. inter eos. Accur.

Quoniam puiata puiat accusat vt cōuenit illustres.

Fideiussiois. id est iudicio sūt. i. mobilia nō possideat. sic. j. de pui. §. reb. l. mul. r. i. n. de satisf. da. §. s; hodie. r. j. de pui. sc; hola. l. si. circa fi. r. §. de epis. r. de. cum clericis. §. i. Sed ibi nec iura. reg. aliter cōtra. vt. ff. qui satisf. da. cog. l. sciendū.

Absuerint. p d. salibi. s; p b plā nū est. sic. §. de epi. au. l. si quis ex com. sensu.

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Ordinabit. mit tendo in posses. rei petite vel omniuz bonozū olim. vt p mēiura deorti hodie. vt. ff. q. ex cau. in pos. ea. l. i. et in aut. de epi. §. si ve ro quid. Uel si de tur di. f. i. i. i. a. cōtra en absentē con tamacē sit missio per. l. pzo. r. de pui. §. in aut. m. nā et

Infamis est qd ipso iure puenit

nullas. Solu. hoc in perpetuis. arg. ff. si certu petat. l. pres-

sidis. Item facit. l. de silen. l. iij.

C De pretoribus et honore preture: alis prefe-

cture: alis pretorie vt pro eodem ponat.

C Et collatione. scilicet sublata. et nota qd quedam spe-

ciales functiones erant qd remouet

Amo ad pres-

fectu ra. f.

prero. na. na. n. de

rebe. debet. cligi. vt

3. de offi. pro. l. tres

d. Cui. no. sic

ff. de in ius vocan.

pleriq. de lega. i.

nemo. de inu. l.

qui domum.

Lebam. als

deest. glebam

vel sollem. et inci-

pi. l. iij. re.

C hmoi collatio

ne. l. alia a censura

capitis. r. iugate

terrari. vt. 3. de co

lo. trac. l. i. in pn. r.

3. sine. c. l. vl. r. de

allu. l. h. qd et facit

3. de cap. c. c. xi.

l. i. 3. 3. d. meta.

l. per singulos. So

lu. vt ibi.

C De pnbis et no

paratis r.

A honora-

C De pretoribus et honore

preture r collatione r gles-

ba r clau r folli et septem

solidoru functione sublata

Imperator.

Amo ex clarissi-

ms r spectabili

bus qui in puin

cis ogit ad pfe

ctura postea de

uocef: 3z maneat

vnusqz domi sue tutus atqz

securus et sua dignitate letet.

Idem.

Sol. functione siue quali

bet huiusmodi collatione r az

circa psoas qz circa res ac pre

dia fundit iubem? aboleri: vt

omnis hmoi sopita perpetuo

conquiescat exacto.

C De consulis r no spar-

gedis ab his pecunijs: r d

fectis r magistratib? mili

tum et patricijs.

C Inter habetes eade digni

tate ille puoz antecedere qui

pius est adept? dignitate/ etia

am si postertoz eandem fuerit co

secut? pluries: si th puoz in co

h. Repetit. l. sepe meruit dignitatem consulatus. et sa-

lit. 3. de asse. l. liceat.

C Alius. hyperbolice quia deus est altior. vel sub. con-

sule. Accursius.

C Posthabitus. postponitur enim prior consul quam-

do sequens fit pa-

tritus cum maior

sit consule. vt. 3. co.

l. nemi. sed si tuc

primus fuit r ipse

patricius recupe-

rat pteitatem ex

tuer hoc dicit. Alij

diciunt pteit. cu

qui primo patri-

ciatum uoz postea

consulatu meruit. et

subaudiunt oportet

scilicet ab eo qd pu-

oz. r. 3. fm. eos ma

le aduersarietur qz

re. Item huc plus

postiqz iste re. male

litaret.

C Adinm. se-

lam. id est se-

dem conuicta que

est nostra: quia ei

dam? sic. ff. de po-

stulan. l. i. 3. retert

enq. Accursius.

C Parentum. l.

consulum qui pa-

tres dei eni esse de

uoz. vt l. aut. ius-

uran. quod pte-

sta. col. viij.

eiudem honoris pretendat au-

C Consules hodie phibet per

C Adine consulates ad an-

C Conspecta. se-

C Ceteros. fis-

C Patimur. cor-

C Centena. fa-

C Patrie. vbez

do sequens fit pa-

tritus cum maior

sit consule. vt. 3. co.

l. nemi. sed si tuc

primus fuit r ipse

patricius recupe-

rat pteitatem ex

tuer hoc dicit. Alij

diciunt pteit. cu

qui primo patri-

ciatum uoz postea

consulatu meruit. et

subaudiunt oportet

scilicet ab eo qd pu-

oz. r. 3. fm. eos ma

le aduersarietur qz

re. Item huc plus

postiqz iste re. male

litaret.

C Adinm. se-

lam. id est se-

dem conuicta que

est nostra: quia ei

dam? sic. ff. de po-

stulan. l. i. 3. retert

enq. Accursius.

C Parentum. l.

consulum qui pa-

tres dei eni esse de

uoz. vt l. aut. ius-

uran. quod pte-

sta. col. viij.

C Conspecta. se-

lam. id est se-

dem conuicta que

est nostra: quia ei

dam? sic. ff. de po-

tra-

bea qd

lit.

Liber Duodecimus

Nemini anteponitur. imo prefectus vrb. an ponitur. vt. s. de of. p. fec. vr. l. pfectum. r. s. de offi. vica. l. i. q. sunt ptra. Sol. pfectus antepositus dignitatibus debet tñ: sed patriciatu etiam extra vrbem habet locum b. Actu. vt. i. vt digni. ordo serue. l. ij.

Dignitates. sed illustribus vrbis permittebatur patriciatu codicillos accipere: q. vrbis hñdī dignitatibus nō fuerunt pmo decorati vt i no. uel. de ordi. se. vbi ē dī prefectum. vr bis pcesse patricio.

Orbis terrarum. ff. de leg. et senatus. de quib. r. s. de vete. iu. enu. cle. l. i. s. sed r si q. et in li. de fatid. in fi.

Censemus. s. l. p. r. r. l. p. r. r. et sepatus archa. r. et debet eligi q. hoc custodiat. vt. s. de aqueduc. l. hac lege.

Annale. sicut p. stat. c. lib. auri q. p. annū impetrat vt sit cōsul in actu. vt. l. l. p. r. sic qui sit consularis. i. vt dignitatem habeat sine administratiōe.

Sentiat. s. ciuitas.

Ancimus. p. petret per annum etiam administratiōnem.

Et re ipa. i. ē. ipso actu.

Processo. scz per annum. et alio est professio.

Terasse. pmo consularis factus consul in actu non

Nullus eligi pot patricius nisi primo alteram dignitatem hic insertarū fuerit adeptus. itē habens dignitatem consularē absq. administratione in opus aqueductus expendere debet centum pondō auri. B.

Idem.

Nemini ad sublimē patriciatu honorem (qui ceteris omnib. antepositus) ascendere liceat: nisi prius aut consularatus honore potiat: aut pfecture ptozie/ vel illirici/ vel vrbis administratione/ aut magistrū militū/ aut magistrū officiorum in actu videlz positus gessisse noscat: vt hñdī tñ psonis siue adhuc administrationem gerendo seu postea liceat qñ hoc nre federit maiestati patriciam consequi dignitatem. Qm̄ vero gloriosissime huic vrbis que caput orbis terrarū est omnifaria credimur consulendū: vniuersos q. post hac honorarijs cōsulatus insignib. pncipali munificentia decorant. c. lib. auri ad reficiendū a q. ductū publicū ministrare censem: ad similitudinem eorū q. per annale temp. consulariū editione munerū gloriā. nam ipsis q. expedit / vt florentissima ciuitas centū auri libraz. mūnificentia sustentata honorariū quoq. sentiat cōsulatum.

Si cui cōcedit administratio dignitatis diu ante concessa non videt de nouo dignitas concedi: immo illis potest honorib. q. potret si eidem ab initio administratio cōcessa fuisset: nec soluet. c. lib. au. in op. a q. duct. si tempore dignitatis concessa soluit. h. d. B.

Idem.

Ancim. vrbis excellentissimis consularib. oibus q. iam facti sūt vel postea fuerint procedendi q. et re ipsa p. annū gerendi consularatus impetrato. videlicet pncipal-

li iudicio legitimā tribui facultatē: ita vt pacta quā meruerit processione nō nouū aliqd. vel q. nondū habeat adipsi: sed consularatus q. semel eis consularis detulerit processio. ite rasse beneficio videant: r i adoranda nra purpura vel in consequendis cunctis consuli honorib. r p. r. iudicij ex anteriori tempore proouentionis ordinem libimet nouerit vendicandū. hoc etiam obseruando vt hñdī consul nec. c. lib. auri a q. ductib. hui. in clyte ciuitatis pro tenore sacre consitiōis p. bendas q. s. cū esset consularis presiterat/ consul postea creatus p. solvere denuo cōpellat.

Cuius familias electus in patricium a patria potestate liberatur. h. d. Bar.

Idem.

Ancim. viros excelsos patricios q. in hñdī dignitatis apicem augusta maiestas retulerit: illico ab ipiali b. codicillis p. titis patressa. effici: ac p. tate liberari patria: ne videant q. a nobis loco p. r. honorant alieno iuri esse subiecti. q. em. patiat p. m. posse q. d. p. emancipationis modū suis nexib. filiū relatare: impatoriam aut celsitudinem nō valere eū quē sibi patrem elegit ab aliena erimere p. tate: ne si cōtrariū approbet p. quācūq. machinationem imperialis maiestas minui videat. r hoc quidem raro contingere satis certū est. nemo enim facile respexit filiū. in patriciatu honorem p. uentū quē admodū in consularibus hec res v. sitata est: sed ne quid in pte t. p. is tale eueniat et sine legib. inueniat: hec ideo nobis v. sa sunt faciendā.

De pfectis ptozie siue vrbis et magistris militū in dignitatibus exequendis.

Prefectus vrbis r pfectus ptozie r magister peditū vel militū licet habeant dignitates distinetas: tñ oēs sunt parie gradus: et ille p. fert q. p. mo fuit in dignitate electus. Bar.

est pl. q. consul. et facit. s. l. i. r. c.

Nostra. id ē nos purpura vestitus: et dicit adorari euz saluatur. vt. s. de fab. l. ij. in quo est ordo r. c.

Sacre constitutionis. s. l. p. r. sed si ante non fuisset consularis r sic non soluisset: nunc impetrans consularium per annum solueret. vt. s. l. p. r. in fi.

Denuo. sic. ff. de reg. iur. l. bona.

Ancimus. p. titis. i. p. sentatis sibi litter. electionis ad patriciatum: vt. hic. r. illi. q. b. mo. ius. pa. po. sol. s. filiū famili: as. sic. et in quibusdam alijs. q. d. dic. vt. s. de decur. l. fi. r. in aut. consiti. q. de digni. s. generaliter. col. v.

Minui. quis quodammodo esse semus in potestate patricij patricij quasi sui.

Sat. sicq. p. rum ledunt patres: quod secus esset in consule. vt. ff. de v. l. i. iusto. et tamen in consule est idem hodie vt in. d. aut.

De p. p. p. tozo siue vrb. r. c. Omnes istos dicit esse patres.

est pl. q. consul. et facit. s. l. i. r. c. Nostri. id ē nos purpura vestitus: et dicit adorari euz saluatur. vt. s. de fab. l. ij. in quo est ordo r. c. Sacre constitutionis. s. l. p. r. sed si ante non fuisset consularis r sic non soluisset: nunc impetrans consularium per annum solueret. vt. s. l. p. r. in fi. Denuo. sic. ff. de reg. iur. l. bona. Ancimus. p. titis. i. p. sentatis sibi litter. electionis ad patriciatum: vt. hic. r. illi. q. b. mo. ius. pa. po. sol. s. filiū famili: as. sic. et in quibusdam alijs. q. d. dic. vt. s. de decur. l. fi. r. in aut. consiti. q. de digni. s. generaliter. col. v. Minui. quis quodammodo esse semus in potestate patricij patricij quasi sui. Sat. sicq. p. rum ledunt patres: quod secus esset in consule. vt. ff. de v. l. i. iusto. et tamen in consule est idem hodie vt in. d. aut. De p. p. p. tozo siue vrb. r. c. Omnes istos dicit esse patres.

Refectio i. di- cre- te. i. si discreto seu separe sed equalis digni- tatis.

Consado. i. adeo hoc est veru.

Cad puata. als a puata: et plana als ad puata. et tuc dicitur retineat ali- que defectu digni- tatis. vt. i. l. pri. et facit. s. ti. i. l. i. et. s. q. po. i. pig. ha. si fu- dr. et de lo. p. c. l. co- gnit.

Cisq. gesse- rit. i. gestio = ne compleuit. id est si no compleuit an- ali p̄fec. et gesserit sic equarat magi- stru ius p̄fecto vt q pot fuerit p̄ferat. i. hoc enim est simi- litud

C Ex p̄fec. i. ex his q post magra- tu fuerunt electi et desierut p̄ferat ma- gister i his que ses- quant. Et no eos retinere effectus di- gnitatis. sic. s. de ad- uo. di. iu. petitione. Segrediet. et. i. ti. i. l. i. et. s. d. exc. mu. l. es. et. l. martaru. i. fi. et. i. de. pui. eo. q. i. sa. pa. l. ij. i. fi. et. l. fi. Dic q hic fuerut p̄uetti s. desierut. als sec. vt. i. de. pui. mi. l. ij. i. fi. et. facit. s. l. pri. cu suis cor. aliq dicitur p̄uetti de nouo. vt. et. s. ti. i. l. i. sed et hnt necesse di- cere q desierunt p. l. vt digni. ordo p. ue. l. ij. s. sed admi- nistratores.

C De p̄positis sa- cri cubuli: et de omnibus cubi. et.

Sacri discre- tio. l. dñi. facit. s. ti. i.

Impa. Augu. Defectum vrbis et prefectum p̄- torio et magi- stros equituz ac peditu indiscre- te dicimus di- gnitatis: vsq. adeo videlicet vt cum ad puatā secesserint vitam eu locum volumus esse potiozem qui alios p̄motio- nis tepore et codicillorum adē- ptione precesserit.

C Dignitate deposita p plu- res i pari gradu dignitatis exi- stentes: ille est potior qui fuit i dignitate electus. Bar.

Impator. Leo. Quisquis magisteriū eq- tum peditumq. susce- perit et gesserit ante captam a quocq. prefecturam: is cu pu- uatus erit et honorem depo- suerit ex p̄fectis qui proue- cti fuerit p̄feratur. sit igitur sedes p̄tor ante prouectis / lo- cus consp̄ctor / decernedi lo- quendiq. facultas / antiquior cui est splendor adepti magi- stratus vetustior.

C De p̄positis sacri cubuli: et de oibus cubicularijs et priuile- gijs eorum.

C Custodientes cubulu pi- cupis vel auguste eandem di- gnitatem habent quam p̄fec- tus vrbis et p̄fecti pretorio et magister militum: et hac di- gnitate deposita nulla est in- ter eos discretio: seruata tamē reuerentia temporis. Bar.

Imp. Iusti.

Sacri cubuli p̄- positi ea digni- tate fungantur qua sunt predi- ti qui eminentis- simam pretoria- nā vel vrbana meruerint p̄fe- cturā: aut certe militarem ma- gisteriam p̄tatem: ita vt sit iter eos post depositas admi- strationes nulla discretio / siue no-

stre serenitatis adoraturi ad- mittantur iperiu: siue pro suo arbitrio solēnes festiuitates et cetus vel salutationes vel que libet alia officia frequētent / vt in sedibus et in consensu etis ordo seruetur / quem ordo pro- fectionis ostenderit: sub habi- tu videlicet ipsis consueto: cu- manifeste decretum sit eum esse qui precesserit potiozem: vel illum subsequi quem recentis probauerit eximen.

C Cubicularij principis etiaz anteq. ad dictum officiu obli- getur gaudēt immunitate mu- nerum extraordinarioz: et fini- ta dignitate non recipiūt ho- spitem inuit: et p̄sides con- trarium facientes pena hac lege inserta puniuntur. Bar.

Impa. Leo.

Hic nostre mansuetudi- nis eterna lege sancim⁹ vt omnes cubicularij q de no- stro cubiculo exeunt anteq. p̄- mum locum obtineant (ex- cepto castrensi et comite do- morum) his priuilegijs p̄frua- tur. i. vt neq. possessiones eoz angarias siue pangarias vel etiam parauerdos in posteru dispositione etiam tui culmi- nis vel alicuius calūnia dare cogantur: ne sordidis astricti muneribus decus misterij qd militando videbantur adepti ocij tpe et quietis amittant. do- mos quoq. eorum vel i hac sa- cratissima vrbe vel in qualibet alia positas ciuitate ab oi ho- spitum cuiuslibet dignitatis in quietudine vendicamus: pro- uinciarum rectoribus eozq. apparitionib⁹ denarum lib. au- ri dispendio feriendis: si man- suetudinis nostre statuta dissi- mulare et ex aliqua parte vio- lare temptauerint.

C Cubicularij principis et au- guste non cogantur responde- re nisi coram officiorum magi- stro. h. d. Bar.

Idem.

l. et. ij. et. s. ti. ij. l. i. et. l. pe. et. i. de sil. l. vlti. Sz ar. cōtra. ff. de iudi. l. ij. s. pla- rē. Accur.

C Festiuitates .i. festi cōuēt q fie- bāt i mayo. et dice- bant quuuta. vt. s. de paga. et. sar. l. vt prophanos. vel in mauiua. vt. s. de maui. l. vna. lib. xi. Accur.

C Salutationes iudiciū forte. vt. i. s. p̄xi. sa. scri. l. ij. et. s. de offi. di. iu. l. vi. ti. Accur.

C Sedib⁹. sic. s. de sac. sanc. ec. l. de cernimus.

C Consensu. vt ff. de albo scri. l. i.

C Decretum. ci- uium vel senatorū vel curie.

Hic nostre. ex- eunt. qz finite runt officium et tñ retinent priuilegi- um qd iu vtiūt v- hic. et. s. d. exc. mu. leam. et. l. maxima- rum. in. fi. n. Anteq. sub- audi. ctiam.

C Locū. scz cu- bicularij ad quod posset recli. vt. s. de consu. l. i.

C Exceptio. ex- cipit duos palati- nos q non habent imunitatem infra scriptas: quum mo- nullus habet nisi qui. l. aliqua se ha- bere ostendat. vt. s. de excu. mu. l. ma- gmarum. in. prin- ci. accur.

C Angariae. id est munus sordis- dum.

C Vendicam⁹. id est excipimus. et facit. i. de p̄xi. sa. scri. in sacris. et de munc. et hono- l. vlti. s. patrimo- niorum.

priuille- giū offi- cialium dignita- re finita nō p̄dit.

Liber Duodecimus

Cubicarios, hinc merito dicuntur penetralia quia nullus audeat penetrare. p. b. Obire. i. sibi re. et loquitur magistro officiorum cuius hęc constitutio mittitur. et facit. T. d. si. len. l. ne aduersa. et de castris. l. iij. et de agen. in re. l. iij. et s. vbi se. vel da. l. q. tiens. et. T. de priuilegio. l. iij. nec ob. s. vbi de cri. a. opoz. aut. qua in prouincia. ibi nullo privilegio et. q. non erat ibi infernum in iuris corpore.

Utem. sub. ut omnes et. d. Cuiuspiam. scz domini serui. e. Rapiatur. et hac. l. ut in aut. de mo. s. ij. col. i. f. Mortuos. id est morientes. vel proprie scz valeat eorum testis. et no. hic argu. ad id quod habetur isti. de le. si. ca. tol. g. Duxat. scz morientes. h. Sine legitis. vt. s. de bo. va. l. va. cantia. i. Dederit. scz dominus. k. Iudicium. vt magistri officiorum vt. s. l. priori. l. Eum. repete interpellare. et no. probauerit. qz probat ignorantia. et sic e. cōtra. ff. de p. ba. verius. S. dic qz probat eo ipso qz no probatur cōtrarium. sic. i. q. m. li. non pos. super. nis. et. s. d. peri. ru. l. si tutor. s. vbi se. i. p. sumitur qz voluerit eum fieri liberum. vt. s. de epi. sco. et de. aut. si seruus. et de proba.

Cubicarios tam sacri cubiculi mei quod venerabilis auguste quos utriusque certum est obsequiis occupatos et aule penetralibus inherentes diuersa iudicia obire non posse: ab obseruatione aliorum tribunaliū liberam: vt in sublimitatis solūmodo tue iudicio propositas aduersus se excipiant actiones.

Si dominus principis seruis suis cubiculariū obtulerit: illico talis seruus libertate adipiscitur et ea utitur inter viuos et in vltimo iudicio: et eidez ab intestato succeditur per agnatos et cognatos quibus deficientibus fiscus eius bona occupat tanquam vacantia: si autem domino ignorante vel inuito cubicularius factus sit in fra quinquentium cum peculio vendicatur: et predicta etiam ad cubicularias extenduntur. hoc dicit Bar.

Idem. **U**temus omnes qui vel iam in sacrum cubiculum cuiuspiam liberalitate donati aliove titulo dati vel dandi principalibus obsequiis inherere vel ante meruerat vel postea meruerint (si nulla interueniente scriptura nulla cōfectione gestorum) postquam deuotissimis cubiculariis fuerit sociati (ad conditionem libertatis ingenuitatisque rapiatur) raptique videantur. hoc non solū circa supstitutes sed etiam circa mortuos volumus custodiri: nam cum hoc privilegium videatur principalis esse propriū matris testatis: vt non famulorum sicut priuate conditionis homines sed liberozū honestis vtantur obsequiis: periniquū est eos duxat pati fortune deterioris incommoda. sed testamenta quidem ad similitudinem aliorum qui ingenuitatis infulis decorantur: pro sua liceat eis condere voluntate. intestatorum pro neō dubitet facultates utpote sine legitimis successoribus desu-

ctorum fisci iuribus vendicari. et hęc omnia tunc diligenti obseruatione volumus custodiri: cum sponte suaque voluntate quis de derit eunuchum sacri cubiculi ministeriis adhesurū. Si vero cuidam fuerit violenter extortus: aut inuito domino vel ignaro intra sacrum auius sit militare cubiculum: liceat domino destinatum sacra ex lege cubiculariis interpellare iudicium: et eum quem probauerit nolente se vel inficio sacrum penetrasse cubiculum: vt et suū famulum cum pecculo cosequaf. Sed et sicut legis implorandi presidij facultatem denegari non conuenit: ita nec calūniandi viam patimur diutius esse patefactam. Ideoque tempus quinquentis presidij inuis intra quod contra eos suas debeant exercere questiones: vt si medio tempore mouere distulerint vltimus eis tanquam in suum famulum vendicandi: vel eius vt serui peculium vel bona quasi liberti copia denegetur. hęc omnia que super deuotissimis cubiculariis sanctimus: etiam ad cubicularias que a dominis in sacrum cubiculum date vel dande sunt superstitites atque mortuas extendi propagarique decernimus. **C**ubicularie etiam dignitate deposita cum vadunt extra urbem poterunt vti cingulo dignitatis. Bar.

Idem. **U**temus duobus viris illustribus prepositis utriusque sacri cubiculi tam nostre pietatis quam serenissime nostre cōtugis qui post finitam militiam senatorio fuerint consortio sociati licere quotiens ad aspiciendos agros suos vel ob aliam causam proficisci vouerint / cingulo vti: cum hoc ad implendum eorum desiderium et ad nullius lesionem respicere videatur.

Utemus et magistris officiorum et comitibus sacrarum largitionum et rei priuate. **I**mpa. Archia.

cum precibus. m. Calūniandi. arg. ff. de accusa. l. alij. n. Denegetur. sic. s. ne de sta. de fun. per totum. et s. de rabel. l. ij. **U**temus. cōtugis. vnus vni alter alteri cubiculo preerat pluribus alij plures erant. vt. s. l. priori. in prin. p. Sociati. p. electionem cum centum erant numero. vt. s. de peti. he. l. si. Uel dic eo ipso qz illustres erant: et sic largius dicitur senatores. vt. ff. de sena. l. si. si. q. Cingulo. ens. sic est speciale. regulariter contra. vt. s. vt armoz. vltus. l. i. et in aut. de armis. Uel dic cingulo. i. titulo dignitatis. i. carruca. vt. s. de ho. ve. l. i. et facit. s. de digni. l. clarissimis. r. Uideat. sic. s. de p. ip. off. l. referri pra. et. ff. de sena. l. vlt. in prin. **U**temus et magi. et. Officia istorum sunt s. de offi. questio. cum tribus sequentibus.

Qi ex questure. due sunt partes. b C Utriusq. s. fisci et rei pimate. c C Attonito. i. terribili. d C Uiguerunt. i. si bene gesserunt vt tanq. tunc ab omnibus commendentur. Accur.

e C Acclamatioe viuat talis: vt faciunt romani de papa z etiam precorum. vt. s. d. of. rec. prou. l. iij. et i. aut. vt or. pte. s. i. col. v. Alij dicunt q. isti ex capiuntur ab alijs qui commendantur si aljs tacita reuerentia prebeatur eis: vt subijciatq. non placet. f C Excipiatur. i. recipiatur cu lau dibus populi. g C De primicerio. It est de eo qui primo scriptus est i matricula notariozum et qui p. m. locum obtinet ad secundum de secudu. ad qd. i. de dome. l. vlti. et notarij. l. c. tis post ea scriptis. Alij dicunt et pro id est. na id est secundum dicitur qd primicerius fm eos. Uel dicitur primicerius qui primo portabat cereu in aliq. festo et erat in dignitate: qz spectabilis. vt. j. l. prori.

primicerius se fecit dicitur us qui sunt.

Recipua. q. ete. id est quiete. ad qd. s. d. epi. z cle. l. decemim. i C Posuerunt. id est deposuerunt. k C Qui fut. d. fetio l. C Copendium. q. non honorem. vt. s. de tabu. l. i. et facit. s. de digni. l. iij. cum conoz. m C Uel. petis. z dic si qd assensus temerari. extiterit: et sub. imponedo discussi. z. q. d. si notari. recepit dignitate et sic inquietauit lege istam. n C Leuis. etia si in leui re exerceat offm punit arbitrio iudicio: vt hie. z. ff. de pe. sancto. et deponit vt subijci. et

Et ex questure honore aut officiali magisterio: aut comitiua vtriusq. e rarij nostri attonito splendore vigerunt: acclamatione excipiantur: solita: nec pretereantur vt incogniti.

De primicerio z secundicerio z notarijs

Notarij principis licet se neque deponerint officium aut maiore dignitate fuerint adepti: no ob hoc notariozum et dignitatis sede retinent privilegia: nec possunt esse discussores aut peregrinatores aut similibus dignitatem cum administratione habere. Bar.

Impa. Leo.

Receptua e nostre pietatis intentio circa notariozum nomen: atq. id si vnq. huius ordinis viri labore quiete mutauerint vel abiecerint vel senectute posuerint: seu cu alia dignitate post hac qualibz vis sunt: no mittant prioris vocabulu militie: s. z. p. d. i. se q. n. tis honozis assumat. z si qd ex officio vlt. p. p. i. sublimitate tue temerari. assensus discussiones/pequationes/alia deniq. vlla rem inquietato: extiterit/officiu suum nouerit vel le-

uis culpe offensione detecta grauis mulcte discrimie fatigadu: z nuerarioz corp exticto iniurie auctore minuendu.

Imperator.

Reclara nobilitatez militaria spectabiliu tribuno ru notariozum z gloriozis obsequijs no nichil rei pu. comoditaz afferunt z decoris: diuersis bnficiorz titulis munienda z credim. z augeda. na biennale metas vtro spectabili pro tpe primicerio agendi muner. durim. statuenda. hos aut. tribunos q. suis negocijs occupati minime sacr. palatii curauerint frequenda nisi itra anuale spaci. reuertant. q. uis comeat. iura p. d. ut. p. abntia q. de vni. anni vni. grad. Si po duob. annis abfuerit/duoz. si trib. triu. si q. tuoz. si l. ter q. tuoz. g. duu. subire iactura: his q. inferioris eis fuerit postponendis. Qui po p. q. n. u. i. n. i. n. t. e. g. r. u. se p. n. t. a. r. e. c. e. s. s. a. u. e. r. i. t. : e. x. e. p. t. o. s. m. a. t. r. i. c. u. l. a. t. r. i. n. o. s. e. t. r. i. b. u. n. o. r. u. n. e. c. h. o. o. r. d. i. n. e. p. p. o. t. i. r. i. h. i. s. i. h. u. c. m. o. d. u. d. i. s. p. o. s. i. t. v. a. c. a. t. i. o. n. e. c. e. s. d. i. s. c. u. s. s. i. o. i. s. p. e. q. t. o. i. s. e. t. c. u. i. u. s. l. i. b. e. t. a. l. t. e. r. i. r. e. i. h. i. t. u. r. o. s. Illud p. p. i. e. p. u. i. s. i. o. n. e. n. f. a. z. f. l. a. g. i. t. a. r. e. p. s. p. e. r. i. m. n. e. p. a. m. b. i. t. i. o. n. e. v. e. l. g. r. a. m. a. u. t. c. u. i. u. s. l. i. b. e. t. o. c. c. a. s. i. o. i. s. o. b. t. e. n. t. u. v. e. l. l. a. b. o. r. u. i. s. e. u. s. o. l. l. i. c. i. t. u. d. i. n. u. s. p. e. m. p. u. b. l. i. c. o. r. u. i. c. u. i. q. l. i. c. e. a. t. a. l. i. q. u. i. g. r. a. d. u. u. m. s. e. r. i. e. m. c. o. n. t. u. r. b. a. r. e. : z. t. e. m. p. o. r. u. m. r. a. t. i. o. n. e. c. a. l. c. a. t. a. d. u. d. u. m. m. i. l. i. t. a. n. t. i. b. u. s. a. n. t. e. f. e. r. r. i. : e. t. q. u. e. l. o. n. g. i. s. p. r. o. l. i. x. i. s. q. s. t. i. p. e. d. i. s. d. e. f. e. n. s. a. l. a. m. p. o. l. l. i. c. e. t. u. r. s. e. n. e. c. t. u. s. g. r. a.

quentibus l. his quibus anteponeatur nisi abfuisse: ad quod. s. de offi. prefec. pre. l. ij. in. fi. Et dic inferioris gradus fm predicta p. portionalitate. It. no. geminatio delicti geminat pena. sic. s. de epi. au. l. nemo. in. fi. a C Discussiois hęc munera sunt. s. de cen.

pena q. uis pro delicto quo imponit.

dignitates no possunt habere. vt nota. s. i. rub. s. tabu. ite hoc durate off. al. s. sec. vt. l. l. pri. in. fi. vel de pumicerio.

Reclara. militis. inerm. q. C Tribunoz. i. primicerioz sic dicitur: q. tribuni susfragio ei gebant: q. s. tribuni: vel q. s. notarij.

r C Non nichil. id est multo. vt. ff. de reb. sig. l. duobus.

f C Bnficioru. q. t. mor em p. uilegia dat eis q. hac. l. p. i. mo vt primicerioz. q. t. u. o. r. p. i. u. i. l. e. g. i. s. d. o. n. a. t. re off. s. de q. a. q. busdam mserib. eos excusat. tertio q. p. fert eos alijs posteriorib. quoz q. facto officio habet alia dignitatem.

primicerioz p. uilegijs donat.

t C Statuendas. vt. et. s. de of. p. yr. l. primicerio. s. z. tra. i. de nume. l. i. z. l. fi. So. ibi in notarijs: hie in primicerijs tribus.

v C Hos aut. hic magis pena q. p. m. i. s. e. i. s. d. o. n. a. n. t. z. C. C. o. m. e. a. t. s. a. c. i. d. e. m. e. a. l. i. j. z. f. i. e. t. s. d. e. d. o. m. e. l. i. i. i. j.

y C Vni. grad. s. volum. subire iactura. q. d. est. i. z. s. e. s. u. b. i. n. s. e. q. u. e. r. i. t. u. s.

z C Postponendis. als. dis. als. di. et dicitio his d. tui casus est. naz. postponit iste se-

Semisio etis penam multiplicat.

Surripere. no. sic. de prin. agen. in re. l. iij. et. s. de co. sul. l. i. et. f. de proxi. fa. scri. l. vnicuique. et de re mili. l. contra publicam. et de trionibus. l. fi. et. s. de offi. ma. offi. l. nemo. et. f. de dome. l. iij.

Infulas. i. dignitates. et not. q. loq. tur qn per quique. nu. abfur. vt. s. s. hos aut. et sic ex delicto habet pre. mium sed certe no. ex delicto. sed quia meruit dignitatez gerat ea vel no. vt hic dicit. vel dic q. p. inde acquirit infulas per lege ista ac si p. electione ha. buisset et gessisset il las infulas.

Preponedus. p. ponit vacantibus p. mis. q. h. z. noua dignitate. vt. f. ti. i. l. ij. sed admini. stratores. vt. priui legio p. ouis digni. tatis. obtentu cui. p. feret alio q. aliqui habuerut dignita. tes sed habere des. sierunt. et sic e. spe. ciale q. nu. p. tra id quod habes. s. de p. fe. p. l. ij. als p. ponendis.

Et dignitatis or do seruetur.

Quis inde bitum. alij tamē debi. ti. vt. f. l. pr. xl. po. ne vt. f. de pa. l. ij. vel vt. f. de mu. et ho. l. vt gradatim. e. Ignorantia. iu. ris vel facti. ad q. b. s. qui pe. tu. l. fi. et de cri. sacri. l. i. et. s. vnde vi. l. si quis. z. l. fina.

Diuina. huius. l. occupando. f. alteri. locum. ad q. b. f. de cro. mili. l. lege. et de priui. e. qui in sacri. pa. l. fi. et. s. de diuer. rescrip. l. sacrilegij. et de cri. fal. l. i.

Sūma rium.

Omnes habentes dignitate cu administratione p. fe runt habentib. eandē sine administratione. postea q. dignitate sola cu administratione de posuerut. et hi h. fe. di. cunt dignitate vacante. postea illi q. b. dignitas cu admi. nistratioe p. mittit. quarto illi q. bus dignitas a p. cipe co. cedat in p. sentia sine administratione. et hi honorarij ap. pellant. quinto illi q. b. illustis dignitas sine administra. tione comittit. ite administratione habetes preferunt va. cantibus. Itē vacantes preferuntur honorarijs in simili dignitate constitutis non in dispari. vt. prefectus vacas. p. fertur p. prefecto honorario. item no. debet appellari va.

cans si habet dignitatem cui postea conceditur admini. stratio. Bartolus.

Peregerint. et adhuc peragut vt ex sequitib. patet et nota q. hec prelatio valet ad ea que dicuntur. s. de offi. cio p. fec. p. re. l. ij. in fi. cum concoz.

Uacantes. id est qui habuerunt dignitatem cu ad. ministratioe. sed ad. ministratioe de posuerunt. vt. f. s. vacantes. et. s. de fabu. leos. in fine. Accursius.

Abfentib. cin. gulum. in signum illustratus. ad q. b. in aut. vt iudi. sine quoquo suffi. s. fi. colla. ij. et in aut. vt ordi. p. s. i. col. v. et dic. hic mittit cum administra. tione vt differat a sequenti. Item dic. q. fuit deposita ad ministratioe. ne sit contra. f. s. sed ad ministratores. si est non esset deposita deficit ille casus. Sed soluitur p. di. ctum. s. sed admi. nistratores.

Sine cingu. lo. id est sine admi. nistratioe. et sic ex. pone in sequen. ti. et no. fm. ad. q. criminales cause contra istos mote non possunt termi. nari sententia con. denatoria. nisi per principem. sed ab solutoria etiā per vicarium. vt. s. vbi s. ena vel. cl. l. quo. tiens. s. i. et. s. vi. ros. Accursius.

Sed administratores. vacantibus. sic ergo tria gene. ra nota. scilicet vacantes qui deserut. Item honorarios q. nunc administrationem habuerunt. Item illos qui cum actu omnibus preferuntur alijs. vt. s. ti. i. l. fi. et. s. de consu. l. nemini. in fi. lib. x.

prefec. vacas p. fectorio. scz honorario.

Quellori. vacans q. stio honorario.

Uel comes rei. scz vacans.

Magistro. honorario. est ergo nomē dignitatis. vt. s. de ad. di. iudi. petitionem. s. egredientem.

Cunctis. als ductis. et als cunctis.

Uacantium. magister enim militum vacantū erat et sic ipse erat vacans. sed si de nouo iniungit ei cura bel. li non erit habendus vacans.

Et dignitatu ordo seruet.

Asurpans sciēter honorem sibi indebitū/crimine sacrile. gij puni. h. d. Bar.

Imperato. Theo.

Quis indebitū sibi locū vsurpauerit/ nulla se ignora. tia defendat. sitq. plane sacrilegij re. q. diuina. precepta neglexerit.

Idem.

Omnes priuilegia digni. tatum hoc ordie fuada cognoscāt. vt. prio loco habeā tur hi q. in actu positi illustres peregerint. administrationes scdo veniēt vacantes. qui p. s. sentes in comitatu illustis di. gnitatis. cingulum meruerint. tertiuo ordinē eoz. p. spicim. quibus absentibus cingulum. illustis mittit dignitatis. q. r.

A Propetradius propriū nomen cui cū esset vacās in-
iunctum fuit vt faceret qđ pfectus facere consueuerat.
B Miles. i. militaris copiam annonę habuit.
C Comēatū. a tpe comēat⁹ superat de amona.

De magistris sacrorū scriuioꝝ.

trīs
spe
cra-
bili
bus
de-
positū. ad qđ. s. de
excu. mu. l. cā. 2. de
fabu. l. eos. et s. ad
uo. diuer. iud. l. et
de assel. l. nō parū.
2. s. de pꝛepo. sac.
cu. l. ij. per qđ habet
pꝛiuegiū durare
etiam finita digni-
tate.

pꝛiue-
giū du-
rat et fi-
nita di-
gnitate.

E Ad proximos
vt. i. de pꝛori. sac.
scriuio. l. iij.
F Ex proximis
scz natos. vt. i. de p
ri. fa. scri. l. i. sacris.
in pun. Sed cōtra
e. ii. l. i. iube⁹. So.
vt ibi. ad qđ. i. de a
gen. in re. l. fi. 2. i. de
pꝛiue. eo. qui in sa.
pala. l. ij.

**De comitibus
consistorianis.**

C Om. eq̄-
ri. ergo
est spe-
cabilis
vt in aut. de ap. et
intra que tēpo. s. il
lud. col. ix.
A Gros. vtunt⁹
vt. i. de pꝛici.
agen. in re. l. fi. 2. fa
cit. i. de pꝛi. scho. l.
iij. et de pꝛori. sac.
scri. l. in sacris. 2. s.
de profet. 2. me. l. fi.
**De comiti-
bus et tribu. scho.**
Als de comitib⁹ et
tribunis: als de p
positis.

Suma-
rium.

Depositor
pꝛepositi
scholarū 2
illoꝝ qui sunt pꝛn-
cipē ad aliquod of-
ficiū deputati pꝛn-
cipem adorare pos-
sunt: inter q̄s pala-
tini etiā numerant⁹.

cellentissimus propetradius⁹
non egisse dicitur pfecturaz
cuius illustribus cūctis dispo-
sitionibus vice pꝛetoriane pꝛe-
fecture miles⁹ in expeditione
copia comēatū abundauit:

**De magistris sacro-
rum scriuioꝝ.**

Magistri notariorum ma-
gne curie etiā dignitate fini-
ta vna cum eozum filijs a gra-
uamine pꝛiuato et publico sūt
immunes: et pena grauari hic
imponitur/et durat pꝛiuegi-
um. h. d. Bar.

Impa. Augu.

Viris spectabili-
b⁹ magistris om-
niū sacrorū scri-
uioꝝ nostre be-
nivolentie libe-
ralitas tribuen-
da est: qui nostre quodammo-
do assidere maiestati videtur
ideoq̄ post depositū etiam of-
fictum ab omni indiciōis one-
re seu ciuilitum seu militariū iu-
dicū pꝛorsus immunes esse pꝛ-
cipim⁹: vt nec ab amplissima qđ
dem sede tui culminis eis vlla
molestia super suscipiēdo quo-
libet grauamie pꝛiuato vel pu-
blico penitus iniungatur: hoc
beneficium ad proximos⁹ etiā
sacrorum scriuioꝝ et ex pro-
ximis⁹ volumus propagari. l.
lib. auri officio tui culmis con-
demnatione mulctando / si qđ
aduersus statuta clemētie no-
stre innouari concesserit.

**De comitibus con-
sistorianis.**

Comites consistoriani sunt
illi qui steterunt in pꝛincipis cō-
sistorio/et proconsulibus ade-
quantur. Bar.

Impa. Bja.

ur: si eis data sit pꝛmi ordinis comitiua cū administratio-
ne: et officio deposito si non aspirauerint ad maiorē dī-
gnitatē pares sunt comitib⁹ egypti dyoc. 2 pōtice. alij ho-
militēs militia soluta numerant⁹ inter eos qui fuerūt pꝛo-
uinciarū duces. Bar.

Sas qui trā-
q̄llitatis no-
stre cōsisto-
rie dici co-
mites me-
ruerunt spe-
ctabilib⁹ et
proconsulib⁹ equari⁹ genera-
liter decernimus. Idem.

A Gros spectabiles co-
mites consistorianos 2
coniuges et liberos quinetiaz
seruos eozū atq̄ colonos hīf-
dem pꝛiuegijs tam intentio-
nes ab alijs proponendas ex-
ceptendo/ q̄ suas contra alios
exercendo perfrui: quibus vi-
ri clarissimi pꝛincipes schola-
rum agentium in rebus per sa-
cram pragmatīcam sanctionē
diuie memorie zenonis vtunt⁹.

**De comitibus et tri-
bunīs scholarū.**

Impa. Valen.

Depositor⁹ ac tri-
bunos scholarū
qui inq̄tudinīs
epulis⁹ adhibē-
tur 2 adorandi⁹
pꝛincipis facul-
tatem antiq̄tus meruerūt/ iter
q̄s⁹ comites etiam sacri stabu-
li et cura palacij numerant⁹: si
pꝛimi ordinis comitiuam cū p
positura⁹ meruerūt: 2 casu⁹ ad
altiora nō puenerūt/ deposito
sacramento/ int⁹ eos qđ comites
egypti vel pōtice dioceseos fu-
erūt q̄ par⁹ dignitas est habe-
ri pꝛicipim⁹: i alijs⁹ qđ honore⁹ co-
mitiue regimē fuerit nacti ab-
solutos militia⁹ inter eos qđ du-
ces fuerint puinciarū numera-
ri iubemus.

De comitib⁹ rei militaris.
Miss⁹ ob suā pꝛbitatē ad p-
tes trāsmarinas custodiēdas/
illis dignitatū insignijs adorna-
tur qđ⁹ pꝛonsules. Bar.

Prepositos.
comitib⁹.

Scholarum.
id est eozū qui obe-
diebant ei in offi-
cio.

Epulis. est
enim quedam in-
quietatio cogitare
de epulis. vt. ff. p
socio. l. cum socie-
tas.

Adorandi. id
est salutandi.

Inter quos.
scz pꝛpositos et tri-
bunos.

Numeratur.
naz 2 hec pertinet
ad officium pꝛedi-
ctorum. Uel dic qđ
alij pꝛerant qui si
miles erant pꝛedi-
ctis. Accur.

Prepositura.
scz cum admini-
stratione.

Meruerūt. a
pꝛincipe. pꝛter bo-
num seruitiū. vt. i.
de silen. l. i. 2 dic qđ
est multiplex co-
mitiua. i. mlti gra-
dus sunt comitis.
Casu. no. s. ca-
su est dignitas. vt
no. s. de le. et cōsti.
l. digna.

Deposito sa-
cramento. i. finito
officio comitiue:
vel verius tribuni
et pꝛepositi.

Par. pōtice et
egypti par est dī-
gnitas. et facit. i. s.
pala. l. vltima.

Alijs qui ho-
nore. als qđ est
melius.

Honore. quis
dignitatem sine p
positura. i. admini-
stratione meruit.

Militia. scz
pꝛepositi vel tribu-
ni. accur.

**De comitibus
rei militaris.**

Ul contē platione meritoꝝ nā probi ad talia eliguntur
Ducto. l. ductis militibꝫ. ff. de p. b. sig. l. in vsu. c. cōsecuti. dic. vt. s. ti. i. l. i.

Subiugant. i. subijciūt siue adhibentur. et dic dignitatē p̄dictoꝝ comitum: vt his. f. comitibꝫ locus p̄stet illi q̄ r. c. et als ad ornar: et sic hēas p̄ster als noiant.

Os. peculiatiter. i. sp̄l̄r et intime de his cōfidendo.

Militē. i. militibꝫ eis dar: a nobis. vt. s. l. pr. q̄ vltra mare: hic citra mare dicit missos
Peragēdā. vt s. vt dig. ordo. l. fi. in fi. et facit. s. p̄n. agen. in re. l. eos. h. per egyptū. illi forte sunt maiores.

De comitibꝫ. c. r. c. Id est summis medicis: ab archos q̄s est priniceps.

Archia: tros. militantes inermi militia. vt in rub. l. Ordinis. dic. vt. s. de comi. et tri. l. i. c.

Vicarios. q̄ ē q̄dā dignitas. vt. s. de offi. vica. l. i. n. Meruerit. nota equi tres dignitates. q̄s valet ad id q̄s b̄. s. s. p̄fe. p. l. q̄. in fi. facit. s. de pro. sac. lar. l. i. et s. de cōsul. l. i. et de p̄po. sac. cubi. l. i. et s. p̄mice. l. fi. in fi.

De comitibꝫ. c. Ut tholosanus et est spectabilis. vt in aul. s. appel.

Impa. Augu.

Ul contē platiōe meritoꝝ ductoꝝ int̄ pro uicias trāsmarinas strenuissimomo milite p̄tmi ordinis comitiuam fuerint consecuti: ea reuerentia altissimarum dignitatum viri subiugātur: vt his locum p̄stent qui p̄ocōsular̄ in signibus adornantur.

Missus p̄cipaliter ad defendendā aliquam puiciam citra mare: similis est ducti admistranti aliquam puiciā: ex cepto duce p̄tice et egypti. B.

Idem Augu.

De q̄ sub comitiue p̄tmi ordinis dignitate peculiariter ad quālibet puiciā vel puincias defendendas milite credito auctoritate nostri numinis destinant: et eos q̄ vlcem illustrium viroꝝ magistrorū militum susceperit peragēdam: ducibꝫ q̄ p̄ter egyptū et p̄tice in alijs puicijs ad ministrauerint adequamus.

De comitibus et archiatris sacri palacij.

Archiatris p̄tmi gradus militiam obtinuerunt: eam dignitatem adipiscunt quaz duces et vicarij p̄ncipis qui militiam administrauerūt: et etiā comites p̄tmi ordinis. B.

Idem Augu.

Archiatros intra palatium militantes: si comitiue p̄tmi ordinis: non bilitaue rit gradus inter vicarios taxari p̄cipimus: siue iā p̄idem deposuerūt militiaz: siue postea deposuerūt: ita vt int̄ vicarios et duces qui administrauerint et eos qui comitiuam p̄tmi or

dis meruerint nichil intersit: nisi tempus quo quis admistrauerit vel comitiue adeptus est insignia.

De comitibus qui puincias regunt. Comites qui gubernant puincias deposito officio puuilegijs dignitatis vicarie suscipiuntur. B.

Idem Augu.

De qui admistracione ciuili ac puuilegijs gubernaculis sub iurisdictione licetia comites q̄ p̄tmi ordiis esse meruerit: vicarie dignitatis post depositam admistracionē puuilegijs frui oportet.

De p̄fessibꝫ q̄ in vrbe constantiopolitana doceres ex lege meruerit comitiuā.

Ramatici et sophiste et iurisperiti q̄ per. xx. annos sciaz doxerunt in constantiopol. ciuitate p̄ illi ciuitatis cetum i arte docendi existimandi sunt digni ea dignitate qua funguntur vicarij p̄ncipis. b. d. bar.

Impa. Valen.

Ramaticos tam grecos q̄ latios/ sophistas et iurispitos i vrbe p̄fessionē suā exercētes et iter statutos p̄numeratos: si laudabilē in se p̄bis moribꝫ vitā eē mōstrauerit: si docēdi peritiā faciliā q̄ dicēdi iterp̄tandiq̄ subtilitatem/ copiam differēdi se habere patefecerint: et certu amplissimo iudicāte digni fuerit existimati: cū ad. xx. annos obseruatiōe iugi ac sedulo docēdi labore puenerit: placuit honorari: et his q̄ sunt ex vicariā dignitate cōnumerari.

illud. col. ix. q̄dā sunt illustres vt. i. de ero. mi. an. l. puicialiū.

De. comites. hoc expo ne vt. s. de comi. et tri. l. i. et facit. s. de p̄nci. agen. in re. l. eos. et. s. de excu. mu. l. eos. q̄ de p̄fessoi bus vt. Ut sunt comites: q̄s rē nō bene aperit.

Ramaticos qui grāmaticā docent.

Sophistas. q̄ dyaleticam.

Hac regia. cōstantinopolitana. et no. in regijs vrbibus tātū doceri Doceri vt no. s. de stu. lib. d. pu. vt. rome. in rub. bluce

Statutos. qui tñ in re debent esse duo q̄ ḡis vrbes leges p̄dant. vt. s. bibus. de stu. libe. l. i. in fi.

Vitā. per mo res. vt. s. d. p̄ofes. l. magistrōs. vbi s̄ facundia dicit.

Peritiā. vt recte sentiat mētem legis. vt in li. in p̄hemio. s. cūq̄.

Interp̄tādi. i. exponēdi. vt. ff. si cer. p̄ta. l. i.

Differēdi. i. dicēdo copiosus. ar. s. de testa. l. testamentum.

Amplissimo. scz senator. vel dic vt i. d. l. magistrōs Accur.

Ervicaria. s. vicarius equiparatur comiti et ducit: ergo est comes et dux. vt. s. de comi. et archia. l. i. et q̄a rub. ipsa hoc dicit Et no. q̄ nouē debent adesse: vt h̄ dicit. et facit. ff. de excu. tu. l. si duas. s. i. et. l. sed reprobati.

Vicarij. s. comitiz duci eque parat.

De silentariis et decurionibus eorumque

§. si. et insti. de test. milita. §. antepe. et de murie. l. si. q. s. de professio. l. ij. Et no. q. sic de de magistro iohane gra. matico et accur. iuris perito. It. facit. Id. de pri. sa. scrini. l. ij. et ff. de pb. sig. l. quibus.

De silentariis et decurionibus. Si silentarij sunt. xxx. decuriones tres. vt. l. ij. in fin. et dicitur consiliarij. vt. ff. de mto. veru. §. ex facto.

Decuriones emersum id est finitum quod ex voluntate principum. nam non eligunt nisi in certis temporibus. vt. ff. de excu. iuro. l. iuris peritos.

Militie. predictae inermis.

Agates. i. habeat dignitates sine administratione quam habet magister officiorum cum administratione quod est illis scriptis. vt. §. de officio. ma. offi. ponat in illis scriptis. p. magister officiorum dicitur spectabile.

Taxari. i. nunc rari. et no. q. agentes in rebus et comites domesticorum idem sunt.

Adoranda. ad adorari oratur princeps. facit. l. utatur alij. ad quod alij saluari. l. i. et de pro. sa. scri. l. ij. et l. v. et §. de comi. et tri. l. i.

Quisquis. h. statibus. dicitur quod sint per saltu mura. vt. ff. de mu. et ho. l. vi. §. i. vel veru. §. p. monij sunt. vt. hic. et §. de mu. pa. l. iij. nam hic dicitur p. statibus. et facit. §. de pri. sacro. scri. l. iij. et §. l. pri.

Decurionibus pragmatica etiam si generalis statu

Post depositum decurionibus officium decurio potest eligere utrum velit esse magister officiorum domesticorum vel comes: et praeterea habet adorandi principis et salutandi administratoris ipsius. h. d. Bar.

Impa. Augu.

Decuriones nostri palatii per emersum fideliter obsequium: postquam deposita sacramenta militie electione habeant siue ex magistro officiorum velut agentes dignitatem consequuntur a nostra maiestate ma luerint siue iter viros illustres comites domesticorum videlicet inter agentes taxari: vt. tam in adoranda nostra serenitate quam in salutandi administratoribus et reliquis predicti honoris privilegij: necnon in nostro consistorio his honoris omnifariam obseruetur.

Decurio et silentarius a tyronum equozumque prestatione habetur in unum: nec prestare cogitur prestationes extraordinarias que necessario imponuntur. h. d. Bar.

Idem Augu.

Quisquis decurio vel silentarius a tyronum equorumque prestationibus habeat immunitatem: nullam collationem quam plerumque post se soluat: nichil his vlla potestas iungat aut necessitas imponatur.

Privilegia data decurionibus et silentariis per hanc legem confirmant et eis conservant: sed ad maiorem ascenderit dignitatem: nec eis preiudicatur in hoc per aliquid generale vel speciale scriptum disponens contrarium. B.

Impa. Valen.

Decurionibus et silentariis Et si ad superiorem gradum successu meliore transcendunt: omnia privilegia que iam dudum duorum principum iudicio meruerunt legibus istis preceptioe nouerit esse firmata: non preiudicatura quantum generalitate pragmatica: nec angarias vel pangarias siue paraueredos vlla eis amplissime preceptioe imponat auctoritas. fordidis quoque muneribus excoctioe calidiorum et superindicti grauiam eos liberamus. Quomodo quoque eorum non tamen in hac sacratissima urbe sed in qualibet alia positas ciuitate immunes ab omni hospitium cuiuslibet dignitatis in quod die vendicamus: permissa eis veniendi ad comitatum libertate: praeter reuocatorie securitatem: multa. x. lib. auri iudicibus puiciarij eorumque officio infligenda si statuta nois nostri crediderit esse continenda. His addimur vt cum optatam quetem acceperit et iter viros illustres senatores ceperit numerari: honore curie sine aliqua functione letentur: immunitatisque gaudio plena dignitatis leticia potantur: vt dignitatem solam habeant ex senatu sub hac videlicet diffinitione: vt. xxx. tantummodo numero ea privilegia consequantur: decuriones quoque tres sed eos tunc demum perpotiri decernimus beneficijs supra scriptis cum per continuos. xij. annos inculparas excubias per egerint.

Silentarij et eorum uxores ciuilitate et criminaliter sunt conueniendi coram officio magistro. h. d. Bar.

Idem Aug.

Ad diuersa tracti videri deuoti silentarij iudicia sacris abstrahi videantur obsequijs: iubemus eos quod que liber deuotissimorum silentariorum schole: vel eius vxoie ciuilitate vel etiam trialit pullare maluerint:

tum fiat in contrarij non videntur isti communi prehedari. ar. ff. de sena. l. casti. Vel dic etiam spali rescripto in contrarij: vel generaliter dicat. et facit §. de digni. l. ij. cum concordant.

Nec angarias. §. hanc fordidiorum munerum que exponit vt. §. de excu. mu. l. maximarum. et de epi. et de. l. ij. et §. sa. sanc. ecc. l. nemine. et §. de pre. sa. cub. l. ij.

Superindicti. gen. munerum. vt. §. de superindicto.

Vendicamus. i. liberamus.

Ad comitatum. i. nostrum.

Praeter. etiam non miramur per eos. vt. §. de digni. l. ij. et §. de pri. sa. scri. l. ij.

Officij. i. officialibus.

Acceperint. i. deposuerint officium.

Illustres. no. Senatores illustres res sunt vt. §. de sena. l. ij. illustres

Functione. i. munerum exhibitione.

Solam. nam senator quis esse potest: tamen honores non petere. vt. ff. de inter. et releg. l. relegatorum. §. solet. i. dignitates habet sine administratione.

Excubias. id est officium suum quod cum vigilis fit

Ad diuersa. quibus schole deuo. et id est societatis. et facit. §. de fabri. l. eol et §. de proxi. sacro. frinio. l. in sacris. et §. de diuer. offi. l. ij. et §. de presule. scholar. l. i. et §. de R. iij

agen. l. re. l. ex eo. et. de palati. l. in res. r. s. de iurisd. ofm iudi. l. fi. et. s. de profess. et medi. l. fi.

Iubemus clarissimoz. i. clarissimarū psonarū: sūt enī spectabiles. vt. s. de inoffi. test. l. omnimodo. s. fina. et. de castren. pe. l. i.

b **C** Eiusmōi cau sam. i. militie. vt a socijs. vt. ff. de ca: stren. pe. l. castrese. r. l. si forte.

c **C** Possidere. sic aduocati. vt. s. de assesso. l. veluz.

d **C** Fructum. ad hoc. s. de bo. q. libe. l. cū oportet. s. i. et. ff. de col. bon. l. i. s. nec castrese. r. s. de inof. test. l. ofmō. s. fina. et. l. fin. r. i. de castren. pecu. l. i.

e **C** Ratione. qua mouemur ad pre: dicta.

f **C** Militiā. s. ip: sam. vt quod inde pceptū vel ei⁹ esti: mationē. itē suffra: giū. i. scium p ea emenda: r. est datū a se filio vā parre vel ab alio nō cō: fertur.

g **C** Imputari. vt predictis primis legib⁹: sec⁹ in alijs dignitatib⁹. vt di: cta. l. omnimodo. r. de colla. illud.

h **C** Cōpellātur. vt. s. de exco. tuto. l. si. etiā si iā erat in choata tutela. vt. ff. de mi. l. verum. s. ex facto. et. ff. de ex: cu. tut. l. iurisperi: tos.

i **C** Nolentes. vo lentes ergo possūt alijs generaliter in: uitus q̄s cogit ad magistratū. vt. ff. de mu. et. ho. l. si quis magistratus

k **C** Observādis. sic. s. de exco. mu. l. eam. et. s. de agē. in re. l. fi. r. s. de p: s. l. sa. scri. l. ij.

Pruille giū in q̄busdā ad fili: os tran sit.

minime eū ex cuiuslibz alteri⁹ iudicio nisi ex iudicio tūmo: do viri excellētissimi magistrī officiorum conueniri.

Silētiarij i prāte possit q̄: quid acquirūt retinēt tanq̄ ca: strensē peculū: nec a s̄s eis per parētes auferri. nec possi pa: rentis obitū fratrib⁹ cōferre te: nenī. nec etiā cōferre tenentū dicitis fratrib⁹ illud q̄d paren: tes vel alij ei donauerunt rōne militie supradicte. Prē excusa: tur a tutelis r curis: r filij ipō: rum ad preturā inuiti nō vocā: tur. r per hanc legē nō derogā: tur priuilegijs eis datis. Bar.

Imperator Au.

Iubemus clarissimoz⁹ silētiariorum preditos militiā r si genitorū suorum in prāte sint cōstituti: q̄cūq̄ sola: tiorū seu emolumentorū vel do: nationū seu hereditatū noie p militiā vel quālibet eiusmodi cām⁹ hīs acq̄sita sunt vel fue: rint iure castrensē peculij pos: siedere: nec ea posse vel paren: tes supstites sibi vēdicare vel auferre: vel ēt post eoz obitū frēs vel eozuz alios h̄rdes q̄si ad defunctorū dñiū prinētia i diuisione dducere: nec ei opoz tet labores eozū alijs fructū⁹ vel lucrū afferre. **U**ac nāq̄ rōne⁹ simul et cōtēplatiōe nec ipsam militiā⁹ vel suffragium quodcūq̄ p ea vel ab hīsdem virtis deuotissimis silentarijs vel parētib⁹ eozū vel quolibet alio datū est vel fuerit: ab hīs partimur in successione defun: ctorum parentū pferri/ seu no: mine collatiōis in mediū eas: dem offerri pecunias/ vel hīs imputari: ad hoc de tutelis r curationibus eos excusari san: cimus: ne alienarum rerum ad ministracionem subire cōpel:

De dome. ec. Domesticis. i. silētiarijs s̄m quosdam: quod nō placet. vt. s. ritu. i. vt domesticis. i. serui et liberti: r similes. vt. s. de his qui ad ec. cōsu. l. fi. s. sane. q̄d non pla: cet: q̄ ingenui seruiunt principi. vt. s. de prepo. sac. cubi. l. iubemus. s. hoc nō solū. Tu dic de domesticis vt accipi: s. de assess. l. domes: sticus. vt sūt tem: plarij. r quidā fra: tres ad papā. s. h̄ laici milites r cō: souses. vt. l. i. pri. protector: s̄o est q̄ stat armatus corā principe vnde obi: us r bilisari⁹ fue: runt domesticis et protectores iusti: niani. r tam primi q̄ secūdi erant plu: res et habebāt pre: positos qui primi: cerij dicitur. vt. l. ij.

lantur⁹: qui propter nostra mi: nisteria nec suis curā seu pro: uisionē diligenter deferre pos: sunt. Insuper liberos eorum qui dignitate virozum specta: bilium comitū seu tribunozuz decorati sunt vel fuerit/ nulla tenus nolentes⁹ administratio nē prefecture suscipe seu per: agere: oib⁹ videlicet antelatis priuilegijs in persona nō tan: tū in presenti militantū: sed etiam postea etiā cōsortio in: ferēdorū tam tempore mili: tie q̄ post eam depositam ob: seruandis⁹.

De domesticis et protectoribus.

Domestici et ptecores p̄: cipis salutātes vicarios r pre: fectū ipos osculari possunt: ac eis omnes debent reuerētiā exhibere. h. d. Bar.

Imperator Iusti.

Domestici^m ac protecto: res osculan di^m cum salu: tauerint vi: carios tui culminis ha: beāt potestatem: pena enim sa: crilegijs⁹ similis erit si hīs ho: norificentia⁹ nō deferatur/ qui contingere nostram purpuraz digni sunt estimari⁹.

Primicerius domesticozuz et protectorū fungatur digni: tate spectabilis: et alij subse: quētes post eum in gradu vsq̄ ad numez decē inter clarissimos nominantur: ita tamen q̄ qui prior est in loco prior sit in or: dine. Bar.

Idem Augustus.

Primiceri⁹ q̄dem dome: sticorū et protectorum vtriusq̄z scholē⁹ post adeptum

Dome stici. expro: ne vt in ru: bica. Accursius.

Osculādi. dā: do pacē cum vica: rio pfecti: nō dicit in pede cum pfecto: sed osculari papaz osculamur debet. in pede.

Sacilegijs. sa: cit. s. vt digni. or. ser. l. i. cum cōcor. Accursius.

Honorificen: tia. maxime sup: dicta.

Estiat. quē princeps honorat ab omnib⁹ est ho: norandus. vt. l. i. i. l. i. et. s. de cri. sa. l. ij. r v̄ aduo. di. iu. l. restituede. in fi. et. ff. de re iudi. l. quidam. et. s. tit. l. i. et. ff. de al. scri. l. i. et. facit. l. i. et. s. de of. di. iu. l. h. Accursius.

Primiceri⁹. schole. id est societatis. Accursius.

Tribunatum id est primiceriatum. vt. 3. de prim. l. pcedaram. in prin.

Ducatum id est primiceriatu predictu. r. r. habes meruerit in singulari: alio transiit de singulari ad plurale.

Subsequitur ordine eni erant positi: r. sic vsq ad. r. post primicerium

sunt clarissimi: du tamē inter eos sit ordo temporis p-

ut fuerunt in eo of ficio electi vt dicit in fine. vt fm ordi-

nem seruent q di- xi. 3. v. offi. pte. pte

to. l. ij. in fine. r. dic decursus: id ē cur-

rentib. nō eni erat finitū officiu: licet

quidā cōtra. Item r. alijs vltra. r. non

dat primiciu per legem istam.

Siquis nos uisimus. id est vltimus. adde

que no. 3. de offi. p. pro. l. ij. in fine.

Spoliatus. nō vagabūdu per dere priuilegium.

sic. 3. de epis. r. cle. l. generaliter. alia

forma seruat. 3. de primicerio. l. ij. r. de cōmeatu. l. qui-

cunq. et. l. fi.

Aberrantes. scilicet esse quod se quitur.

Numerari. i. inueniri vt nume rentur. vt facit po-

testas de his q debēt habere equos pro cōmuni: et de

illis de cōsilio.

Ege pragma tica. victura. id est duratura.

Presentialis. qz presentes stare debent in curia. vt

3. l. p. r. t.

Equitum. i. in societate dome- sticorum qui sunt milites.

Secūdi abijctas secūdi. r. est planū. Alij hnt sincerj: r

dicunt eē idē qd primicerij. Alij hnt secūdicerij. r. alij secun dū locū primicerij. r. semp subaudi etiā. nā multo magis i

primicerio. Vel dic semp poni p primicerio. vt. 3. dicit pri miceriatu. vel respectu principis q est ibi pum. ar. ff. de

offi. pcon. r. le. l. fi. in aliqua. in fi. sed pum erat respectu se quentium. et sic dicit. 3. primiceriatu.

Adstraf. ad annū erat elect. nō ergo tm illi anni he

res habet salarium de quo constat. vt. Titu. q. l. si quis. et

3. de aduo. di. i. l. post duos. 3. fi. r. 3. de primice. l. ij. r. 3. de agen. in re. l. ij. sed etiam alterius anni: quod est mirum:

quia sic heres habet plus q defunctus. lic. ff. de magi. cō ue. l. nō similiter. r. de peti. here. l. nec vlam. 3. vlt.

Ante finitū officium decesserit hō ei? salariū totū anni ac eti- am subsequētis pcpiet. hoc dicit Bar. Idem Au.

Ege pragmatica sine fi ne victura? prefiniēdū ac cōstitutū credidim? vt si

qz viroū hōiū p̄sentialium? domesticorū in equitū? schola scōi? primicerij locū adeptus

dic̄ interea supremū clauserit heredes ei? nō reliqui tm̄ tem

poris qd eidē gradui supesse monstrat? versuetiā insequē- tis anni? hoc est primiceriat?

solatijs ac emolumētis fruant oibus: vt quod ad questū r cō

pendiū militiqz fructum pro lixe? pertinet? similis? habeatur ac si superstes permāserit ad

finem vsq supremū.

De prepositis laboru. Quidā ha bent laboru i tēpū et rub. nec dicunt

cui laboru sunt p̄e positi. alij laboru a labijs forte corri gebant eos q ma- le loquebāt de p̄i

cipe. Vel dicit hoc laborum signū bel licum ex auro r la

pidibus preciosis quod fecit fieri Cō stantin? preciosius

ster alia signa bel lica fm hugonē. r fm hoc ponit. p ge nitiuo plurali. vt

scz deli. p dcorū. et aduicariū p adu cariorū. vt. j. n. p. l. fi. r deriuat a la bor. q ergo talib? si gnis faciēdis p̄e

ponebat: dicebat p̄positus laboru.

Ui p̄p̄o- sitū. p̄mo- uentur. i. facti sunt.

Habeant. etiā finitū officio. vt ar gu. j. n. l. ij.

Immunita- te. personā mu- nerum: non patri-

monialij. vt. ff. de exco. mu. l. inductia.

De proximis sacrorū scriuorū Quidā habēt p̄p̄o sitis: alij primis. quod idē est. sic dicit qz magis se prin cipi proximat q alij qui sub eis sunt: qui sunt plures.

vt. Leo. hac parte. Et nota qz tria sunt serinia seu camere Scriuio de quibus dicitur. 3. e. epistolariū que principi vel ab eo r̄ū tria mittebantur: vt sit bononie. Item vellehorum conuentio sūt ghs. naliū et cognitionum. vt. j. co. l. vlt. Item dispositionum vt est registrum. vt. j. de agen. in re. l. ij. in fine.

heres qhōz pl? p̄u- legiat defuncto

Claga bund? puilegi um per dit.

Diximus. expone vt in rubrica. et dic fm pla.

hi sunt quib' archana principis comutant. vt. i. co. primos. est etiā dignitas q' dicitur primar'.

- q' uis. Item et alij qui dicunt meliorum. vt. i. e. peculiarari.
- b' C. eos. vicaria os. Ac.
- c' C. merito. nomē est.
- d' C. Qui. scilicet vicarij.
- e' C. Dyoces. id est terras vel prouincias commissas ab his quoru' sūt vicarij.
- f' C. Temperarūt. id est a ministrauerunt.
- g' C. Indempti. id est adempti.
- h' C. In sequenti. bus. id est finito officio quod fit post annum. vt. i. eo. l. p. biennio. vicarij administrantes preferuntur his vacatibus. vt. s. vt. dig. or. ser. l. i. s. sed ad ministratores.
- i' C. per hoc. res. scāt. vt. j. l. iij.

Inuit' cōsulere q's cogitur.

C Proxim' sacrosi scrinijs. ea dignitate fungunt q' vicarij principis: z offō depositio sunt pponēdi vicarijs q' primo vicariar' offm sunt a depti: z eorum officij ē finitū. Itē on' descriptio nis nullo mō subire cogit tur. h. d. Bar.

Impa. Au. Borimos. mēorie epi stolarū ac libello:um atq' dispositio nū ita vicariorum

honore cumulam: vt iter eos^b merito dignitat' habeant q' pfect' dyoces' sibi creditas tē perarūt' ex eo tpe ex quo eos splēdor: indēpti' primar' ostē dat i sequētib' pponēdi q' vicariar' postea administrauerit et nullam iniuriā descriptio nis perhorrescant.

C Dignitates i scrinijs ordinarijs vel spectabiles indices in pūcia existētes salutare non pellant: nec etiā accedere ad consiliū: z eis nō d'z denegari accessus ad principē: z eis d'z i salutatione reuerentia adhiberi z etiā dari p'as sedēdi cum iudice: pūmātes z apparitō: res si contrasecerint ternas li. auri note pene soluat. h. d. B.

Idem.

In sacris scrinijs nostris militātes in pūcijs ordinarij vel spectabiles iudices ad salutationē nō arceantur: z inuiti in cōsensum accipiant. scituris vel principe: vel comitibus vel capitib' officij suas libras auri ex suis facultatib' eruēdas: si cōsistorium nostrū sepe ingredientibus secretarij iudicij nō patuerit ingressus: aut si reuerētia nō fuerit i salutarē delata: aut sedēdi cū iudice societas dnegata.

promissum vt ibi. Accursus.

n' C. Comiculario. id est apparitore prefec. pre.

o' C. Delata. sic. i. eo. l. peculiari. et. s. de offi. di. iud. l. vlt.

C Qui militauerunt in sacris scrinijs p. xx. ānos si deti post ea fuerit p'ncipē destinati: cōsularē retinēt honore: nec possunt quōq' mō ab ipartito octo separari. h. d. B.

Impa. Leo. A scrinijs palatij militātes. i. mēorie eplaru' libello:ūq' ac dispositionum post. xx. ānos trāsfacte militie si descēdēdū sibi eē decreuerit cōsulari honore functi iter electos hēant: hūc q' honore dignitat' teneāt q' excōsularib' dferri p'sueuerit: nec eos q' s'q'z inūgēdo aliqd' vel subēdo possit ab ipartito octo separare.

C Possessio militatū i sacris scrinijs solū tributū canonice indicionis p'stat: ceteris nō munerib' nō vera: z si ad maiore a scēderit dignitatē nō p'dit ob hoc privilegia scriniorum. Bar.

Impator. Ar.

Item. v' primū oim sit eorū q' in sacris scrinijs nostris. i. mēorie eplaru' libello:ū et dispositionū referuntur securā possessio ab oib' sordidit' munerib' excusata sup' indicitū nō timeant: aut venalitū non petatur: solūq' canonice indicitōis prestent tributū vt labore dignitas cond'fita ex traordinarium munus ignoret: nec vllam temonum patiatur iniuriā. equorū tyronūq' prestationē null' agnoscat: qui vel adhuc i scrinijs militat vel honore primi z comitū primū dispositionū longi tēporis sudore quesuit: z hec quidem primonijs cēsūm' deferēda.

Qd aut oib' cōstat desferri ad lectu alteri' dignitatis p're nō patimur: vt etiā si p'p'tiois fortune iudicio ad honore boz namenta processerint: vetera tamē eis scrinijs labore p'uit-legia quesita seruentur.

In scrinijs. post. xx. ānos de alijs inferiorib' dicit nō de preposito qui non nisi per annum. vt. j. pro biennio. et facit. j. de profes. qui in vrb. l. i.

C Electos. i. honore consulis q' dicuntur honorarij. vt. s. vt. dig. or. ser. et no. q' ille honore z honores illi habent z tenent.

C Excōsulari. b' vna pars. z facit. s. de domesti. l. i. et de silē. l. i. z. s. titu. i. et de prepo. sacri cubi. l. ij. et. j. eo. in sacris. an. fi. z l. p'ori.

C Eos. vt. j. eo. l. profi.

Item. sordidit' que sūt fordida dicit. s. de excu. mu. l. maria: rum.

C Venalium. munus sordiduz. putat' quilibet daret corbē vini pro vberate.

C Canonice. immo videt' nec hic alis cōtra. vt. s. de magi. scri. l. ij. Sol. illa fm istam. z facit. j. d. pala. sa. lar. l. i. et. l. palatinos. z. s. de sacrosan. ec. l. placet.

C Temonuz. i. plaustrorum a te mone. Accur.

C Equorum. vt. s. de silē. l. ij. et. j. e. in sacris. et. s. de silē. l. iij.

C Omnibus. s. predictis militatibus i sacris scrinijs.

C Honoris. alterius dignitatis. c' Seruentur. s. d' s. de silē. l. i. et de dig. l. iij. z de g'p.

cu. mu. Leos. et. f. de palati. fa. lar. l. vlti. et. f. de pnce. l. i.

P Eculari. i. speciali. sic. s. de fun. rei. pu. l. vniuersi.

Memozie. id est. dispositio. et. militate. subaudi.

Melloproximos. vna. dictio. et. sunt. nomina. graduu.

Omnis. militans. in. sacris. scrinijs. cuiuscunq. sit. gradus. pncipē. habet. accessum. siue. sit. iter. clarissimos. ratione. sui. gradus. siue. inter. spectabiles.

Bar. Impator. Theo.

P Eculari. pceptiois. nostre. fauore. pclam. vt. in. scrinijs. memorie. epularum. libello. usq. ab. exceptoib. vsq. ad. melloproxios. dignitate. clarissimos. honore. q. p. ciat. et. sicut. reliq. i. his. de. scrinijs. militat. liberu. cu. ordinarijs. iudicibus. ingressum. secretarij. concessu. q. habere. legib. meruerunt. hi. quoq. in. quos. hac. stipendioru. meritis. clarissimat. conferimus. dignitatem. cu. spectabilibus. etiā. habere. sese. reuerentia. recognoscant. vt. con. sedendi. ingrediēdi. ve. secretarium. sciant. a. nobis. licentiam. contributam.

Memorie. subaudi. dispositio. tionum.

Proximorū. nunc. dicit. de. ceteris. inferiorib. militantibus. qui. maiori. tēpore. stabat. vt. i. eo. l. proxi. et. s. eo. l. in. scrinijs.

Unicuique. sui. loci. statuti. Accursius.

Ordinem. sūt. enim. plures. ordines. vt. i. hac. l. inter. omnes. tamen. certi. erant. numero. vt. i. hac. parte.

Item. alij. erant. vltra. numerum. et. illi. successiue. elocati. qui. primas. vacantes. habebant. hoc. ordine. vt. p. lo. primus. et. sic. per. ordinem. vocentur. nec. tamen. in. locuz. vacantis. sed. alij. statuti. post. vacatem. ascendēt. vltim. vacet. et. eum. locuz. accipit. qui. vocat. et. facit. s. l. pxi. et. ff. de. mu. et. ho. l. vt. gradatim. et. s. vt. dig. or. fer. l. i. et. ij. Accursius.

Nemini. qui. est. vltra. numerum. non. prece. det. con. socios. Item. nec. prece. det. statutos. vt. dixi.

Officiū. militatis. in. sacris. scrinijs. ostendit. hodie. ad. vnu. annu. restringitur. hoc. dicit. Bartolus.

I. dem.

Pro. biēnio. annu. solum. agere. deinceps. decernimus. eos. qui. in. trib. scrinijs. memorie. epistolarum. libello. ruz. ordine. ac. merito. stipendioru. ad. gradum. peruenierit. proximorum.

Militantes. in. scrinio. vltra. numerum. loco. deficientiu. succedunt. fm. ordinē. gradus. sui. nisi. qui. posterior. eorum. est. laborum. comparatione. superat. antiquiore. in. ordine. quia. sic. succedit. in. locum. defuncti. excluso. priore. in. ordine. nisi. defunctus. teneatur. illi. qui. est. in. ordine. prior. quia. tunc. posterior.

Superatus. nota. non. sufficit. dū. studuisse. sed. benemeret. hierosolymis. fuisse. et. no. xv. testibus. hoc. proba. ri. q. vltimus. vel. posterior. sit. melior. primo. qui. supra. ordinem. vult. admitti. regulariter. sufficiunt. duo. ad. quod. dicit. ff. de. testi. l. vbi.

licet. melior. in. locum. defuncti. non. succedit. sed. qui. primus. est. in. ordine. Bar. Imperator. Tu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Superatus. nota. non. sufficit. dū. studuisse. sed. benemeret. hierosolymis. fuisse. et. no. xv. testibus. hoc. proba. ri. q. vltimus. vel. posterior. sit. melior. primo. qui. supra. ordinem. vult. admitti. regulariter. sufficiunt. duo. ad. quod. dicit. ff. de. testi. l. vbi.

licet. melior. in. locum. defuncti. non. succedit. sed. qui. primus. est. in. ordine. Bar. Imperator. Tu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Insequentibus. vna. dictio.

Illud. extra. numerum. statuti. hacenus. constitutum.

Proximo. hic. est. primus. ordo. sed. proximus. melloproximus. secundus. adiutor. tertius. vel. pars. secundi. nam. diuersi. sunt. gradus. militanti. um. vt. in. pan. huius. l. et. facit. i. aut. de. san. epi. s. p. cōsuetudine. colla. et. et. in. aut. scriptum. exemplar. sed. hodie. hoc. dat. alijs. vt. i. eo. l. si. quis. f. Quod. si. q. scilicet. de. his. qui. sunt. vltra. sta. numerum. et. facit. s. de. codi. in. ser. l. i. pe. arg. cōtra. ff. quis. or. in. bo. pos. l. iij. Item. facit. in. de. cre. vij. q. i. eos. sacerdotes. Itē. arg. contra. j. de. numero. l. nulli. Itē. facit. j. de. pala. l. vi. et. de. agen. in. re. l. i. et. s. de. portio. ad. mu.

Unicuique. q. in. sacris. scrinijs. militat. sui. loci. merito. seruari. oportere. constitutum. est. vniuersos. q. vltra. nūmerum. statutorum. in. his. de. scrinijs. militant. si. gradus. respectu. per. ordinē. que. sortiti. sunt. in. deficientiu. statutoru. locum. (vt. tam. vltimis. societur) subire. decernimus. f. vt. nemini. penitus. liceat. cu. sit. posterior. tempore. locum. precedentis. ambire. nisi. forte. ab. eo. q. tempore. vicif. laboru. cōparatione. superatus. vt. xv. primatu. eiusdem. scriniij. testimonio. cu. sacramenti. religione. subnixus. precedentibus. dignior. iudicet. hāc. q. obseruationem. extra. filios. proximorum. volumus. custodiri. etenim. vnicuique. proximo. vnum. de. suis. filijs. qui. temporis. dū. taxat. suffragio. nitit. (licet. parum. obseruasse. militiam. cognoscatur) insequentibus. tempore. qui. laborum. meritis. niuntur. anteferri. posse. decernimus. Illud. tamē. qui. locū. statuti. meretur. proximo. quidem. ducentos. quinquaginta. solidos. melloproximo. sō. vel. adiutor. p. cōsuetudie. vniuersu. usq. scriniij. xx. aut. xv. solidos. offerre. precipimus. si. q. de. supnumerarijs. q. in. statuti. locum. subire. debuerat. nec. penitentiā. offerat. statuti. et. gradū. recusare. voluerit. sequenti. tam. offerende. q. titatis. predictę. q. surrogandi. licentia. permittatur. ita. videlicet. vt. si. secundus. vel. etiā. tertius. vel. alterius. cui. subet.

Extra. filios. hoc. est. exceptio. ex. ceptionis. nam. licet. posterior. melior. admiratur. verum. est. nisi. prior. erat. filius. vni. de. statuti. et. sic. not. privilegii. patris. filio. prodesse. sic. s. de. adu. di. iudi. petitionē. s. filijs. et. de. adu. di. in. l. tubemus. s. et. filios. et. l. petitiones. s. et. filios.

Parum. ob. seruari. sed. paruz. proficit. et. sic. qui. parum. iudet. parū. proficit.

Proximos. lit
terata mili-
tia. militans nãq;
patroni causarum
et. vt. s. d. aduo. di
uer. iu. l. aduocati.
b. **C**omitē. h. co-
mes erat proximo
serinij dispositio-
num. nam. primus
erat et comes.

c. **S**aluis. sic. s.
l. iij. et. l. iubemus.
in. fi. et. s. titu. l. ij.
et. s. de. pre. eo. qui. i
fac. pa. mil. l. i. et. ij.
et. s. de. prepo. fac.
cubi. l. ij. et. de. sile.
l. iij.

In sacris. mi-
litans in sa-
cris si habita licen-
tia ad tempus nō
continua. i. ppetua
interim conuenie-
tur corā cōi iudice
sed post pfectionē
ante reuersionē ex-
cusat. sed suis iu-
der est. s. e. i. sacris.
item et a muneribus.

e. **A**n te conu-
tione. i. ante q̄ cure-
tur. Accur.

f. **I**ndultus. i. an-
te comeatum. ff. de
iudi. l. ij. s. in omni-
bus. et. facit. s. d. co-
mi. cōsilio. l. ij. et. de
silen. ne. ad diuer-
sa. Accur.

g. **P**ost. non so-
lum ea durante.

h. **E**xcusatione
dictorum munerū
et facit. s. de. prepo.
fac. cu. l. ij.

i. **M**etatorum.
de hoc habes. s. de
metatis.

Hic parte. id
est inter mili-
tantes i sacris scri-
nijs principis. nã
secus in militanti-
bus in scrijnijs in-
feriorum vbi pau-
ciores adsumt. vt
s. e. l. comperim.

Duo of-
ficia q̄ forte senes.
non d̄ m
habere. duo officia non de

numeri in eadem excusatiōis
volūtate durauerit accedenti
semper eadem copia quam p̄-
cedens recusauerit tribuatur.
Ib̄os autē q̄ ad statutorū ordinē
progredi noluerint nec de suo
gradu volum⁹ remoueri: et cū
vacauerit statuti loc⁹ cōditio-
nem quam antea repudiaue-
rant id est ⁊ offerende pecunie
et adipsēcendi statuti locum li-
beram habere precipimus fas-
cultatem.

Qui longo tempore probe
militauerit in sacris scrijnijs si-
nito officio sigulo comitue sa-
cri palatii dū viuūt potūtur: ⁊
nichilomin⁹ omnia priuilegia
eis data salua manēt. **H**oc dicit
Bar.

Idem.

Proximos sacrorū scri-
niōū q̄s fides ac diuiti-
ne obseruatiōis industria litte-
rataq; militia comitē q̄netiaz
dispositiōnū quem pbitas ac
strenuitas merito cōmendat:
cōplero tpe sue militie comiti-
ue sacri nri cōsistorij cingulo in
diem vite potiri (manentib⁹ vi-
delicet i adudum prestitis sal-
uis priuilegijs pprijs) decer-
nimus: q̄b⁹ em pietatis nre ar-
chana merito cōmittūtur: his
pietas nra vitam cingulo supra-
dicte comitue ornandam de-
corandāq; decreuit.

Militātes in sacris scrijnijs
q̄ anteq̄ cōuenirent in iudicio
cōmeatu accepto se absentant
durante tpe cōmeat⁹ predicti
cōueniri nō possunt: et ab indi-
ctionib⁹ munerū publicorū offi-
cio deposito sunt imunes: ⁊ do-
mos q̄s in puincia possident/
ab onere metatorū non vepan-
tur. **h. d. Bar.**

Imperator. Aug.

In sacris nostris scrijnijs
militantes per cōmea-
tū nō cōtinuatim p̄stitū ante
cōuentiōnem p̄fectū intra in-
dultū t̄pis spaciū erūt cū suis
cōiugib⁹ ⁊ liberis a cōuentio-

ne securi: ab indictiōib⁹ etiam
publicorū et ciuiliū munerū.
et post⁹ cōpletam militiam ex-
cusatiōe potiant: super domi-
bus q̄s quas in puincijs pos-
sident metatorū molestia li-
berentur.

Militantes i sacris scrijnijs
principis debent esse. lxiij. su-
per ep̄is vero. xxxiiij. sup li-
bellis cōuentionalib⁹. xxxiiij.
⁊ q̄tuor q̄ sūt oib⁹ p̄dictis seni-
ores: nec duplici officio fungi
possunt. **Bar.**

Idem Aug.

Hic parte statutos me-
morales p̄cipim⁹ esse i
scriinio q̄dem memorie sexagi-
tadu: ep̄larū vero triginta q̄t-
tuor: libelloz q̄s triginta q̄tu-
or. antiquarios vero q̄ habent
i scrijnijs memorie nunq̄ min⁹
esse q̄s q̄tuor: supradicti autez
memoriales nullo mō dupli-
ci fungāt officio: nec gemis
chartis irrepserit: vt nō occu-
pent⁹ plura in vnū se commo-
da collatur: nichilq; reliquis
relictur.

Si militās i sacris scrijnijs
decesserit et i ei⁹ locū fuerit a-
lius surrogatus: salariū ei de-
bitū ster creditores diuidit he-
reditate nō dū adita: salua ta-
men puilegioz p̄rogatiua. ea
vero adita salariū hereditib⁹ de-
bet p̄ p̄terito tempore et etiaz
residui t̄pis. **Bar.**

Impa. geno.

Siquis in sacris nostris
scrijnijs: id est memorie
dispositiōnum epistolaram et
libelloz statutus iam cōnu-
merat⁹ ab hac luce fuerit sub-
tractus: ab eo quicunq; vtpote vacante loco: de
substitutis in statutorum cōsortio fuerit vltim⁹
surrogatus: p̄ solatio vel suffragio primi diffi-
nitā: sacre q̄s constitutioni diue memorie Theo-
dosij et Valentiniani principum insertam quan-
titatem defuncti heredes et successores vel libe-
ri eius seu creditores qui senus cum mortuo p̄
statuti loco ei acquirendo. contraxerint / conse-
quantur: ita scilicet vt si hereditas vel successio
defuncti minime fuerit suscepta vel adita: ta-

bere haberi. sic. s. d.
asset. l. si. et. ff. de of.
muni. l. libert. s. p̄
scriptio. ⁊ i. auf. vt
iud. sine q̄quo suf.
s. illud. ⁊ s. d. agē.
i. rebus. l. penul. s.
illi. ⁊ q̄ milita. pos.
eos.

n. **G**eminis. fa-
ciendo se scribi in
diuersis officijs.

o. **O**ccupentur
als occupentur. i.
non debent aucu-
pari plura cōmo-
da q̄d esset per hoc
q̄ habent plura of-
ficia illi q̄ sunt col-
laturi in vnum: q̄z
officium et nichil
in reliquis. c. i. il-
le qui debet t̄m vni
intendere non que-
rat plura. als e oc-
cupentur a se. s. in
diuerso officio col-
laturi. et. et. idē est
sensus.

Siquis. sur-
rogatus. q̄b
dic vt no. s. e. l. vni
cuq; circa princ.

q. **C**onsequunt
quod ergo oliz per
l. s. e. vnicuiq; s. il-
lud. dabatur diuer-
sis gradib⁹: h̄ ho-
die datur certis p̄-
sonis: vt h̄. Uel dic
q̄ illa s̄m hanc lo-
quebatur. et no. p̄
solacio. sic insti. ad
tertul. s. i. item no.
acquirendo. sic. s.
de pig. l. vlti. ⁊ auf.
ibi posita.

¶ Contra ceteros, s. filios nō heredes. et not. ordinē hūc seruari sicut diximus. ff. de lega. ij. cū pater. §. a te. Ubi dicit ceteros scz etiā cūctos alios creditores q̄uis tpe prioris. vt. ff. de pig. l. vlt. et qui po. in pig. l. diuersi. Sed hodie ita demū si ad hoc est mutuata. atq̄ nō preferat alijs. vt i auf. de equa. do. §. q̄rve

ro. col. vj. et de ex. hi. §. optimi. coll. ij. Accursius. b ¶ Maxime cuz. accipe finē nō dubitē viros et. si er. go das h̄dib⁹ sa. larium. §. et hoc lu. crū. ad q̄. §. v. do. me. l. h. et. §. i. l. i. ij. et de p̄mipi. l. i. et. §. de inoffi. test. l. om. nimodo. et v. aduo. diuer. iudi. post du. os. §. i. et in auf. de ex. hi. §. optimi. et de var. et extraor. cog. l. i. §. penul. et §. d. erog. m. an. p. hanc. Itē no. q̄ ali quid habēt filij nō non tan vt heredes p̄ris s̄z q̄ h̄dib⁹ vt liberi. sic. §. d. la. bus sed ti. lib. tollen. §. §. et vt filijs si sub cōditione. cōpetit.

filios aliqd non tan vt heredes p̄ris s̄z q̄ h̄dib⁹ vt liberi. sic. §. d. la. bus sed ti. lib. tollen. §. §. et vt filijs si sub cōditione. cōpetit.

Suma num.

¶ In sacris. Mili- tantes in sa- cris scripijs et eoz parētes vxores li- beri. coloni / ascri- ptij / et serui eozū ciuilit̄ et crimina- liter corā officioū magistro sunt con- ueniēdi et si i. puin- cia cōueniuntur sa- tisfare nō cogunt de iudicio s̄si. licz imobilia nō possidēt: sed eozū iuratorie cautioni cōmitti- tur et nomine sportularū nichil soluēt. nam executoribus agentium in rebus vnū solidū prestabunt: et cum in gre- diuntur iudiciū dicti magistrī soluēt solidos duos: et pro editione actorū notarijs dimidiū solidū: et si litigant co- ram delegato vel arbitro eisdē noie sportularū vnū sol- dū nō prestabunt. pro omnib⁹ vero alijs in iudicio agūtā dis tertij solidū tm: et si nō corā magistro s̄z corā alijs iud- icib⁹ maiorib⁹ sup̄ anonis ciuilib⁹. p̄ tutela vel curatiōe vel nunciatiōe noui opis cōueniāt illos sumptus faciet in tali iudicio quos facere tenebantur coram officiorum magistro. Si vero cōueniantur coram prefecto vel fisci pa- trono aut vrbis prefecto vel apud architectos: illos sum- ptus prestabunt nomine sportularum quos coram arbi- tris prestare tenentur: et non vltra et h̄nt locū p̄dicta. siue p̄ se siue per procuratorem litigent: et ad p̄dictas sportu- las tenentur cum processu ordinarie agatur in scriptis secus si extraordinarie. Item dictis militātib⁹ donec militant et etiam deposito officio p̄uilegia data sunt sal- ua: et ob equalitatē in iudicijs obseruādā p̄uilegia eis

ppetitia circa prestatiōe sportularū ad aduersarios por- riguntur. item mutatiōe loci p̄uilegia eis concessa non perdunt. hoc dicit Bartolus.

c ¶ Scripijs. s. principis q̄ sunt tria. vt in rubrica nota.

d ¶ Parētes. trāsit ad superiores p̄uilegiū. sic. §. i. tu. i. l. fi. et. §. de castren. l. i. §. hoc autē. Sed cōtra. ff. de sena. l. i. in fi. Solut. vt ibi. Accursius. e ¶ Tue celsitudi- nis. magistro offic- iorū loquit. vt. §. de silen. l. pe. et dic- sententia citato- ria. sic. §. de epi. et cle. l. cum clericis. et de arbi. qualem. et dic statur. vt. §. eo. l. vnicuiq̄. f ¶ Seruos. i. his speciale vt in ser- uis p̄cipis. vt. §. vbi cause sit. l. fi.

dem beneficio potiri fidei pro tempore adiutoris viri specta- bilis proximi vel vnus ex sta- tutis cōmittendos: ita vt si in puincia quicq̄q̄ memorialis rebus fuerit iuratorie cautio- ni cōmittat: et si nō possideat imobilē substantiā: serui nichilominus et coloni ad eū perti- nētes fidei eius tradantur.

¶ Modū insup sportularū ad mediocrē deduci quātitatem et executorib⁹ de schola agen- tiū in rebus at tribuēdis vnū solidū singulos vsq̄ ad finem negocij / proq̄ ingressu in iudi- cio tue magnitudinis quolibz modo faciendo duos solidos et pro editione gestorū ex ce- ptoribus dimidiū solidi par- tem. et si apud arbitrum nego- cium ventilari contigerit: ipsi quidem arbitro vnū solidū et nichil amplius: exceptorib⁹ autem eum obseruantibus tā- pro ipso quod implere iube- tur ministerio: q̄ pro editione gestorū seu relatiōis vel dif- finitionis tertiam partē solidi prebere sancimus: nec pro tpe

g ¶ Committen- dos. dictos militā- tes et eorum fami- liā: et hoc in vrbē: sed in puincia iu- rabunt. vt sub iur. Accursius.

h ¶ Eri. i. q̄uis. atq̄ contra. ff. qui- sanda. cogā. l. sciē- dum. et de hoc lo- quitur insti. de sa- tisda. §. sed hodie. et facit. §. de pun. agē. in re. l. fi. et de priu. scho. l. fi.

i ¶ Fidei. scilicet cautiōe iudicio si- si. Accursius.

k ¶ Eius. memorialis in puincia. et cōueniuntur ibi coram delegato a magistro officiorum. vt p̄fide provin- cie. ar. §. de epi. et cle. l. omnes qui. i. et. ij. respon. et. §. §. di- midiam. et facit. §. de dignitat. l. quotiens. et. §. de agen. in re. l. fina. Accursius.

l ¶ Quantitatē. repete iubemus: vt ecce et execu. et.

m ¶ Attribuēdis. magistro officiorū qui assūmebat de schola alia. vt defensor ciuitatis de schola p̄fidiis. vt in auf. de defen. ciu. §. ex puincia. l. col. ij. Item dicit execu- tor hic qui facit partes in iudicio comparere. vel aliter et proprie vt. §. de exe. rei iudi. l. executorum.

n ¶ Singulos. s. proximos conuentos.

o ¶ Duos solidos. non aperit cui dentur. quidam dicūt hostiaris. Uel dic ipsi p̄fecto. ar. l. auf. de iudi. §. ne aut. et. §. pri. et. l. si ad arbitrū. et dic solidū. i. aureū vt l. h. §. pe. re. l. i.

p ¶ Gestorum. i. eorum q̄ aguntur in iudicio. §. fi.

q ¶ Arbitrum. i. delegatum. vel proprie. vt in auf. de iu- di. §. appellationes. col. vi.

r ¶ Exceptoribus. i. notarijs.

s ¶ Sum. conuentum coram arbitro.

a Executores. s. aliquos ab his corā arbitro cōueniis.
b Dimidia. nota minus prestat si cōueniat in pūcia
 si romē. sic. s. de episco. et cle. l. omnes. §. ij. et. ii.
c De ciuilibus. et de his habes. s. de diuersis p̄scrip.
d Hos. militātes in facris scrinijs. als. eorū familia.
 sed quomō hoc cū

corā magistro offi
 ciorū tātū debeant
 cōueniri. vt in p̄n.
 hui. l. Rñ. sponte
 Uel sp̄ale in talib⁹
 vt certos hēant iu
 dice. vt. s. d. pala.
 l. viros.

e Maiore. s. illu
 striū vel spectabili
 um quia sepat spe
 ctabiles cum dicit
 r. Accursius.

f Patronū. ex
 curia prefecti erat
 electus patronus
 fisci q̄ audiebat. de
 his cāis vt iuder.

g Architectos.
 iudices de tectis
 cognoscētes. vt su
 per nunciatioe no
 ui operis. als. sum
 mi magistri tectorū
 vocabant vt
 cōsulerēt. sic l. auf.
 de nō alie. §. quod
 autē. Al.

h Defensores.
 procurator acto
 ris. defēsor rei. vel
 pcurator cū man
 dato rei vel actor⁹
 defēsor scz rei sine
 mandato. hoc in
 ciuili. nō i crimina
 li. vt. ff. de publi. iu
 di. l. pen. §. ad cri
 men.

i Sententia. ci
 uiliorū. vt puta p
 albū vel p̄ scriptu
 rā missā sibi irve
 niat.

k Ex depōne. qz
 actor dicit q̄ petit
 r notarius scribit
 vel tantum verbis
 dicit et sic extraor
 dinarie. tūc nichil
 debet. r sic est ar.
 q̄ iudex medi⁹ ni
 cipil accipiat de de
 cimis quando ex
 traor. agitur.

l Adiutoris. de
 curia magistrī offi
 ciorum erat.

virum spectabilem fisci patro
 nū vel executores quib⁹ i mi
 nuendis litib⁹ sollicitudo inū
 cta est. quicqz ab his exigere
 seu profligare p̄cedi dimidia
 scz expensarū quas in iudicio
 tui culminis a memoratis per
 fontis preberi statum⁹ portio
 ne in iudicijs p̄uincialib⁹ ab
 his agnosceda. ita vt si de ciui
 lib⁹ annontis vel tutela seu cu
 ratione vel noui operis nūcia
 tioe litem eos subire cōtingat
 in maiore quidem iudicio ad
 similitudinē sumptuum quos
 in iudicio eminentie tue depē
 dere precepti sunt. ap̄ virum
 clarissimū p̄fectū annone seu
 fisci patronū v̄bicarie magni
 fice prefecture v̄ architectos
 p̄ modo eorū q̄ sup arbitris r
 litib⁹ apud eos exercēdis su
 perius statuta sūt soluētes ex
 pensas. nichil ampl⁹ agnosce
 re seu depēdere cogāt. q̄ omnia
 custodiri iubem⁹ siue p se siue
 p̄ procuratores aut etiā defen
 sores h̄ lites exercere maluerint
 hoc si plata scriptis snia mo
 niti sunt. Si vero ex depositio
 ne seu aliter quis eorum cōue
 tus fuerit. nichil eum vel scri
 nio viri clarissimi adiutoris v̄
 cuiuslibet alij nomie sportula
 rum offerre compelli. omnib⁹
 ante latis p̄uilegijs postea
 quibus p̄ antiores duorum
 principum sanctioes defendū
 tur. in persona rā eorū qui ad
 huc militant. et qui postea cā
 dē militiam fortiti sunt. qz eo
 rū qui predictā militiā gradu
 vacante iam deposuerunt vel
 postea deposuerit suādis. vt
 eorum cōmodo ipsi quoqz vna
 cū vxoribus et liberis. colonis
 preterea r seruis proprijs per
 fruant. Et quoniam in cōtro
 uersijs quas i iudicijs moueri

m Ob ante lat. ante hāc legē p̄ alias leges hui⁹ tita.
n Postea. i. postq̄ fuerint concessa.
o Militant. de his qui tempore p̄uilegiū militant. vel
 postea ceperunt. Uel dicuntur. id est erunt.
p Vacare. at. gradu vacare. als. genere vacare p̄fruant

fic. s. de sūe. l. si. in
 q. cū conco.
q Custodiri.
 et ideo eorum ad
 uersarij nō dāntifi
 canf. idcirco habe
 ant agendo vel de
 fendēdo. r not. cōli. Equali
 tas i iu
 seruandā. sic. s. de
 frui. r lit. expē. l. si. r seruari
 de postu. puiden. debet.
 dū. et. j. de re mi. l.
 si. §. ut videt. et. ff.
 de re iudi. l. nō tñ.
 r. s. cōi. diui. l. pe.
 et in arbitris. vt. ff.
 de arbi. si cum di
 es. §. pe. r in pacij
 vt. ff. p̄ focio. l. si so
 ci. p̄ filia. ar. cōtra
 ff. de act. emp. iu
 lianus. §. pe.
r Solito. als
 soluto. et facit ad
 prin. l. s. de comi.
 consi. l. ij. de silen
 tiarijs. l. pe. r. s. vt
 oēs tā ciui. l. i. r in
 auf. de litigiosis.
 §. ad excludēdas.
 colla. ix. et. j. de ca
 stren. l. si. et de p̄f.
 agen. in re. l. si. itē
 ad si. s. d. p̄i. s. cho.
 l. ij.

s Domiciliuz.
 ex differentia eniz
 locorū r. vt. s. de
 tempo. in integ. re
 sti. l. si.

t Prestita. in. l.
 quā nō habem⁹.

Q Imperim⁹.
 dispositum. i.
 l. quā nō habem⁹.
r Tue. questio
 ri loquitur. vt. j. l. si
 na. Ac.

s Duodecim. s.
 co. l. hac parte. con
 tra. So. vt ibi. Alij
 qz ibi i memoriali
 b⁹. h̄ in adiutorib⁹

z Nūcū. nota
 duas scholas seu
 numeros memo
 rialium adiutor.
a Lōgum. i. id.

contigerit equalitatē litigato
 ribus volumus seruari: et ad
 nerarijs eorum pro sumptib⁹
 et expensis similē ante latozū
 beneficiozū prerogatiuā custo
 diri. p̄pter hāc eteni cām r vt
 ros deuotos memoriales non
 tñ agēdo in quolibet iudicio:
 sed etiā actiones ab alijs inge
 rēdas excipiēdo p̄uilegijs a
 nobis indultis potiri decerni
 mus: his videlicet qui militiā
 v̄trozū deuotissimozū memo
 rialiū gradu solito deposuerit
 seu deposuerit. r si q̄tis amo
 re per p̄uincias domicilliū fo
 uere maluerit: omnib⁹ nichilo
 minus p̄uilegijs que huius
 modi p̄onis per sacratissimā
 legem nuper pmulgatā a no
 stra liberalitate p̄stita sūt mu
 niendis/et eorū cōmodis atqz
 auxilio potituris.

I mperato: Au.
Q mperimus diuinit⁹
 p̄uide fuisse dispositū
 viros deuotos adiutores tue
 magnitudinis certos eē i nūe
 ro: nec ad huiusmodi nomē vel
 operam plures licitū esse aspi
 rare: qz in scrinio quidez sacre
 memorie duodecim tantū: se
 ptenos vero in duobus reliqz
 scrinijs. i. sacrarum epistolazū
 sacrorūqz liberozum: sed poste
 rioris licentiam temporis su
 pra modum indulgendo am
 bitionibus disturbasse rei me
 rita ac multitudine diuulgaf
 se: vt inter memorazū r ad
 iutorum numerum nō longū
 pene intersit. Sancimus itaqz
 reduci eis ac renouari statutu
 ordinis terminū: non vt eximā
 tur adiutoribus h̄i qui preter
 predictam dispositionē in pre
 senti exuberant: sed vt interea
 oib⁹ alijs interdicitur ab affe
 ctando hoc nomē donec exē

ge cum memoriales debent esse plures.

a Numerus. sic in aut. de referen. col. iij. de me su. ordinā. clericorum. et v. de terminatus sit numerus. cle. in prin. col. i. de sacrosan. eccl. non plures.

b Lateralis. gradus quidā in scrinio memorie dispositionum principis.

c Alijs. scilicet libellorū v. epistoliarum. quod dicitur in rubrica.

d Proximi. id est in dictis gradibus fuerunt incoportati.

e Inter. alia. hoc continet subscriptionem quā inter adiu. me. p. est quē pro se sur.

f Temporū. sic de puile. e. qui in sa. pa. l. fina.

g Accursus. **h** Meruit. id est qui discessit ab adiutoribus: iter quā erat prior: nūc est ultimus inter memoriales: sed surrogatus ab eo inter adiutores erit primus inter eos si modo ordo temporis libellorū ei dederit: quia precedēs eum sunt mortui: ne oblit. s. eo. ibi. qui posteriores erant ceteris. Uel dic q. memorialis ultimus sit adiutor et poterit eē primus. idē si desinat precedēs. argu. l. l. priori. et sic duo habēt officia. quod contra dicit. s. hac parte nisi dicas q. hīc quasi vnum reputantur cū sint circa idem.

Officia duo habēt q. regula. riter nō p. s.

tibus singulis ac recedentibus decrescere possit vetita cōglomeratio: legitimusq. iā refideat numerus: nō phibēdis vīris deuotis adiutoribus desistentibus eodem officio: cum vel ad laterculensis gradū in scrinio sacre memorie pūcti fuerint: v. fm locū obtinuerit in duobus alijs scrinijs postq. primi creabunt: lz nōdū redacta sit quāritas pristina: tamē alios quos p se elegerint surrogandos adiutores petere q. posteriores erūt ceteris. **h** Illud etiā disponēdū duxim⁹ vt pote nonnullis anteriorib⁹ exemplis subnitū necnō iusticie cōgruū: vt ab his quib⁹ cōcessum est adiutorū agmini p se sociare: libellus offerat viro illustri pro tpe questorū: petendaq. et⁹ subscriptio: tps atq. hominem necnon etiā rem ipsam continens id est q. inter adiutores ei quem pro se surrogat mereri permissum est: or dinādis videlicet hīsdem adiutoribus p ratione temporū quibus libelli porrecti sunt vt et si memorialiū matricula inferiori loco sit: qui prior in adiutorib⁹ meruit adiutor: q. dem habeatur superior: memorialis vero posterior: p vtriusq. ordinis modo vel discrimine: quod etiam in alijs quoq. pene omnib⁹ officijs obseruari dignoscitur.

Adiutores cū cōueniuntur line scriptis eorū nomē voce sola sufficit demonstrari: alio tam in scriptis iā in cā q. in act. est demonstrādū. Itē si adiutores cōmeatu accepto se absenteque runt durante tempore absentie integrum debēt habere salarium ac si presentes essent. hoc dicit Bar.

Idem.

Hec lege sancim⁹ si quādo adiutores viri magnifici p tempe questoris sa-

cri nostri palatii i accusationē ciuils cause vel criminalis deducti fuerint: strictum iuris et integritatis cōgruum ordinē cōseruari: vt si sine scriptis cōueniendi sint nomē eius precipientis ore designatū esse sufficiā. Sin autē scriptis i querimonia v. adiutorū aut plures forte ferēdū sint: monumēta sententiarum in persona tā tūmodo pueriendi adiutoris precedentium equū et iustum initium futuro prestet certamini. Et quoniam probationibus et exemplis q. in decore consuetudini deceat indulgeri quod in vniuerso deuotissimorum scrinio libellensium euicisse monstrat: id i adiutores sacre memorie sacrarum etiam epistoliarū transferendū censemus: vt qui liberam pificendi licentiam p nunciatio ne p meatus indempti fuerint sine qualibet stipēdiorum aut emolumentorū deductione peregre degant. etenim p tempore viris clarissimis proximis et melloproximis aut eorum adiutoribus absente causa vel offerre de suo pprio aut ex annontis seu stipēdis q. cōg relinquare cogendi: q. vus inuarias balendas indultū excedat spacium: et intra se festū diem contineat. ad hoc illud obseruari sancimus: ne alius adiutor: propter quācumq. ambitionē his qui in presenti sūt vel post eorum diminutionem addatur: licet in veterē numerum redacti fuerint.

Imperator: Archa.

Qerte quidem sunt dispositiones nostri numeris quas super adiutoribus viri illustres pro tempore questoris nostri palatii quorū obsequio res agit q. stona dedimus: q. rū prima q. dē ad supplicationē eorūdem adiutorum pmissa

h Alijs. officijs puta i scrinio principum. Uel dic etiam in scrinio aliorum magistratū. nam et alij habent v. l. l. proxima.

Hec lege. precipientis. id est agentis vel accusantis.

k Adnumēta. id est scripture sententiarum precedentium. s. conuentionalium. et facit s. l. in sacris. s. hoc si prolata. et de digni. quotiens.

l Probationibus. als procuratoribus als pro vocationibus. i. p. curacionibus quibus homines vocantur ad ius: et sic sunt due pres. Accursus.

m Deductione. absens videtur adesse qui cā st. abest licito cōmes dī com tu quo ad preben. meatū dam. et sic facit p hīc d. clericis absentib⁹. Item quo ad priuilegium. vt. s. eo. l. in sacris. als fecus. vt. s. de dome sticis. l. iij. et d. epif. et cle. si qua. per calūniā.

n fuerint. fa. cit. s. l. priori. et. l. l. priori. s. illo.

Qerte. prima hec est. s. eo. comperimus.

p Adiutorum. id est adiutoriorū. synopa. sic. s. de prepo. laborum. et sic in hac lege frequenter ponitur. Accursus.

a Laterculensis. hec omnia exponere vt in d. l. comperimus.

b habeant. surrogates. no autem dicas q vnus habeat duo officia. vt. s. e. l. hac parte. vel dic vt nota. l. d. l. comperimus.

c Altera. hoc e greca.

d Diminutionem. na cuz multi erant supra numerum no poterat minui. sed liceat cuiuslibet seni. vel moriboso. Accur.

e Venditionis. qz fugies vel non finges egritudine vendebat locum surrogato.

f Adepti fuerit vt. l. comperimus.

g Secunda. scz greca qua non habemus.

h Illo. facit. s. l. p. r. i. s. h.

i Addatur. vt sit vltra numerum.

k Sanctionis. scz grece. sed ar. cōtra. f. r. i. l. pe. Jrez facit in aut. de defen. ci. s. nulla. col. ij. z vt iudi. fi. quo. sup. s. nulli. col. ij. et de man. p. n. s. eos aut. col. ij. et. s. de assel. nullus.

l De agentib⁹ in rebus. Hi sunt quibus electionis cura mandat. vt. f. de curio. l. penul. z erant plures diuisi p diuersos numeros. vt. f. l. iij. et qui liber numer⁹ habebat ppositum. vt. s. de offi. ma. of. l. i. z dicebantur pncipes. vt. f. r. i. i. p. totū nam de illis ibi dicit. Accur.

M illi. scz aliter qz ille dicit.

numerū eorum qui erant illo tempore quo preces nobis obtulerunt: neq; aliquē eximi/ neq; addici precipit: pterq; si quis eoz vel ad laterculensis gradum in scrinio sacre memorie: vel ad secundū locū in duobus alijs scrinijs. i. sacrarū epistoliarū sacrorūq; libelloz z cognitionū puctus fuerit. nam his licere desistentibus ab adiutoris officio alios p se quos voluerint adiutores surrogare: vltimūq; locū in hīsdē adiutorib⁹ obtenturos/ licet superiorē in mēozialib⁹ habeant: aliter vero p sacrā pragmaticā facta est p quaz excelsē memorie tue pculo verbo suggerēte picipim⁹. illos etiaz adiutores posse in suū locū alios inducere q p aliquem fortuitū casum min⁹ implere suū officiū valeant/ veluti senū vel moribū vel aliam necessariā causam: q ex ipsoz adiutorū petitōe idem magnifice memorie pculo ad nos retulit. sed in pnti ab alijs memorialibus tā in scrinio sacre memorie qz in ceteris duobus sacrarū epistoliarū qz libellozū et cognitionū relatis addici pperimus diminutionē eozū dē adiutorū impediti p memoratā pragmaticā sanctionē z isup⁹ veditio nis quodā mō mēoziatū officij locū itroductū eē. qd ne de cetero fiat pntē sanctionē ad tuā magnitudinē mittim⁹: p quaz tubem⁹ illis tñ pmissum eē fz pū nre serenitatis rescriptuz alios in suoz locū surrogare: q vel latculensis gradū in scrinio mēozie: vel secundū locū i alijs duob⁹ scrinijs adepti fuerit: secunda nra sanctōe sup hoc capitulo de cetero cessante: nullū dāda licētia eozū dē adiutorūz pterq; si ad mēoziatos gradus ascēderit aliu p se eis dē adiutoribus ex qcūq; fortuito casu cōnumerare: vt eo modo ad veterē numerū. l. adiutores rede

ant. z. xij. qdez in scrinio sacre memorie: septēno in alijs duobus sint. i. sacrarū epistoliarū sacrorūq; libelloz z cognitionū: illo⁹ videlicet obseruando ne alius adiutor p qz cūq; ambitio nem his q in pnti sunt vel post eozū diminutionem (licet in veterē numerū redacti fuerit) addatur. nam si p mutationē licet fortuitū casus incidit prohiberi disposuimus: multo magis priorib⁹ manentib⁹ alios introduci vetamus. ceteris. s. anterioris sanctionis capitulis in suo robore permanfuris

De agentibus in rebus.

Nullus de numero agentū in rebus locum mortui p pecuniam debet inuadere: sed in locum eius ille debet succedere qui in gradu post eum erat psumus: et dignus labore. Bar.

Impa. Justi.

Nullus de scho la⁹ agentium in rebus de cetero locum mortui conetur inuadere: sed is qui ordie stipendioz et laborū merito ad gradum militie sequebatur/ statim atq; illum fata subduxerit in eius premia percipiēda succedat omni obiectōe cessante

Agens in rebus deponēd⁹ vel eximendus de libro agentium nō est p aliquem iudicēz ad cuius officium nō spectat cognitio contra eos. h. d. bar.

Idem.

Null⁹ posthac sine notre maiestatis auctoritate discingendi agentem i rebus: nulli eximendi: pateat copia. nam probata scola et animaduersionē vereri iudicis: et nullū timere debet contumeliā vilitatis.

Matrícula agentium in rebus nō debet esse nisi. xlvij. quozū quilibet pceest ducentis. circitores vero debent esse trecenti: et equites quodringenti quinquaginta. Bar.

Idem.

De schola. ne qz de extraneis: ac deo q si militauerit officijs spectabilium nō accipiet hic locū. vt. s. d. of. diuer. au. l. pe.

Obiectōe. als obiectōe: als ob reptione. z facit. s. de p. r. i. s. h. l. v. m. c. i. q. z. f. de ca. strē. l. i. et in aut. de mona. s. ordinato nē. col. i. et. s. de of. magi. offi. l. nemo. et de aduo. di. iud. l. petitionē. s. quādo autem. et de aduo. di. iud. l. i. in p. n. et. f. de r. i. o. l. f. i. z. s. de murle. l. i. q. s. z s. de profes. magi. stros. z d. statulib. l. statuliber. z. s. de offi. re. p. r. o. u. n. l. i. quis. z. f. de diuer. offi. l. i. et de offi. p. fec. v. b. l. f. i.

Ulli. iudici. qz dicitur. gendi. l. deponēdi. sic. s. de agri. z mā. l. i. ij. Accur.

Eximendi. a matricis seu libro in quo nota eozū erāt scripta: sed ip sa. l. eximit qz ppter delictū eius. vt. f. de cōme. l. f. i. et ar. s. de p. m. i. c. l. f. i. et facit. s. de decu. l. nemo.

Judicis. alii cuius.

Utilitatis. viles vocat alios iudices: vel respectu ei⁹ agentis dicit: qz si vile sit timere. vt ff. de reg. iu. l. v. an

Ausaria. asp
gitur. vt. ff. e.
militis. s. missio
num. r. ff. de his q
no. in fa. l. ij. s. mis-
sionum.

S quis. de
derit. vt. p. r. f.
castrifran. p. misit
venire mutineses.
corruptus ab eis
vel forte diuisit cu
eis p. d. a. qua fecer-
ant sine eius con-
suetudine.

C facta. de pre-
dationem.
D d. u. i. f. r. i. t. u. z
eis. vel dic inf eos
r. no. similis pena
s. vbi cau. fil. l. vni
uerfi. Accur.

Uxor in
ter d. de-
sticos r
familia
res n. i. e.
ratur.

Q uicq. con-
iuges. als co-
iugia. et no. v. r. o. z
domesticam seu fa-
miliare. vt. no. s. de
his qui ad eccle. co-
fu. l. v. s. f. an. r. fa-
cit ad. l. ff. de offi. p.
co. l. i. ij. s. ij. et. s. de
vxo. mili. l. i. et de
pac. do. l. i. r. s. co-
uenit.

E mptos. hi et
nec p. u. c. r. c. vi. s.
de agri. r. c. l. i. co-
lonus.

A ribuni. ma-
neant. i. ma-
nere debeant. et nor.
q. hec verba cuz si
gnis proprijs pnt
legi cu pcedenti et
subsequenti littera.
et facit. f. de come.
l. i. Accur.

D e eo. s. mili-
te qui contempfit.
Accur.

A m supra.
fluens. hoc
fluentum hui? flu-
enti.

S udores. id
est equos ipsos su-
datos. naz spoliat
se scutifer in aqua
et no. curialem le-
gem contra eos. q
moze bestiarum se
inuerecude balne-
ant i nauigio. r. fa-
cu ad. l. ff. de aqua

I mpera. p. h. l.
A usaria missus/ nulla
estimationis macula a-
spersitur?

C as opam vt barbari r. o. a-
nos depdent vel p. eda factaz
cu eis diuides/ viuis p. burit.

S i q. s. barbaris scelera-
ta factione facultate de
predationis in romanos dede-
rit? vel si q. s. alio mo facta? di-
uiserit? viuis comburatur.

M iles q. s. p. n. i. c. i. p. e. m. e. r. i. t.
sua familia ad se venire/ contu-
ge sua pot facere venire. Bar.

I dem.
Q uicq. militum ex n. f. a.
auctoritate familias su-
as ad se venire meruerunt: no
amplius q. coniuges/ liberos
seruos etia de peculio castren-
si eptos? neq. ascriptos cen-
sus/ ad eosdem excellētia tua
dirigi faciat.

I mpa. Bratia. Valen. et
Theodo.

T ribuni vel milites in loco
deputato stare debent nec pos-
sunt vagari. Bar.

T ribuni vel milites nul-
la euagadi p possessio-
nes habeant facultate: cum si-
gnis p. r. i. s. in mansionib? so-
litis ac publicis maneant? at
si quis tam necessaria scita co-
tempserit: de eo? ac tribuno ei?
ad n. f. a. scientia rectorum ac
defensoru relationibus protu-
nus referatur: quaten? seueris-
sime in eos animaduertatur.

P resensibus militibus q. s.
se balneare non presumat: aut
equos lauare nisi secreta. hoc
dicit. Bar.

I mpa. Ar. et l. h. o. n. o.

A m supra virentes flu-
minu ripas omnis legio-
num multitudo consistit: ideo
p. u. i. d. a. auctoritate decernim?
vt nullis oino immundo fimo
sordidatis fluentis? coe pocu-
lum polluat: neve abluendo eq-
tum sudores? de properas pu-

blicos oculos nudatus icestet
sed procul a cunctoru obtuti-
bus in inferioribus partibus
fluuioru hocipsum faciat.

I mpa. Ar. et l. h. o. n. o.

Q uo milites ex his qui
p. s. e. n. t. e. s. diuino obsego
nostre clemēte deputati sunt?
et qui in hac alma vrbe? p. s. e. n. t. i.
comitatu concessi sunt: q. v. e.
de alijs numeris vel legioib?
sunt: vel sibi vacet? vel aliena
obsequia s. i. r. y. metu principalis
peragere audeat. q. autē in hu-
iusmodi facinore fuerint coui-
cti: militia exuti penas cōsens-
taneas luere compellentur. hi
vero qui in p. u. a. t. o. obsego mi-
litem retinere fuerint reperti:
quinq. libris auri? mulctre no-
mine feriantur. **S** i vero q. s.
q. s. missus a numero vel a tri-
buno ad comitatum serenita-
tis nostre peruenerit (aliter ei
eos hoc facere vetamus) illico
se viris illustribus comitibus
sub quorum regimine consti-
tuti sunt offerre festinet: et cau-
sas profectiois expōat: vt r. e.
sponsum celeste mereatur: r. ci-
tam? remeandi accipiat facul-
tatem. Si quos autem milites
per prouincias relictis p. p. r. i. s.
numeris passim vagari? presi-
des earum cognouerint: corre-
ctos faciāt custodiri: donec de
his clementie nostre auribus
intimetur: et quid fieri oportet
at decernamus.

M iles de vno n. s. i. e. r. o. ad ali-
um se trāsserre non debet: nisi
utilitatis publice causa prin-
ceps consenserit. Bar. **I** dē

C ontra publicam vtili-
tatem? nolumus a nu-
meris ad alios numeros mili-
tes nostros transferri. Sciant
igitur comites? vel duces qui-
bus regende militie cura com-
missa? est: non solum a comita-
tensibus? ac palatinis numeris
ad alios numeros milites trā s-
ferri non licere: sed nec ipse?
quidem seu de comitatensibus

plu. ar. l. apud tre-
batum.

Q uo. depu-
sati sunt. qui
dicuntur palatini
r. ad eius mēsam
sunt.

C urbe. consā
tinopolitana. nec
tamē ad mēsam
eius.

L egionibus
sunt. s. in alijs locis

C iacet. i. nec p.
pa nec aliena fact
ar. vt. s. de procu. l.
militē. et arg. s. de
adu. duer. iudi.
l. ij. et de p. m. agē.
in re. l. i. Sed p. r. a.
s. de procu. q. s. i. p. e.
dia. Sol. ibi nō of-
fenditur disciplina
hic sic. vt. j. eo. l. m.
lites. Uel ibi p. mis-
su principis. Uel
dic vacabat: id est
ociosus stabat.

Q uinq. li-
bris auri. sic. s. de
ser. fu. l. quicunq.

C itam. i. ve-
locē. et facit in aut.
quomo. oport. epif.
s. non aliter. coll.
i. Accur.

V agari. facit
s. de aduo. duer.
iudi. l. ij. et quādo
liceat vni. l. ij. et. s.
de p. m. l. ij.

C ontra publi-
cam vtilita-
tem. quod semper
presumit nisi p. n. c. i.
pis adit auctori-
tas. vt. i. patet.

C omites. qui
dicuntur comites
rei militaris: dic
vt. s. de comi. rei
mili. l. i. et. ij.

C ommissa. i.
mediate in aliqua
prouincia.

C omitatensibus. qui sunt in vr-
be non ad mēsam
s. palatini ad men-
sam. vt. s. l. p. r. o. r.
Accur.

C i. p. s. i. s. s. c. z. co-
mitibus vel duci-
bus. Accur.

Liber duodecimus

a Legionibus seu de castris vel parentibus castris ceteris que cuius eorum transferendi militie copia attributa: nisi hoc augusta maiestas publice utilitatis gratia fieri iusserit: quod honoris augmentum non ambitione sed labore ad unumqueque convenit deventre. quod si quis contrafecerit per singulos milites singulas auri libras a se noverit exigendas.

b Utilitatis. et cum solemnitate que est de officio. ma. mili. l. milites. et facit in aut. vt om. obe. iudi. p. i. v. s. ar. riptiar. col. i. et not. q. iterum du extra hit ab vna et mit tendus est in aliaz testatur iure militu. vt. ff. de bo. pos. et testa. mili. l. i. in fine. accur.

c Quia honoris. sic. l. de diuer. offi. l. i. et. s. de offi. magi. offi. l. i. et. ij. et. l. de tyro. l. fina. Accur.

Milites cultui. sic. s. eo. neo miles. et. s. loca. l. milites. et. l. vlt. et. s. nego. ne mili. l. i. et in aut. neq. miles neq. se. et. s. de procu. l. militem.

e Exercitio. q. scientia crescit. vt ff. de lega. iij. l. lega. s. onstricib.

f Diuinitas. id est fiscalibus.

g Regijs. i. patrimonialibus: vt differant.

h Obsequijs. l. fiscalibus.

i Sciant se. als se. et tunc dic magnitudo sua. als a se. et tunc dic iudex qui concessit militem accipere in locis priuatis. s. eo. l. nemo miles.

Militares. curas: vt msera personalia. vt. s. qui pe. tu. l. arma. te. et facit. s. l. p. xi.

legionibus seu de castris vel parentibus castris ceteris que cuius eorum transferendi militie copia attributa: nisi hoc augusta maiestas publice utilitatis gratia fieri iusserit: quod honoris augmentum non ambitione sed labore ad unumqueque convenit deventre. quod si quis contrafecerit per singulos milites singulas auri libras a se noverit exigendas.

Miles armate militie agrorum cultui / custodie animalium mercimoniorum questui non est deputandus. Bar.

Impa. Leo. Militis a re pub. arma tur et alunt solis debet utilitatis publicis occupari: nec agrorum cultus et custodie animalium vel mercimoniorum questui sed proprie munitis insudare militie: nullum preterea ex militibus posthac predictis obsequijs vacare magnitudo tua patia: sed frequenter in numero suo esse iubeat: vt armorum quotidiano exercitio ad bella se preparent. quod si quis ex militaribus iudicibus villos militum tam diuinitis quam regis vel priuatis domibus ac possessionibus diuersisque alijs obsequijs contra indictum serenitatis nostre crediderit deputandos: sci ant se ab eo que contra veritatem fecerit: et ab eo que ausus accipere militie fuerit per singulos milites singulas libras auri protinus exigendas.

Milites civilem curam non debent assumere. Bar.

Idem. Militares viros civiles curas arripe phibem aut si aliquam hmoi sollicitudinem forte susceperit et militia statim et priuilegijs omnibus denudari decernim: formidantibus his motum nostre serenitatis qui temeritate saluberrimis statutis obuiam ire temptauerint.

Mullus in aliquo numero militum

potest militare sine licentia principis: si tamen aliquis de numero deficiat magister militum et vix belli in illius locum alius subrogabit: facta prius declaratione principis. Bar.

Impa. geno. Eminentem in nullo numero equitum vel peditum vel in quolibet limite sine nostri nominis sacra probatoria in posterum fociari concedimus: consuetudine que hactenus tenuit antiqua: que magisterie potestati vel ducibus probatorias militum facere vel militibus adiungere licentiam tribuit: vt hi tam in numero vel militibus militent qui a nostra diuinitate probatorias consequuntur. viros autem eminentissimos pro tempore magistrorum militum necnon et viros spectabiles duces supplere numeros pro his qui fatalibus sortibus decreverint necessariis esse putauerint veritate discussa per suggestionem suam nostre maiestati diuina subnotati de subnixi militiam sortiantur. officio quod tue sublimitatis actibus obsecundat centum librarum auri dispendio fertendo si ex aliqua parte que statuit nostra serenitas fuerint violata.

Imperator Anastasius. Eminentes et prouinciales que fortissimos milites prout oportet gubernari minimeque lesionem aliquam seu dispendium perpeti properantes esse necessarios prospeximus: dicatissimos milites qui de diuersis presentibus numeris per orientis partes noscuntur consistere: virosque spectabilium ducum iussionibus obedire: vt quicquid emerferit quod pro communi securitate curandum est: hoc protinus utpote militari presidio in proximis locis constituto competens possit adhiberi remedium: ita videlicet vt etiam agentibus causas tam criminaliter quam civiliter prefati milites iam non apud magnificam magistreriam per orientem potestatem: vel ex sententijs seu preceptionibus eius: sed per in

stquis. cuius suis cordan.

Temeritate. scilicet sua vel aliqua. Eminentem. l. mire custodiendo: scilicet sicut milites vel pedites.

Probatórias. sic. s. co. l. contra publicam. et. l. de diuer. offi. l. probatorias. et. l. de cohar. l. ij. et. s. de pa. sac. largitio. l. non aliter. Ac.

Sortiantur. sic. s. de of. ma. mi. l. milites.

Ari collatores. dicatissimos. i. ditissimos: a ditio ditas. i. diuinitatem facere. vel id est sacratos: inde dedico.

Remedium. facit. s. de offi. p. sec. p. eto. affri. l. in nomine domini.

Agentibus. i. contra milites. vel eis agentibus.

Magnificam hoc non vt detraha

tur honori magistri militum cum et duces sint sub eo. vt. i. co. l. ff.

a **C** In mensuris. als in mensuris. z als in mensuras.

b **C** Curaturos. als curatur. als curaturis.

c **C** Spontanea. sic. de. falgamo. l. ij. et. s. de rap. vir. l. i. circa fi.

d **C** Ordinando. vt. ff. q. cuius. vni. uer. no. l. nulli. z se. quenti.

e **C** Forma. qz. eq. litas debet esse in iudicijs. vt. s. de p. ri. sac. scrini. l. in sa. cris. s. et quoniam. Accur.

f **C** Arbitris. id est delegatis priuatis hominibus sic. ff. qui. factid. co. gan. l. arbitro.

g **C** Alterius te. poris. facit constitu. tio federici de feu.

h **C** Sententias. quod est absurdū vt. ff. de libe. cau. ff. pariter. et fact. s. de in ius voc. l. iij. et. iij. in prin. et de iudi. l. ij. s. legatio

terlocutiones seu dispositio nes tam excelsę tue sedis sub cuius iurisdictione consistunt: q̄ eorūdem ducum respondeant. eo scz obseruando z ad re sponsum q̄ de officio tue sub limitatis hucusq; ad predictā magistriam per orientem po testatem moris erat destina riviuis spectabilibus ducibus in mensuris mittantur: tam p se q̄ per adiutores suos eorū dem iudices obseruare z ius siones eorum implere curato ros: licentia ei non deneganda z ad responsum q̄ de offi cio alterius viri excelsi magi stri militum presentialiter pro hac nostra dispositione desti natur/in locis in quibus appa ritionis tue sublimitat; ad re sponsum non contigerit repe riri: suam sollicitudinem pro emergentibus maxime causis peragere. cuius etiam illi qui de altero officio mittēdus est prebemus facultatem vt non tñ per adiutores suos/id est ad responsum: sed etiam in uicem se adiunando: nec pu blicis nec priuatis causis vel executiōibus abesse videant. ad singulos etenim duces ad responsum de apparitoribus nostris non perferim; oportere destinari: ne per multitu dinem eorum quilibet machi natione damna contra milites nostros augeri contingat.

C Et autem omnifariam tam publice commo ditati q̄ fortissimis prospiciatur militib; spor tularum nichilominus exactionē merito censu mus moderandam. z iubemus nec ipsis ad re sponsum nec adiutoribus eorum pro criminali bus seu ciuilibus causis (etiā si ex publicis cau sis descendere vel ad publicam causam pertine re dicant) licere aliquid pl; q̄ vnū solidum a sin gulis vel nolentib; vel spontanea volūtate offe rentibus fuscipere militibus: ita vt si vniuersi tas numeri seu principiorum mouenda sit: du plicata quantitate tantūmodo sportulas accipi ant. in his etenim causis nec plures q̄ duos pri mates quorum nomina semel ac primuz gestis interuenientibus fuerint publicata/patimur eo

ueniri: syndico videlicet prout cōsuetudo depo scit legibusq; cautū est ordinando. **C** Hoc quo q; adiecto vt pro omnibus quibuslibet expēsis faciendis ingressus in iudicio duciano vnū tantūmodo solidum nichilq; ampli; milites vel sindici litigātes depēdere compellant: vt hmōi solatum ad commodū z ad responsum z ei; ad iutorum et exceptorū proficiat: nichil sibi vsur pare vel suo noie poscere: vel viris deuotis prin cipalib; q̄ ducianū obseruant iudiciū vel ducia nam apparitionē de prefatis litibus conceden dis. ita videlicet vt super litis expēsis in psonis ēt eorū quicūq; milites pulsare maluerint/eadē forma seruetur. **C** Erit autem arbitri; atq; estia tionis viroz spectabiliū ducum pro qualitate negotiorū vel quantitate que deuotissimis mili tibus ab aduerarijs eorū ingeritur: vel suam au diētiam interponere litigijs / vel eorū discussio nē dicatissimis principijs seu arbitris i locis de dētib; committere: quibus viris spectabili bus ducib; z eos obseruantibus ad responsum seu adiutoribus eorū cure sit: si quando ad eorū dem duces milites accersiti fuerint: vel de locis in quibus constituti sunt moueri precepti: ne q̄t bet modo curiales seu collatores quibusdam af ficiantur dispendijs: ita. f. vt pro militibus inspi ciendis quicūq; voluerit viri spectabiles duces etiam presentales deuotissimos milites adhi bere non immodicam multitudinem eorum tem pore pacis conuocare procurent. Si uero etiam necessitate poscente milites ad alia perueniant loca lesionibus contra curiales seu collatores nichilominus modis omnibus abstineant. et si tam in eūdo q̄ in redefido trigita tñ dies oportet eos proficisci: ipsi suas expensas sibi prebē das (collatoribus seu curialibus minime pregra uandis) suscipere non cessent. sin autem vltio re tempore in alijs locis necesse sit eos commo rari: expensas eis vltioris vt dictum est tem poris ad q̄ peruenerint loca ministrari. **C** Quo niam vero comperimus quosdam temerario at q; iniquo proposito anteriorē tēpore certos de memoratis militibus tam in iudicio sublimita tis tue: q̄ apud excelsam magistrie per orientem potestatem/in accusationē deduxisse: z eorū dem eodem tempore ad diuersa quoq; protra xisse iudicia: diuersas quoq; super hīdem per sones/hīdemq; causis et negocijs prolatas fu isse sententias. ne postea nichilominus tāte cō tra milites nostros insidie tantaq; confusio que reus quas eis ingeri contigerit generetur: Pre muni licere apd sedē magnitudia tue accusatiōe cōtra militē seu milites pntales deposita/que tioneq; oblata / eundē vel eorūdem crialiter vel cē

a **Ad** latas. s. in pnci. huius legis et facit ad legem i aut. de qto. s. si ho ali. quis. col. iij.

b **De castrensi peculio militū. r. c.** De hoc nō dicitur in tex. sic. s. de reli. in rubrica.

Si potestate nō dubitat. vt. s. si qd alteri vlt. sibi. l. ij. et in sti. de inuti. l. iij. s. q. et. s. de bo. p. crip. l. si quis possit hanc. s. fina.

d **Mobiles.** nō imobiles vt hic. et s. famul. her. si fili. et facit. ff. co. l. iij. et. v. et. l. si forte. et l. castrense. r. l. pe. et. ff. de fal. si pater e. **Donatū.** nisi noticia castrensi vt s. proxi.

f **Conditio.** vt sunt castrensi. r sic no. q. res facit cedit loco pccq. fa uore militie. sic. s. de rei ven. l. si vt. p. p. p. n. s. al. s. cōtrayt. eo. titu. l. i. ex. ea.

Filiū famili- ag. facit. ff. de cōtrah. emp. l. in ter pares. r. de bo. filius. i. si. et. s. de pa. po. l. iij. in p. n. et iure nouo q. hz p. p. ueritatē aduēti. ciotū. vt. s. de bo. q. lib. l. vi. s. si. facit. ff. que res pig. oblig. pos. l. i.

Rat. s. sacri. militie. vt in sti. qui. mo. in spa. potest. solu. s. fili. u. familias.

i **Patris est.** vt ff. co. l. ex nota. r. l. miles precipua. s. i. et. s. de bo. que libe. l. cum oportet. s. exceptis.

Um allegat. in cisdē. sic. ff. co. l. miles. in s. fi.

Res qñ qd pccj loco suc cedit.

ulliter per iussione vtrozū spectabiliū iudiciū vel ducū inq̄tare/anteq̄ negociū ex priori actiōe priorēq̄ cōuentiōe si nē legitimū sortiāt. Idēq̄ h̄sa vice obseruari vt siquidē miles seu milites presentales p̄uisione viri spectabilis ducis in cusati admoniti fuerint: incusatori licentia deneget agentī postulationē seu accusationē in iudicio tue sublimitatis cōtra eisdē militē vt eisdē milites deponere: nec si eundē vel eisdē tam criminaliter q̄ ciuili ter obnoxios esse firmauerit: facultatē eidē agēdi superesse separatis intētionib⁹ suis: pro criminalib⁹ q̄dē tue celsitudinis iudiciū: pro ciuilib⁹ autem viri spectabilis ducis sublimitatē subuersa vice occupare. Si q̄s vero ad huiusmodi tam audacissimū tāq̄ equitatē cōtrariū conam: ē p̄siluerit: eū p̄ pecuniarijs q̄dem negocijs iactura litis et dānoz que vitio et cōtingerunt solutione percellit: pro criminalib⁹ aut q̄si calūniatozem cōiuctum legū aculeos sentire. dispositiones autem ante latas nō ad immi nuendam potestātē per oien rem administrationis/ sed pro tuitione locozum ac securitate publica noscitur prestitis: cum nō dubiū sit ipsos etiā duces q̄b⁹ fortissimi p̄sentales milites parere p̄cepti sunt: sub eadē excelsa potestate esse cōstitutos.

De castrensi peculio militū: r. p̄fecti anone.

Sili⁹ in p̄tate militās q̄ ob eā cām accepit ex dono a p̄e matre vel alijs p̄pinquis vel amicis r q̄ et occasiōe militie sunt q̄sita/ in castrensi peculio numerant: nō autē misis h̄ditas. p̄diū h̄o donatū in castrensi peculio nō est. s. si sit. emp̄tū ex castrensi peculio efficitur castrense. hoc dicit Bar.

Imperator Alexā. Augu.

Si in potestate tua fili⁹ tuus fuerit eo tpe q̄ quedam nomie eius emisit/ ea tua eē n̄ dubitat. peculio autē castrensi cedūt res mobiles q̄ eunt in militiam a patre vel a matre alijsue p̄pinqs vel amicis donate sunt. Itē q̄ in castris p̄ occasione militie querunt. in q̄b⁹ sūt etiā hereditates eozū q̄ nō als noti eē potuerūt nisi p̄ militie occasiōe etiā si res immobiles in his erūt matris autē h̄ditas q̄uis in militria delata sit: ad peculium castrense nō p̄tinet. i castrensi h̄o peculio p̄diū donatū nō eē cōstat: q̄uis ep̄ta ex castrensi peculio p̄dia et cōdittonis efficiant. Idem Augustus.

Filiū familias alienationē nulli⁹ rei sine uoluntate p̄ris habet nisi castrense peculium habeat.

Et q̄s militet nō p̄p̄ta liberat a p̄ria p̄tate. B. J. dem.

Brat q̄ tibi p̄suasit q̄ ne tu p̄fne p̄tāz iure sacri solut⁹ es: manēt enī nichilomin⁹ milites i p̄tate parētū: s. peculū castrense p̄p̄tū h̄t/ nec i eo vllum ius patris est.

Hereditas fr̄is q̄sita militan ti i castris: i castrensi peculio n̄ uerat. J. m. Eoz.

Am allegas te a fr̄e tuo eodēq̄ cōmilito ne i eisdē castris iustitū h̄dē: successio nē et p̄p̄tū castrensi peculio tuo q̄ p̄ris tui cui⁹ i p̄tate es p̄ te q̄sita videri rōnis est. et enī p̄grinatōis labor sociat⁹ p̄ militoni eius r obediōz m̄ierū cōsortiū affectiōi frazne nō nichil addidisse: quinimo vice mutua chariores inuicē sibi reddidisse credēdū est. J. m. p̄ator. Leo.

Intelligis filio q̄ militauit defuncto peculū ei⁹ penes patrem remāsisse: nō hereditatē patri quesitam.

Milites scrinarij r exceptores/ r ceteri militantes habēt castrense peculū. B. J. m. p̄. Aug.

Us castrensis peculij tā scrinariosq̄ exceptores ceterosq̄ q̄ i officio tui culminis merēdi iniam h̄fe noscūt: ac si i legiōe p̄ria adu tricis n̄fe reipu. militēt inuolatū h̄fe p̄cipimus.

De erogatiōe militarij anone. J. m. p̄. Just.

liū familias. sec⁹ si in alijs et nunq̄ fecū in eadē p̄m cis militasset. vt. ff. eo. l. dotē. s. si.

Nōnichil. i. non parū. et no. q. consuetudo auget affectionē parēte. le. vt. ff. eo. l. pe. in p̄tin.

Intelligis. q̄. h̄sa. vt. ff. eo. l. i. et. l. et. ad. l. fal. l. filiū familias. r. s. de bo. que lib. l. ij. Sed hodie cōtra. vt in aut. de here. ab testa. s. q. co. ij.

Adiuricus no strevel adiuricus nostre. Sed videt contra. ff. de testa. mili. l. pe. Solu. h̄ scrinari⁹ erat miles. ibi non. vel hic in rustico. ibi non vt. ff. eo. ti. l. fi. et. ff. de bo. pos. ex testa. mili. l. i. Tel. hic h̄z ius castrense. nō tū dicit q̄ iure militari testetur. et facit. J. de appar. magist. mili. l. ij.

De erogatio ne mili. anno. J. d. est quid et vñ habeant milites stipendia.

Cōsuetudo affectum p̄tate auget.

Liber duodecimus

Prouincialib' comites. no. illustres comites. ar. cōtra. s. de comiti. qui. pre. l. i. b. **P**eruenire. s. in noticiam. c. **J**urta legem. i. a. vicesimo lapide. r. nō ampli'. vt. s. eo. l. ij. vel ad castra. m. vt. s. sicut al. vbi ille sunt valent.

Axcellētia tua loquitur pte facto pretorio.

Eper susceptores. s. qui suscipiebāt a prouincialibus r. dabāt militibus.

Opinatores. i. exactores. vt. l. e. l. opinatores.

Datorū. sunt em dādū nobis. vt. l. eo. l. vlti.

Judictionis pncipiū. vt. l. auf. s. colla. in pñ. col. ix. et. l. e. opinatores. et. s. de apo. l. i.

Udem. vino. no. vinum an nonam dici.

Opinatores. vt. et. s. de suscep. l. i. r. ij. r. s. de off. re. p. uin. l. nullum. Itē facit. s. de exac. tri. l. missi. r. l. de excu. et. exac. l. siue.

Septem diebus. habeas instantes qd est. l. als. dicitū. r. dies pces septē dierum. r. s. superstitit re sistētes. r. dicas qd pro minori pto qd alijs dabatur hīs vtputa plaustrum lignorum nomine Accur.

Estellature. qd remouet. er. no. foro venaliū. sic. l. de cohar. specieb' r. ad. l. a. qui. l. si feruum.

Aderentur. id est in erarijz de

Prouincialib' comodis nos puēt subuēre. ad om̄m itaqz nūerorum siue verilationū aut etiā scholarum tribunos vel viros illustres comites sublimitas tua faciat puenire. vt i meminerint fenuz militibus iustis capitib' p̄stādū iuxta legē diui valentiniā: nec tamen ad oppidum deferendum.

Om̄is erogatio ānone reo p̄susceptores facta in scriptis est redigenda: r. etiā quātitas ipsius annonae suscipere quam debēt p̄ncipi declarare: et si qd vltra acceperint qz scripserint in duplū tenentur. **Bar.**

Idem.

Axcellētia tue erogationis p̄susceptores factā modū quātitate breuiū cōferri p̄spiciat. ita vt quo die nūerus datus sit diligenti' exploratur: at si qd amplius actuaris vel opinatores accepisse constiterit qz breuium datorū scrinijs nostris veritas cōfiet: memorati in duplum reddere cōpellant̄ susceptores ea summa imputanda quā semel flagitauerint. nā ad illustres quoqz vtros mgros viriūqz militie sacri apices cucurreit: quibus prouida sanctione decernimus: vt breues ante idictionis p̄ncipiū summa fide ac veritate cōfecti ad nostra scrip̄tia dirigan̄. fm̄ quos a susceptores erogatio celebratur.

Post kalendas nouembrius militibus vinum nouum noue tus tributur. **Bar.**

Idem.

Udemus per om̄es prouincias cunctis numeris ac militibus a nouē:io mensē de nouello vino annōnā dari: qm̄ veteris dispendiosa videtur erogatio.

Exactor militaris annonae cu prouincialibus nullum debet habere p̄mercium: ad hoc

vt eōdem summam infra anni possit conferre. **Bar.** **I**dem.

Opinatores. i. exactores militaris annonae nullū sit cū prouincialibus p̄mercium: ita vt a duabus vel officio prouinciali om̄is summa debiti postulet̄ intra anni spacium conferenda.

Septē diebus foro militib' no venduntur res p̄cio vilior. l. h. d. **Bar.** **I**dem.

Septē dieb' p̄ quos tribuni pretoriani emolumentū gratia solēnter stellaturē nomine cōsequunt̄ species resistentes non aliter aderentur: nisi vt in foro rerum venalium distrahantur.

Miles impediens exactio nem annonae: vel cōsuetam erogationem pena hic inserta punitur. **Bar.** **I**dem.

Ege repetita cēsemus vt si quis militū interclusam specierū exactio nē resfricare tēptauerit vel adertides statutas ausus fuerit immutare: ita vir spectabilis dur' cētū librariū aurū qz ei' etiā officii parti p̄denatiōis summa quatit' adiecta sacrilegij pena que diualū scitozū violatores palam insequitur.

Exactor militaris annonae scholarī ad nūerū cogēdum deputato vnū solidum prestabit: deputato hō ad onus p̄standi equis annōnā salarū debitū dabitur vna cū annona: et iaz suis heredibus ipso defuncto. **Bar.** **I**dem.

His scholarib' qbus laborū intuitu regēdos nūeros dederim' de crattis annonis singulos solidos p̄ opinatores: caballariōis qz rationē p̄ administrato tpe debita qm̄ militibus erogatur sine mora p̄beri oportet. vel si qz eozū anteqz accipiat in fata cōcesserit qd ex vtraqz cā ei debebatur heredibus eius restitui.

Annone debite in publico vniuersis officijs et sacri palatij misterijs sacrisqz scrinijs r. ceteris adminiculis dignitatum preberi eis debent in p̄cio taxato. **Bar.** **I**dem.

Annonas oēs q̄ vniuersis officijs atqz sacri palatij misterijs r. sacris scrinijs: ceterisqz cūctarū adminiculis dignitatum assolēt delegari: quasqz hī qd ad earū exactio nē mittunt̄ pro cupiditate r. libidie sua grauit̄ ex p̄uicacitū vt scrib' eruebāt: ad siluudinē militū qd' erarie

feruntur p hoc qd datur p̄dictis: als adhibentur.

Ege. rempta uerit. impediendo exactores exigere qd solui p̄. **D**ux. si ipse hoc fecerit vel eius officialis. Uel die nisi punierit faciētem. r. s. hoc facit in auf. de depo. et denun. s. i.

His scholaribus p̄ op̄tatores. et expōc vt. s.

Heredib' sacri. l. eo. per hāc. in fi. et. s. de aduo. bis uer. iudi. post duos. s. i. et de proxi. sacro. scri. l. si quis et de domesti. l. h. et. s. an. ciui. l. i. r. l. de p̄uip̄lo. l. i.

Annonas. era rium pertinere et

de erario solui. vt dicitur ergo contrarium. s. eo. In nulli. Dic vt ibi. vel hic non phibet accipi species: s. h. accipere a fisco tarato precio. qd ibi nolebant facere milites sed tñ precium.

Cui cul. pres. sec. preto. loquitur Accur.

Iubem⁹. phac sublimitatis loquitur magistro equitum.

C pro iusticie. sic. s. de iudi. l. rem non nouam. l. pn. et s. patroni. et in aut. vt hi qui obli. s. ij. col. vi.

De negociatione. naz alqd pascibatur sibi restitui actuari⁹: vt subijcit.

E Debitu. vide q mutuabat militibus: s. et tremis fm. h. i. tertia forte solidi ad pl: sed pleriqz minus. v. a triente. sic. s. de mili. veste. l. ij.

C Consuetudine sic. de diuer. offi. g. Retineri. v. dicitur ex eo retineri q non datur militi sicut mulier videtur stare in pto matrimonio eo q no nubit secundo. vt in aut. s. nup. s. soluto. coll. iij. naz stat apud supiores in sequestro vt dicit.

H Propositis. no tactis. sic. s. de epi. et de. aut. sed r iudex. et de iudi. l. rem non nouam.

I Negociatio. scz decreuisse.

K Constitutio. scz ista. vt. l. s. pr.

L Sequestrenf. sic. s. de probi. scz supra pe. l. i. p. ra. Solu. hic speciale. vt et. s. de agri. r. cess.

prebentur annone adherere picipimus: vt omnib⁹ supra designatis emolumenta debita in pccis dispositio tui⁹ culmis p publica vtilitate taxatis picipiat erogari.

Erogator: iurare bz se offm legaliter z fm iusticia pcurru: z sua manu nuerare bz militibus ammona eis debita. bar.

Idem.

Iubemus p hac diuina dispositione eos qbus ex officio tue sublimitatis militariu meritoz seu cuiuslibet pstationis comittit erogatio. Imprimis iurare p iusticie ratione in iusta sibi sollicitudine pacturos: z fm pntem saluberrime nre dispositiois obseruatione solatiu: sicut dictum est publico erogator: manu sua sine villo dolo z fraude singulis militibus enumeret. quaten⁹ vnusqzqz miles accepto p sua manu solatio: ipe cu actuario de negociatione actuarijs pmissa fm rōnem agat iusticie: hoc videlz obseruado vt p singulis solidis actuario siue statim siue post: vnū duosve seu ampl⁹ anos restitutum fuerit debitū min⁹ qd vno tremisse p tps. l. breuitate pacisci liceat: ampl⁹ aut q vnū tremisse null⁹ actuari⁹ p quod tpe seu annozū spacio pacisci penitus pmittatur: nel villa possit actuarius machinatione p tps plicitate vnus quantitatē tremissis excedere.

Si qua tñ inter actuariū z militē sup pactione vel negociatioe tpe erogationis emerferit dubitatio: iubem⁹ eidē militi dādas pecunias ab erogatore picipijs dari: z fm hactenus obseruatā cōsuetudine easdē pecunias vel ab erogatore pincipijs vel ab actuario retineri: quaten⁹ causa apud deuotissima principia ppositis: sacrosanctis scripturis inter actuariūz et militem tractetur: vt ex om-

ni parte miles nullum damnu sub quacunqz occasione (preterqz id quod eum ex iusta et pmissa actuarijs negociatione deberi constiterit) patiatur

Sup hls vero qz datis forte com meatibus abesse contigerit: hęc volumus obseruari: vt pecunie que erogande sunt vsqz ad triginta milites quos tantummodo datis com meatibus dimitti sacra constitutio continet: apud deuotissima principia sequestrentur: illorū scz tantummodo militum quorum intra triginta com meatales vt ros constitutorum actuarius tpe erogationis pictacia^m vt pote habita super pactione p tulerit: quaten⁹ cum idem redierint milites causa apud deuotissima principia fm prefatum modum tractata vt riusqz partis indēntati similiter consulatur.

Tribunus. xxx. militibus tantum potest dare licentiam cōmeandi: et si pluribus dederit illi plures non habebunt stipendium: s. erogator rōni publice reportabit. ipe tñ tribun⁹ eis de suo pprio satisfacet. h. d. Bar.

Non danda pro tempore tribuno licentia triginta viris amplius sub cōmeatus occasione dimittere. Sinuero saluberrimā constitutionē auferendo amplius qz triginta viros datis cōmeatibus tribunus dimittere ausus fuerit: pecunias quidem que post pfatorum triginta virozum numerum p com meatus dimissis militibus erogande fuerant: publice rationi erogator: non dubitet reportandas. Sciat vero tribunus preteriam constitutas super huiusmodi facinoze interminationes / sese de proprijs facultatibus singulis militibus quibus ultra numerum triginta virozum sub nomine cōmeatum eos dimittendo non causa publica consequēdi solacia dederit. quicquid ob iniquam dimissionem amiserit soluturum: nec prius idem tribunus ab eodē discedat numero: nisi omnes huiusmodi milites id est quos post permissam triginta virozum quantitatē cōmeatus nomine dimiserit: indēnes in hac parte atqz illesos reddiderit.

Hoc etiam adijciendo: vt sub gestorū testificatione tam decem ex deuotissimis principijs primates eorum videlicet: qz vnusquisqz caput schole iuratus deponat sub presentia sua rem sicut superius dispositum est fuisse subsecutam: z sub obtutib⁹ suis vnūqueqz militem solatium suū manu sua

Litibus.
m. Pictacia. l. scriptura breuem: fm hugo.
n. Decem ex deuotissimis. no. decē testes necessarios sicut et alias. xv. vt s. de pro. sac. scri. l. vnicuiqz. regulariter contra. ff. de testi. l. vbi. Itē no. sub pntia. sic. ff. de testi. l. testium. et in aut. de here. r. fal. s. hinc. Accur.

ab erogatois dextera suscepisse: et huius gesta re-
latioe a viro clarissimo tribuno vel deuotissimis
principijs intra tres menses mittenda ex quo p-
fectus fuerit numerados ad nraz referat pietate.

Hoc videlicet ante oia curado vt pro tpe ero-
gato: postq̄ date fuerit ex publico pecunie itra
duos vel tres menses seu quattuor pro qualita-
te. s. spactorū pmissam sibi sollicitudinem erga
tionis nō dubiter faciendā: vel si viteri apud se
pecunias publicas differēdo erogationē ausus
fuerit retinere: sciat se modis oibus dānū quod
ex negociatione miles sustinuerit ex proprijs
facultatib⁹ militi soluturū. Scientib⁹ his q̄ pre-
fate dispositiois obseruantia siue in differēda vl
tra sigillatim diffinitū tps spacium erogatione
siue in qualibet alia parte fuerint egressi: non so-
lū sese militie cinguli amissionē: verū etiā facul-
tatū quocūq̄ suarū publicationē p̄ tātō subituros
flagitio: et insup erogationū quocūq̄ sollicitudinē
ab officio tue celsitudinis: si impatoria fuerit vio-
lata dispositio) ad alios transferendā. Si vero
idē officiū simul atq̄ h̄mōi fuerit a quolibet fa-
cin⁹ perpetrātū: ad noticiam nre māfuetudinis vl
certe ad scientiā illustrissime magisterie referre
curauerit potestatis: vt eiisdē apparitiois peric-
ulo tale flagitiū p̄cipales minime possint au-
res latere: q̄ten⁹ ex oi parte eodē delicto reuela-
to quicūq̄ saluberrimas nre cōsuetudinē vl pie-
tatis ordinatiōes ausus fuerit violare: intēmi-
natas minime possit penas euadere: ita vt in sin-
gulis militib⁹ qui nō obseruato in eorum perso-
na tenore dicte dispositionis lesi fuerint: liceat
sacratissimū nostrū p̄nū forte vl etiā binos mi-
lites p̄ oibus verba facturos petere cōmeatum:
et porrectis p̄cibus q̄ contra nostrā dispositio-
nem passi sunt approbare: eoq̄ facto statim vio-
lator imperatorie dispositiois supplicijs percel-
latur. **I**llud preterea oibus modis obserua-
ri decernim⁹ vt erogato: oēs pecunias que mor-
tuis militibus vsq̄ ad diē mortis eorum debite
fuerant: p̄m iam datam diuālē dispositionē vxo-
rib⁹ vel liberis eorū nō dubitēt ministrandas.

Milites deputati ad custodia alicui⁹ persone
vel loci annonā de publico non percipiūt: sed a
constituta persona salariū habebunt de publico
Item milites nō debēt ad custodia alicui⁹ de-
putari sine principis licentia obtenta in scriptis
Bartolus. **I**dem.

Quam sepe contingit propter q̄sdam maxi-
mas et inexcusabiles rationes quibusdā
ad custodia vel ob aliam huiusmodi causam
militēs deputari vel etiam iam deputatos esse:
et non conuenit hoc modo publicū aliquod dā-
num seu dispendiū sustinere: ubem⁹ si qui fortis

simi milites ex quocūq̄ nume-
ro curijs vel quibusdā corporib⁹
vel sacrosancte ecclie vel alijs
persōis pro custodia (vt dictū
est) vel tali alia cā a nostro no-
mine deputati sunt vel fuerint
ne per eorum trāslationes cir-
ca annonarum vl capitum eis
prebendorum erogationē pu-
blicas rationibus quedam le-
sio ingeratur: eādē rem de p-
prio personam seu etiam per-
sonas cui vel quibus deputa-
ti sunt vel fuerint hec modis
omnibus agnoscere: hoc tm̄
modo de publico pro h̄isdem
annonis et capite prebendo et
imputando: qd̄ in locis ex qui-
bus prefati milites perueniūt
seu peruenerūt imputabaf. vl
si antelatā prestationē supra-
dicte p̄sone recusauerint: eos-
dē milites nō recedere de suis
locis vel eos qui decesserint si-
ne quadam mora ad ea redire
hec omnifariā custodiendū vt
nemo deuotissimo: ū militum
cuiq̄q̄ persone seu corpori si-
ne speciali nostre serenitatis
iustione scriptis p̄ferēda de-
putet: officio tue celsitudinis
si hanc nostre mansuetudinis
formam quotiens super militi-
bus quibusdā deputandis alī
quid statutum fuerit gestis in-
sinuare: et quid eos quibus da-
ti sunt put nobis placuit agno-
scere oportet / itidē publicare
minime curauerit: tam dispen-
dium quodcūq̄ publicū hac
ex causa sustinuerit: ei de pro-
prio resarcire: q̄. xxx. librarū
auri mulctam propter desidē-
am suam: immo magis cōnuientiam dependere
cogendo: rectoribus nichilominus prouinciarū
et apparitoribus eorum si statuta nostra violau-
erint seu violari concesserint: eiusdem cōdenatio-
nis solutione percellendis.

**De excoctione et translatione
militariū annonarum.**

Copinatores delegati vt militibus annonam
exigant et eis soluant a prouincialibus non pe-
tant panis excoctionē nisi sit inter eos cōsuetu-
do contraria. h. d. Bar. **I**mperator Aug.

A Negociatiōe,
quia forte in ea est
erogato.
B Simulatq̄. id
est postq̄.
C Illud. mini-
stradas, facit. s. e.
his scholaribus.

Quam sepe. ra-
tiones. p̄p̄
timorem forte gal-
dane.

Causam. s. for-
te propter ductum
personarū vel rerū

Ingeratur. p̄
itipēdio puta ta-
lū militum.

Agnoscere. vi-
detur q̄ custodi-
a nuncio cōmunis
debeat soluere nū-
cio nō cōc. p. l. istā.
sed certe imo ille q̄
facit custodiri. vt
patet. i. i. v. l. si an-
te sane latam &c.

Imputado. i.
qd̄ solui erant an-
tes de publico ha-
bere p̄ salario hoc
habeat. nō autem
plus a publico s̄
ab eo in cuius stat
seruitio.

Iustione. sic
s. de māda. p̄n. l. i.

Tue celsi. lo-
quitur prefecto.

**De excoctione
et trāslā. mili. an.
Exponet patebit
i. eodem.**

Opinatores. i. excoctores militaris annone. vt
 s. tiu. l. l. opinatores.
b Delegantur. vt ibi exigant et militib⁹
 dent qui ibi sunt pro republica.
c Nullis. i. non petant ab illis famulis ex

coctione in panis
 quos p̄uctudo ex
 cusat. et sic no. pro
 cōsuetudine p̄uin
 cialiū. sic. ff. d. offi.
 p̄cō. l. obseruare.
 s. obf̄uare. ⁊. l. si i
 aliqua s. ⁊. ferias.
 et. s. de testa. l. testa
 mēta. ⁊. ff. de aqua
 plu. ar. l. si prius. ⁊
 de decu. l. nō enim
 s. vlti. et. s. de ex
 pen. ludo. l. i. et. j.
 de diuer. offi. l. vi
 ros. s. ab alijs oī
 bus quos cōsuetu
 do non excusar. ef
 flagiēt. vt. j. l. p̄ci.
 d. tua. magis
 militum loquitur

Cōsue
 tudo re
 gionū
 amēdit.

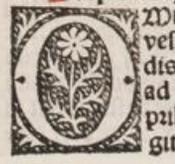

Opinatores
 quibus spe
 cies i diuer
 sis prouin
 cijs dele
 gātur cō
 tra omnem
 consuetudinem nullis cōsistē
 tibus familijs excoctionē pa
 nis efflagitēt. Illustis igitur
 auctoritas tua nouam surpa
 tionem cōgrua auctoritate res
 pellat. vt cum opinatores i p̄
 uincijs delegant. vetus cōsue
 tudo feruetur.

**Ab excoctione panis nulla
 dom⁹ etiā principis excusatur
 ⁊ si procurator domini cui pa
 nis coquendus mandatur p̄u
 maciter facere neglexerit. pu
 nitur ipse ⁊ dñs si fuerit cons
 cius. Bar. Idem.**

In excoctione bucella
 ti qd̄ deuotissimis mili
 tibus cōuenit preparari: i trā
 slatione etiā annone nulli ex
 ciptiatur persona: videlicet vt
 nec nostra quidem domus ab
 his habeatur imunitis. ⁊ si q̄sq̄
 quod nō opinamur implere q̄
 sunt p̄cepta neglexerit: in p̄
 curatorem eius seuerissime vi
 diceretur: ita vt si hmōi cōtuma
 cie dñm cōsciu esse constiterit:
 quadruplum id quod pro eius
 capitatione poscitur posthabi
 ta d̄ilatione soluetur.

**De militari veste.
 Canonem vestiu a kalēdis
 septembus vsq̄ ad kalendas
 apulis respublica soluet. B.
 Imperator zeno.**

Omnem canonē
 vestiu ex kalen
 dis septembus
 ad kalendas a
 pulis nris lar
 gitioibus tradi

M Apulis. no. kalendis apulis vestidū p̄ estate s̄
 et tunc nauigium incipit. vt. s. de naufra. quōtēs. in. fi.
N Tue. loquitur p̄fec. p̄eto.

Rouincie. in. xxx. forte pro singulis. xxx. iugis vni
 aureum dabit aliquis. Item pro tot capitibus ali
 um aureum ad ve
 stes militum.
 p̄ Ternis. id ē
 xxxiij. sm hu.
 q̄ Cōpatitium.
 id est qui cōpara
 bunt si nō habent.
 r̄ Debere. sed i
 merce forte dabit
 equiualens.

Imperator An.
Rouincie traciariū per
 xxx. iuga seu capita cōs
 ferant vestē. scythia ⁊ misia in
 xxx. iugis s̄ capitib⁹ iterim
 annua solutione depēdat: per
 egyptū ⁊ ouētis ptes in. xxx.
 ternis iugis. p̄ asianā vero et
 pōticam dyoclesim ad eundez
 numerū i capitib⁹ seu iugis an
 nue vestis collatio depēdatur
 ita vt per orientem prouincie
 in titulo auri cōparatiū qd̄ p̄
 iugationē reddidit p̄pensariōis
 grā perfruant: exceptis offre
 nat⁹ ⁊ osioenia ⁊ isauria. nam
 eas demū cōstat aurū cōpara
 titium minime debere.
**Ad vestem militis non p̄e
 stabūtur bini tremisses s̄ vn⁹
 solidus. h. d. Bar.**

Impera. Archa. ⁊ Mo.
Ortissimis militibus
 nostris p̄ illircū nō bi
 nos tremisses p̄ singlis clami
 dib⁹: sed singulos solidos da
 ri p̄cipimus.

**Quinq̄ partes p̄cij ve
 stis militaris i pecunia debēt
 dari fortissimis militibus: de
 bilibus vero sexta pars in p̄
 no. hoc dicit Bar.**

Imperator Constan.
Militaris aderatio ves
 tis a collatoribus exi
 gat sacratissimis videlicet lar
 gitioib⁹ iferēda. ita vt q̄nq̄ ei⁹
 ptes fortissimis militib⁹ erogē
 tur i p̄cio: sexta s̄o portio a gi
 netiarijs clementie nre absq̄
 vlla vel iporū vel publica icō
 moditate p̄ eadē p̄coctioe su
 scepta miorib⁹ gregarijsq̄ mi
 litib⁹ i ipa quā maxie eos d̄si
 derare p̄siterit specie p̄beat.
De metar⁹ ⁊ epidimetici⁹

Ouissimis.
 tremissis. s̄. s̄.
 q̄ trientes remit
 tuntur. p. ⁊. de his
 fit mētio. s̄. de ero.
 m. anno. l. per hāc
 s̄. hoc videlicet.

Clamidibus.
 forte pro furara v̄
 fibulis. nam p̄ to
 to parum esset.

Mitatis ade
 ratis congregatio
 certo temp̄. vt. s̄.
 eo. l. i.

Ginetiarijs.
 hoc expone. vt. s̄.
 de murle. in rub.
 p̄ Gregarijs. l.
 vltibus. puta de
 plebeis nar⁹ sicut
 grex est inferioruz
 pecorum. s̄. outū.
 matorū autē dicit
 tur armentum fm
 hu. no. ergo q̄ for
 tissimis quiq̄ dā
 tur partes in pe
 cunia. inferiorib⁹
 daf̄ sexta i p̄ano qd̄
 volunt eligere.

**De metatis ⁊
 epidimetico. Me
 tati dicūt milites
 in terminis castro
 rum: quicāstraval
 lo vndiq̄ circūda
 bant. vnde in ero.
 Castrametati sūt
 filij israel. ⁊ sic po
 nitur. s̄. de epis. et
 cle. l. oia. Sed epi
 dimetici dicūtur
 qui supra milites
 sunt cōstituti. me
 tientes siue dēme
 tientes militibus
 hospitia. ab epi qd̄**

De milita. veste
 Dñe.
 vestiu
 militi
 cū vt
 ex ru
 bu. patet.

est supra: et metis
l. metat. i. de his
qui supra milites
demerunt. i. diuer
sis diuersa assignat
hospitia.

Sed vide-
tur di-
cere
q' epi
dimetici habebat
sub se mentores q'
quidē mēsurabāt
hospitia accipien-
tes tertiā. vt. l. p.
xi. i. in cincti loco
scribebāt nomē
eius q' ibi debebat
hospitari. quibus
nō licet delere nec
vanare postq' fe-
cerint: quasi suo of-
ficio fūcti. vt. ff. de
re iudi. l. iudex. r. s.
de of. procu. c. ca.
l. si. Accur.

Mensorum. di-
cti mēsores de qui-
bus habes. s. de
mensuris.
Postibus. id
est hostijs. sic. ff. de
insti. l. si pupillus.
s. de quo.
Hospitaturi.
scz milites.
Falsi. quia de-
let verum. vt et. ff.
de fal. l. i. s. qui i ra-
tionibus.

Quilibet mē-
sorum. expe-
ne vt. s. l. proxi.
Et relictam.
preferitur qui ma-
iorem habet partē
dere. vt. s. de dona.
fancimus. s. i. r. fa-
cit. s. de his qui se
de fe. l. i. circa prin.
ar. contra. s. quan-
do et qui. quar. ps
debe. l. ij. circa pn.
S3 quis diuidit?
Respon. mensor.
vt. s. hac. l. inmut.
et. s. l. ptoxi.

Ergasteria.
que sūt in plateis
vel angustis. vt
s. l. vlti.

Mensor deputatus ad ho-
spitia mensuranda p epidime-
ticos/2 militibus dāda seu af-
signāda: si in hospitio domo
si riperit nomē militis cui sit
hospitiū assignatum/2 postea
abluerit: puniatur pēna falsi.
h. d. Bar. **I**mpator The.

Sed mens-
sorū nfo:ū
manu q' de-
putatas sin-
gls qbusq'
domos euo-
cant z post
bus hospitari
nomē ascri-
bunt delere non dubitauerit:
ad instar falsi rēns ex hac au-
ctoritate teneatur.

Impator archa.
Qualibet vel nos ipsi
vibe fuerimus vel i qua
hi qui nobis militāt cōmōren-
tur: oim tam mensorū q' etiam
hospitum iniquitate summo-
ta duas dñs ppue domus ter-
tia hospiti deputata eaten' in
trepidus ac securus possideat
portiones: vt in tres domus di-
uise partes primā eligendi do-
minus habeat facultatē. secū-
dam hospes quā voluerit exe-
quat: tertiā dño relinquenda:
plenū enim equitate atq' iusti-
cia est vt q' aut successiōe frui-
tur aut emptor vel extractiōe
gaudet: electā pēcipue iudicio
suā partē teneat z relictā. Er-
gasteria' ho que mercimonijs
deputant ad predictā diuisio-
nis inturiā nō vocent: sed que
ta sint z libera: z ab oi hospiti-
tū iniuria defēsa: solis dñs
cōductoribusq' deseruiāt. Sa-
ne si stabulū vt assolet milita-
ri viro in tertia dom' parte de-
fuerit ex ergasterijs: nisi id do-
minus qualibet occasione pro-
uiderit pro animalū nsero vel
domus qualitate deputabitur

Illustris' sane viris nō ter-
tiā partē domus sed dimidiā
hospitalitatz gfa deputari de-
cernimus: ea dūtaxat cōditio-

ne obseruata / vt alter ex his
quilibet: quive maluerit diuisi-
ōne arbitraria eqtate faciat:
et alter eligēdi habeat optio-
nē/2 firmissimū perpetuo qd
iussim' pfeuererit: vt. xxx. li-
bras auri qui illustrissima sūt
p'diti dignitate fisco nfo se pe-
nā illaturos esse cognoscāt: ce-
teri ho milita sciāt se esse pri-
uādos si generale pceptū am-
plius vsurpādo q' iussim' irre-
prehēbili temeritate violau-
erint.

Presentibus iudicibus q' de cā
cognoscēdi p'atē habēt non
debent eorum pretiores adiri.
hoc dicit Bar. **I**dem.

Quoniam iudices scire
volumus a pretorijs or-
dinariōis iudicū his' presenti-
bus abstinendum.

Domus fabricensis ad ho-
spites recipiendos non graua-
tur. h. d. Bar. **I**dem.

Fabricensium domibus
vbiq' constitutis oēm
molestiā hospitum pēcipimus
amoueri. q' et antiochenis
et ceterarū ciuitatū fabricis si
nullis domorum excusatio pre-
beat: absente scz sacro comi-
tatu'. **I**mpera. Iustina.

Deuotum possessorem
liberamus. primo igitur om-
niū ad nullum predium publi-
cum vel priuatū domus nostre
vel cuiuscūq' turis nullus me-
tator' accedat si a quoq' fuerit
destinatus. licentiā enī domi-
no actori' ipsiq' plebi serenti-
tas nostra cōmisit: vt eum qui
preparādi gratia ad possessio-
nem venerit expellēdi habeat
facultatē: nec crimē aliqd' per-
timeat: cū sibi arbitriū vitio-
nis sue sciāt esse concessum' re-
creq' sacrilegiū prioz arceat q'
primus inuenit. administratē
vero eiusq' cff. cij. p'eres quo-
rū pcepto inhibitam psonā
ad agrū aliq' destinauerit in
tempore proscribi debere cen-

Quilibet. si
habes quilibet vi-
detur abundare. p-
per verbum alter
si habes qbuslibet
scz de predictis il-
lustribus.
Et alter. puta
hospes. n. m. et. s.
pu' eligit hospes.
Accursius.

Quoniam. his
ordiaris iudicib'.
et nota con-
tra legatos curie
romane qui hospi-
tantur in domib'.
episcopoz et alio-
rum prelatoz eis
presentibus. et fa-
ciunt in aut. de defen-
cui. s. nlla. vbi de-
senfor non perdit
iurisdictionem. p-
pter presentia pre-
sidis.

Legati apos-
tolici
nō des-
cent in
eporum
domib'
hospita-
ri.

Fabricensis.
hi sūt qui fa-
ciunt publica ar-
ma. vt no. s. de fa-
bu. in rubri.
Comitatu.
als comitatu. als
cōmetu.

Deuotus. qua-
les debēt ef-
se omnes prouin-
ciales.
Predictū. quia
secus domo. vt. s.
ea. l. s. solam.
Quoniam. id ē
miles. vt. s. l. rub.
notatur.
Ractori. id est
castaldioni dñi co-
absente.

Concessum.
not. sic. r. s. de ius-
re fil. l. phibitū. r.
est arg. ad id quod
not. ff. s. iusti. et iu-
re. l. vt vim. Item
facit. s. quando li-
ce. vnicui. sine iu-
se vin. l. et. ij. r. de
iure emphi. l. ij. et
de adul. l. gracch'.
et. ff. de adul. l. ma-
rit. et ad. l. acquil. l.
sed et quicunq. e'

Legati apos-
tolici
nō des-
cent in
eporum
domib'
hospita-
ri.
Legati apos-
tolici
nō des-
cent in
eporum
domib'
hospita-
ri.
Legati apos-
tolici
nō des-
cent in
eporum
domib'
hospita-
ri.

Ultio
qñq; nō
tñ defe
flo per
mitti.

L. quēadmodum .
S. i. cū aut. vt li:
ce. ma. et auie. S.
his. et. s. de decu.
eis. et. l. generalis
ter. Item not. q
hic permittit vltio
nem nō solum de
fensionem. sic. ff. de
bo. liber. qui cum
maior. S. si libert.
in fi. sed hic p. de
fensione ponit. et
d. l. qui cum ma
ior p iudicium vē
dicat. vt nor. ff. ad
le. aquil. l. scientiā
S. qui cum aliter.
in fi.
Hospitalita
tem. id est recipiē
do hospitem i ter
tia vlt dimidia par
te domus. vt. s. l. ij
Accursius.

Hospitalitatem
rit. sic. s. ne ruli.
ad vltim. l. ij. et de
eroga. mi. anno. l.
ij.
Sponste. sic r
s. ne rulticani ad
vltim. l. ij. in fi. r. j.
inu. l. ij.

Hoc prospe
ctum. infau
na id est nō horre
da fm iug. als p
malo omine. vt. s.
de repu. consensu.
circa pū. Accur.

Nec balneū
scz nec comitibus
lauacra.

Suotissi
mos. muri.
genitiū casus est.
Accursius.

Pedeplanis.
id est in pedibus
turrum et muro
rū vrbis que spīs
se sunt poterūt mi
lites descendere vt
se ibi pparēt alijs
vestibus adediā
vel redeundū. r
videtur vna dictio
in pedeplanis.

suimus: solā sane hospitalita
tem sub hac obseruatiōe cōce
dimus vt nichil ab hospite qd
vel hoim vel aialitū pasuis ne
cessarium credit postulet: om
niūq; sit acceleratum iter atq;
cōtinuū nec vllt liceat residere
ne diuturnitas cōmanentium
vlla ex parte predictū vexet: de
cem etiā librarū auri mulcta fe
rietur quisq; administrator: ro
gato: apparitor: vllus militās
scz vel iter agens vllō in loco
aliquid ab hospite postulaue
rit: intantū eni inhiberi scele
ratū morē iubem? vt ipsis qz
prebentib? ipunitū esse nō pa
tiamur si qd sponte cōtra pre
ceptū nostrū pbari fuerint ob
tulisse. **I**dem.

Hoc pspectū est ne ifau
sta hospitalitatē prebi
tio tolere: nec balneū qd qz a
domino edium postulet.

Suotissimos milites
ex pinctu redeūres vlt
proficiscētes ad bella muri? fa
cratissime vrbis single turres
in pedeplanis suis suscipiant

Achiatros nostri pa
laci nec nō vrbis rome
r magistros litterarū p neces
sarijs artib? vel liberalibus di
sciplinis nec nō picture p fef
sores (si modo ingenui sūt) ho
spitali molestia quoad viuent
liberari precipimus.

Hospitalitatem milites in do
mib? habitatiōnū ipsoꝝ nul
lam aliam discussiōem vlt pe
nam debēt subire. Itē nullus
debet ipetrare vt a munere ho
spitali milites sit immūis r vi
cini domus grauetur. h. d. B.

Omnēs qui metata in
suis domibus prestant
sive hospitia prebuerint meta
toribus seu quolibet pacto sa
tis eis fecerint: nullā vel pen
sionis vel discussiōis domus
gratia molestiā sustinere cogā

tur. deinde neminem volumus
cuiuslibet loci vel ordinis in
hac florentissima vrbē domū
propriam excusantem metatū
sibi in alienis edibus priuile
gio militē vēdicare. qd r ip
uincijs obseruari oportet: ce
teris vero quibus illustrib? di
gnitas sub cingulo vel citra cin
gulū pro suo solo honore de
lata est excusandarum edium
licentiā penitus denegamus:
hoc vris etiam in his preci
pim? obseruari quos ipsa qui
dem administrationis condi
tio spectabiles nouit: honori ta
men additus a nostra liberali
tate reddit illustres. Scituris
omnibus q si quis cum cingu
lo perfruatur et excusationem
proprie domus imp. e. rauerit
vt a pensione etiam portionis
tertie sit immūis r militie cau
sa metatarum alienis domibus
sibi crederit vendicandum
siquidem honore predictus ex
cusationis ius habeat: carebit
legum priuilegijs quas frau
dare conatus est. Si vero in
ter eos quibus nulla suffraga
tur dignitas numeretur. c. lib.
auri sacratissimis largitiōib?
pendendarum illatione mul
ctabitur.

Quidam in hac lege noia
ti dum viuunt et post mortem
eorum heredes filij parentes
nepotes frater soror vxor r eo
rum tres domos a molestia re
cipiendi milites habent imu
nitatem: quidam duas quidā
vnam tantum: quidam dumi
diam tantum. Bar.

Imperator Hr.
Hac lege sancimus vt si
quis consularem ac pa
triciam meruerit dignitatem
tres domos propuas dum su
perest habeat hospitium imu
nitate securas: pere des ho ei
filij/aut p/aut mater/nepotes/
aut frater/aut soror/aut vxor/
duarū domoꝝ suarū excusa
tiōe potiant. Si qz ho psulatu

Achiatros.
id est princi
pes medicorū seu
maiores medicos
et facit. s. de inof
fi. test. l. fi. r de p
fess. et medi. medi
cos. et. l. fi. Ac.
Litterarum.
nō pumarū. vt. ff.
de mune. et ho. l.
vt gradatum. S. fi.
Accursius.

Omnēs. meta
ta. id est caltra
vlt hospitia vt post
ca exponit.
Detatorib? .i.
militibus.
Vendicare.
sic. ff. qd qz iur.
l. i.
Cingulum.
ad quod. s. vt dig.
or. l. fir. l. ij. et in
aut. vt ordi. pte.
col. v. Item r facit
J. l. proxi. S. si qui.
Accur.
Tertie. s. co.
l. ij.

Priuilegijs.
no. cū carere pui
legijs legijs q cas
fraudare conatur
sic. s. v iudcis. l. i. u
deos. r ff. v mmo.
laualium. in fine.
r facit. ff. de penis
quedam. et. s. de
episc. r de. presby
teros. Sed ar. con
tra. s. de iudi. pro
perandum. vbi eti
am contumaci ser
uatur ius.

Hac lege digni
tate. et sic ha
bet duas.
Duarum. mi
nus habet heres
q defunctus r sic
est argu. contra. ff.
de regu. iur. l. here
des. Item no. pri
uilegiū tranlit ad
superiores. quod
dic vt. s. de proxi.
fac. scri. in sacris.
vt. non sunt si pio
res. cum tā deluns
eti non sunt.

Liber duodecimus

a **C**emis. i. me
dictas. vt. l. i. d. he
re insti. s. h. d. itas
Alij ergo semisses
pro tertia p̄stabāt
hospitium. vt. i. e.
s. comites.
b **C**elut. i. a p̄n
cipe. ad qd. .i. l. pro
xi. Acc.
c **C**ergasterijs.
id est Itationibus
vt. s. co. l. ij. s. erga
sterijs.
d **C**plateis. naz
q̄si oia sunt in pla
teis vel angiportu
qd. ex pone vt. ff. de
verb. sig. l. portus.
in fi.
e **C**Auxilio. sic. i.
de peti. bo. sub. l. i.
et. ij. aliud si per. l.
scripta in corpore
iuris. vt. s. hac. l. z
l. priori.

Decem. s. l. p
xi. Ac.

De falgamo
hoc ex pone vt. l. l.
i. sed. p. dixit nōle
falgami et oleū in
telligat. gamos. i.
mulier. sed fm. h.
falgamum. i. culci
tra: composituz a
gamos z falica vt
saluo: z gamos nu
prie vel mulier. qz
maxime prop̄ ta
lia sunt culcitre: z
est neutri generis

Quod si
aufe
rant
.i. ac
cipi
ant. z hoc ad offm̄
p̄seditis pertinet.
vt. ff. d. offi. p̄s. il.
licitas. Et no. etiā
a volente. qz sp̄ p̄e
sumitur concussio
sic. s. ti. i. deuotum
in fi. et. s. de re mi.
li. l. fi. s. vt. autēz. et
de of. procon. l. ob
seruare. z. s. ne ru
stica. ad vllū. l. ij. et
ne quid. a collato
ri. ex. l. i. et. de rap.
vir. l. i. z. s. d. erog.
mili. an. l. i. z. ij. itē

tantūmodo gloriatur duas se
mie domos suas imunes ha
beat: post fata p̄o eius memo
rati h̄fdes vñā semis domum
suam habeāt nullis hospitij
p̄grauatā: pat̄i p̄uilegio per
fruat̄r cōmemoratis heredi
bus q̄ solt̄ patricie dignitatis
siue cōsultu decorant̄ in signi
bus. p̄fectoij p̄o necnō z ma
gistri militum duas domos su
as habeant quoad vixerit ho
spitibus liberatas. h̄fdes ve
ro eorū memorari vñā defend
dant domū simili excusatione
munitā. Magistri p̄o officioz
vel q̄stores vñā semis domuz
suā quoad vixerint habeāt ho
spitū onere liberatā. heredes
vero eorū p̄dicti vñā ab hospi
tibus iure defendāt. comites
aut̄ domesticoz z protectorū
z sacrarū largitionū et p̄uua
tarum largitionum z vir spe
ctabilis z primiceri notarioz
singulas domos suas ab ho
spitū grauamie dū viuūt gau
deant esse securas. memorati
vero heredes eoz mediā p̄tez
vni domo sue sciāt excusatio
ne muniti. residue p̄o p̄tis di
midie tertiā portionē hospiti
bus deputatā esse cognoscāt.

Si q̄ illustres honorarias
dignitates q̄scunq̄ sine actu
celit̄ impetrauerūt: equo aio
suas domos hospitibus post
hāc legē p̄adāt p̄ tertia q̄ legi
bus p̄nita est portione/ exce
ptis videlz ergasterijs q̄ i pla
teis vel angiportis esse noscū
tur. qd̄ in oibus domibz q̄ ho
spitales sunt obseruari iube
mus: ita vt nemo vel ex sacro
rescripto vel ex diuina annota
tione seu pragmatica sanctioe
contra hanc legē vti possit ex
cusationis auxilio. his oibus
q̄ p̄ hanc legē cōstitum i hac
eterna vrbē obseruandis.

Tribuni ex primicerio im
munitatē h̄st̄ ab hospite reci
piēdo in domibz quas tenēt in
vrbē p̄stantinopolitana. Bar.

Impa. Leo.
Decem post primiceriū
tribunos in domibz q̄s
in hac regia vrbē possidēt me
tatorum iussimus vacationez
mereri.

De falgamo hospi
tibus non p̄stando.

Impa. Constan.

Quod si comitū vel
tribunoz aut
p̄positorum aut
militum nomi
ne falgamū id
est culcitra/ li
gnum/ oleum/ a suis extorque
at hospitibz: nec volētibus
hospitibz in p̄dictis speciebus
aliqd̄ auferant. s̄ p̄uinciales
sint nostri ab hac p̄bitione se
cure: comitibz tribunis vel cer
te p̄positis mittitibusq̄ graui
veraxioni subiacētibus.

De comēatu.

Tempore expeditiois nul
lus militibus comēatum dare
potest: contrafaciēs capite pu
nitur. Bar.

Impator Archa.

Quod si liceat pre
posito: ū vel tri
bunoz cohortū
vel vicarioz z
familiarium eorū tempore expe
ditiois quocunq̄ genere cuiq̄
de militibus a castris atq̄ signis vel his etiam
locis in quibus p̄tendant discedendi comēa
tum dare. Si quis vero contra hanc legem fa
cere ausus fuerit: z militem contra inf̄dictū cō
mēatum dimiserit eo tpe in quo barbarozum in
kursio extiterit: z tūc cū p̄ites i castris atq̄ ap̄
signa milites esse debeant quisq̄ abfuerit: capi
te vindicetur.

Quicunq̄ de scribijs aut agentibus in re
bus vel etiam ex officijs palatinis his vl
delicet qui sacrarum z p̄uatarum remunera
tionum comitibus obsecundant: sex mensium
spacium supra diem cōmēatus aut iussione eue
ctionis abfuerit: is in inferiorem locum quinq̄
antelatis posteriozibus deuoluatur. is p̄o q̄ ant̄
vacationē arbitrato p̄po iudicarij p̄cepti obli
t̄ assumperit: a decē post se militatibz transeat
ac deinde cū tā aliq̄s desidia quadriennio offm̄

sicuti falgamū hoc
comprehendit: sic
pen̄ omne id quod
esui et potui est de
stinatum. vt. ff. de
penū leg. l. ij. i. p̄n.

De comēatu.

Quod si
tribu
noz.
nisi

vsq̄ ad. xxx. milites
vt. s. d. ero. mi. an.
per hanc. s. vt. aut̄.
Uel hic barbari e
rāt prope vt subij
cit. ibi non.

Quod dare. facit. s̄
de test. mili. l. tribu
ni. z. l. milites. et. l.
fi. in prin.

Quod capite. s̄ qui
in pace deserit mi
litiā perdit eaz. vt
ff. de re mili. l. non
offiēs. s. i. Et nota
puniri licentiāz
et licentiatum.

Quicunq̄. fa
citur. fiscal
um. Accur.
n **C**onuatarij.
p̄ncipis.

Licēti
ans z li
cētiatuf
eq̄ puni
untur.

Tempus sub curaverit ad sui officium redire. et ha-
beas militatū nō imerito et habet tamē rō tptis et valitu-
dinis. vt. ff. de re mili. qui cōmeatus. et facit. l. proxi. cum

suis concor.
S q̄s. differt a precedēti. q̄ h̄c sine cōmeatu. ibi sic.

In penatib⁹.
id est domib⁹ prop-
rijs. vt. ff. de exhi.
l. ij.

Exēpto. alis
exēpto et auget pe-
na q̄ assuecit bli-
ctum. sic. ff. de do-
mest. l. iij. libro. xi.
et de pumicerio. l.
fi. et de aduo. di-
uer. i. l. i. ff. de sup-
exa. tri. l. i. et. s. l. p.
ri. Sed ar. p̄tra. ff.
de pe. l. si diutino.
et. ff. de ritu nup.
qui in puincia. s.
si. sed vtrobiq̄ pa-
tet ratio.

Cōsue-
tudo in
delināq̄
do ag-
grauat
penam.

De tyronib⁹.
Id est nouis mili-
tib⁹. q̄ adhuc non
erant sc̄pti iter mi-
lites forissimos.
vt. ff. de test. mili. l.
et co.

Ull⁹
vag⁹
q̄ fir-
mi-
ter

debet stare in mili-
tia. vt. ff. de re mili.
l. milites. Et sic est
argu. q̄ vag⁹ scho-
laris non fiat ma-
gister.

Schola
rieva
gus nō
d̄z ma-
gister
fieri.

Veteran⁹. vel
propter debilitatē
vel q̄ diu labora-
uit. vt. ff. de his q̄
non imple. si. l. i. et
ij. Accur.

Aut censib⁹.
s. qui mili. nō pos-
si. et. ij.

Uis q̄s. igno-
rauerit. facit
s. qui mili. nō pos-
si. et. ff. de ta-
bel. l. generali. et. ff.
de pu. l. corē. s. d̄ns
et. s. l. proxi. in fi.

Trones in
scholis. et nō
dicat̄ vbi addiscit
quia ibi officis sūt
tyrones. vnde non

proprii adire neglexerit: qua
draginta de sequentibus post
ferat. Qui vero nec post q̄driē
nij quidem temp⁹: militatū
non immerito matriculis aufe-
ratur.

Qui sine commeatu bien-
nio aut triennio vel quadrien-
nio vacauerit: modo hic inscri-
pto punitur. h. d. Bar.

Idem.

Si quis sine commeatu
aliquo annum in pena-
tibus proprijs vel in quibus-
libet locis desidiosa q̄te trās-
egerit: decem sequentib⁹ post
ponatur. in quo vero biēnalis
culpa deprehenditur. xx. sibi
anteponitis cōgemiscat: tertio
autem annus. xxx. prelatos iu-
re deshebituta vt quartus exē-
pro matricule nullā veniā de-
relinquat.

De tyronibus.

Imperato: Gal.

Ull⁹ tyro vag⁹
aut veteranus
aut censib⁹ ob-
noxius ad mili-
tiam accedat.

Imperato: Lō.
Uis quis alieni iuris mā-
cipium in tyrocinto mi-
litie scribi curauerit: p̄uict⁹ ac
prodit⁹ auri libram erario no-
stro cogatur inferre/mancipio
scilicet domino si factum igno-
rauerit reddendo.

Imperato: Ar.

Trones i scholis loco
semper posteriore po-
nātur. nec enim patimur quē-
q̄ celsiorem gradum obtinere
nisi cui et laborum assiduitas
et stipendiorum prolixitas suf-
fragatur.

Imperato: Tr.

Trones i scholis loco
semper posteriore po-
nātur. nec enim patimur quē-
q̄ celsiorem gradum obtinere
nisi cui et laborum assiduitas
et stipendiorum prolixitas suf-
fragatur.

De littorum et itinerū
custodia.

Imperato: Bra.

esse post quos ponerentur. Sed dic q̄ tyro electus in-
ter milites stet loco posteriori in scholis. i. in societatibus
militum seu in matricula. vt. ff. de testa. mul. ex. eo. et. s. ti.
l. i. pe. et. vlti. Et sic b̄si sequit nec eni. et. r. s. de offi. ma. of.
l. i. et. ij. et de proxi. sacro. scri. l. vnicuiq̄. et de agen. in re. l.
vnicuiq̄. et facit b̄
di. offi. et ap. l. i. et
s. de offi. co. rei. mi-
li. l. i. et de profes. l.
magistros. et. ff. de
al. scri. l. fi. Sed ar.
contra. s. de of. rec.
prouin. l. potioris.
C. de litto. et itine.
castro.

Aluberri-
ma sanctio-
ne censem⁹
ne merces il-
licite ad na-
tiones bar-
baras defe-
rantur: et quib⁹ naues ex
quolibet portu seu littore di-
mittuntur/ nullam cōcussione
v̄ dāna sustineant: ita tamē
vt earum nauclerij deponant
in qua puincia ituri sunt: vt
hoc manifestato nulla contra
eos postea indignatio seu con-
cussio quoquo modo p̄cedat.

De desertorū
b̄ et occultato-
rib⁹.

Accipiens scienter deser-
tozem in agro vel in domo si
est actor vel procurator capite
punitur: sed domus vel predi-
um confiscatur si ip̄sius est do-
minus. itē manifestans deser-
tozem premiatur. itē deser-
tor est qui tempore belli se ab-
sentauit a signis. itē si seip-
sum prodiderit veniam mere-
tur. punitur vero desertor pe-
na a legibus statuta: quā si tu-
dex dissimulauerit vel gratia
distulerit ip̄se punitur. Bar.

Imperato: Justi.

Si quis forte de-
sertorem agro
rectove susce-
pit atq̄ apud se
diu passus fue-
rit delitescere:
actor q̄dē vel p̄curator loci q̄
hoc sciēs p̄uidensq̄ cōmiserit
capitali supplicio subiungetur
dñs ip̄o si hui⁹ rei cōsci⁹ fuerit:
p̄dij in q̄ latuerit desertor am-
fisiōe puniat. Si q̄s ar̄ deser-
tozē pdiderit mediocris loci
ingenuus immunitate portat

vnicuiq̄. et facit b̄
di. offi. et ap. l. i. et
s. de offi. co. rei. mi-
li. l. i. et de profes. l.
magistros. et. ff. de
al. scri. l. fi. Sed ar.
contra. s. de of. rec.
prouin. l. potioris.
C. de litto. et itine.
castro.

Alu-
berri-
ma. il-
licite
vt vi-
ctualia et arma
als pena capis cū
amissione bonozū
imponitur. vt. s. q̄
res expor. non de.
l. i. et. ij. et de publi.
l. cotem. in prin.
Sustineant.
sic. ff. de naucl. l. i.

De desertosi-
bus. Desertores
militēs occultato-
res puatos vocat.

Is q̄s
amif-
sione
sic. ff.
de fal.
mo. l. i. et de his q̄
latro. vel ali. l. ij. et
de cap. et postli. re.
l. fina. et de inces.
nup. l. ij.

Prodiderit.
id est manifestaue-
rit. Accur.

Mediocris.
id est homo pau-
per. sic contrario
honesti loci diues
vt. ff. de transac. l.
cum hi. s. si in an-
nos.

Immunitate.
munerū forte. ser-
uus vero fit liber.
vt. s. p. q̄. cau. ser.
pro p̄e. ac. liber. l.
fina. et facit i. au. f.
de nō alie. s. i. et. s.
de epif. et cle. l. nul-
li. in fi. et. s. loca. et
conduc. l. fina.

A Militariis licet non sint proxime applicati.

B Albigensis. alibi largitus. vi. s. de re m. iij. s. eman for.

C Processerit. i. qui se prodiderit anteqm ab alio manifestet. sic. s. de pe. iudi. qui ma. iudi. aut non iure.

D In officijs p. res. i. in officiales presidis. 2 no. contra presidem 2 officiales qui penas legib' p. postas vel

Pene legu' d' gratia vel dissimu ferri no' iustoe differu' fm' debent. al. ac.

S Desertores. opprimant. vt. s. quando lic. vni cui. si. in. sevin. l. i. s. i.

T Tractatoria. rum. i. absentiaru' vel licentiationu'. ad qd. s. de trac. l. i.

Deveteranis.

U m' troff. sent. p. nci. pia.

Saluta re p. nci. cip' cui' s. no' l. 3.

S ez numerorum. h' salutar'. no' ta q' no' licet culti- bet salutare p. nci. pem. vt. s. de sllen. l. i. et facit. s. de se. pas. l. i.

I ndicia q' snt. no. benigna' respo' sione. sic. s. de tras. ac. l. vi. rñum.

M agnificen- tia. ablativi casus

C iuit. f. perso- nali. vt. in. fi. s. pa- trimoniale ordina- riu' subeunt. sic. ff. de p. nci. vetera. l. iij. et. iij.

C ollatione. exordianaria. in or- dinarijs em' secus vt dixi.

A dvenditio- nem. hoc est vt ali- quid detur pro lo-

neq; solum de his loquimur q proxime signis felicib' applicati militie rudimenta timuerunt: veru' etiam qui stipedijs militariibus degenerem latebra prebuisse monstrant. Deserto autē habebit quisq; belli tempore abierit a signis. h' q; qui sponte processerit peccati anterioris supplicium non timebit. Sinuero flagitiosa ignavia delitescat: per eum i cuius domo fuerit in agitatibus extrinsecus quoq; officijs publicis vbiq; corrept' seueritati iudicis offeratur degeneris mortis gladiu' subiturus. Sin autem rector prouincie ppositam seueritatem vel gratia vel dissimulatione distulerit: patrimonij atq; estimatois damno subiciatur: et i officijs priorib' capitaliter vindicetur.

Deserto inuenius resistes vt rebellis op' primis. Pre' distigēs debet ee iudex ne sub preteru alicuius licētie deserto possit euadere. b. d. Barto.

I dem Justi. **S** Desertores inuenti resistendū atq; armis op' pugnādum putauerint: tanq; rebelles in ipis temeritat' suē conatibus opprimantur. Ita tamē vt prouinciarum iudices sollicita cautione disquirāt ne sub falsarum tractatoriarum nomine desertionis sue crimē defendere molantur: nec suppositis 2 cōmēticijs epistolis euadendi habeant facultatē.

I dem. **Q** uo relicto militarib' castris se ad depdationē vel latrocinū contulerit/ seueritatem iudicis non euadant.

Deveterantis.

Deveterant gaudent privilegij hic insertis. h. d. Bar.

I mpatō: Cōstā. Am introissēt' p'icipia 2 salutatus' esset a prefectis 2 tribunis et viris

eminentissimis acclamati est auguste constantine de te no bis seruet nostra salus nostra salus vere dicim' iurati dicim' adunati veterani exclamauef' Cōstāntine Auguste quid nos veteranos facis si nullā indulgentiā habem'?: Cōstantinus August' dixit. magis magisq; cōueteranis meis beatitudinem augere debeo q; minuire. Victorin' veteranus dixit: munerib' 2 oneribus vniuersis locis cōueniri nō sinamur. Cōstātin' August' dixit. ap' iudica q' sum' maxime mūera que vos cōtumaciter grauāt. vniuersi veterani dixerūt: ipse perspicias. Cōstātin' augustus dixit. iam nūc magnificentia' mea omnibus veteranis id eē cōcessum: p'piciu' sit ne q; eorū in vllō munere ciuili' nec in opibus publicis cōueniat/ nec vlla collatione/ nec a mgrati bus/ nec a vectigalib' in qbus cūq; nūditinis interfuerint nullā adinuetionē' pponendam dare debebūt. publicam q; vt assolet agentib' supplere ab eisdem veteranis amoueant/ quiete post labores suos perenniter perfruantur: nisco nostro quoq; eadē epistola interdicitur vt nullū oino ex hys inquietaret: sed liceat eis emere et vēdere: optimis negocijs pecuniam tractare: et mercimonia agitare: nec solum integra beneficia eorū sub seculi nostri octo et pace perfruant: sed etiā nullo munere ciuili. i. corporali seu personali vel de portatorio oneri eos affici concedimus.

Deveteranus factus protector nullis suris est pulsandus: contrafaciens est fm' qualitatem facti pumēdus per rectorē p. nci. Bar. I dem.

Rouidendū est ne veterant qui protecto ria dignitate cumulati aut honores varios p meritis suis cōsecuti sunt/ incōgruis pulsentur iniurijs: q' si quis in hoc crimie fuerit deprehēsus rectoris p. nciarū p iurisditōe sua examinātes factū: p sui q'itate eos coerceant.

Deveteran' q' se latrocinio dedit privilegij nūdat' competētib' penis a rectorē p. nci. p. nci. Bar. I dem.

Deveterant' q' ex negligētia vire nec rus cō-

lunt nec aliqd honestū pagūt: s; latrocinio sese dederunt/ oib' veteranorū privilegij

co vbi tenent p. nci lam. ad quod e. s. de nūdi. l. i.

D eportato- rio. s. portatoriu' de onus qd redēptor pōtis a trāscūtib' p. onere vehēdo exigebat vt immūtur. ff. loca. l. cū plu res. s. vehiculum. 2 de ver. sig. l. in lege. acur.

Rouidendū. cumulari. qe facti sunt protectores. ad qd. s. de do me. 2 protec. l. i.

Deveteran. nec rus colāt. no. milites vetera nos rus colere. s; cōtra. s. de man. et col. pa. l. fi. sed ibi non colunt vt sint ascriptiij

Exuti. vt. s. de digni. l. i. iudi- ces. et fa. s. de cir- cen. l. iij. et de epif. et cle. l. generaliter.

Partial text from the adjacent page, including words like 'saluta', 're p.', 'cip' cui', 's. no' l. 3.', 'ez numerorum', 'salutar', 'no' ta q' no' licet culti- bet salutare p. nci. pem. vt. s. de sllen. l. i. et facit. s. de se. pas. l. i.', 'indicia q' snt. no. benigna' respo' sione. sic. s. de tras. ac. l. vi. rñum.', 'magnificen- tia. ablativi casus', 'ciuit. f. perso- nali. vt. in. fi. s. pa- trimoniale ordina- riu' subeunt. sic. ff. de p. nci. vetera. l. iij. et. iij.', 'collatione. exordianaria. in or- dinarijs em' secus vt dixi.', 'advenditio- nem. hoc est vt ali- quid detur pro lo-

De filiis officialiū.

magis enim pena sunt digni etc. vt. s. de epis. et cle. l. pfr. byteri.

Quillus cepta. vt. ff. de iurif. om. iudi. l. cū que dā. r. v. iudi. l. si q̄s postea. r. l. vbi. r. s. vbi decu. cō. l. fina.

De filiis officialium militariū. Que officia multa sunt ex supioribus titulis patet.

I qui ex officio. militariū.

vt. ex rubr. patet.

Sunt cum filij vocent. q. d. non in aliam militiam ad q̄s concot. s. de tab. l. si. r. J. pri. nō enī debent diuidi familie. vt. s. cō. vt. r. iudi. l. possessionū. s. vbi est emolumentum pferri fili' ob' alijs vt. s. de pri. sacri. scri. l. vnicuiq. s. i. filios. s. l. p. xi. cum suis concot.

De oblatione votorum.

Quando votis. i. voluntati nonan di pncipibus an nus aperitur.

In vna libra auri. donū erat i libris auri p obolos puri auri. q̄s vocatur obuziatum. vt. s. de veteris num. mis. po. l. i. et. fi. et. not. q. d. donat de melioribus rebus debet dare.

De numerarijs actuarijs. r. c.

Quando votis. cōmunib' felix annus aperit i vna libra auri et solidis obuziat' pncipib' offerendi deuotionē aīo libētī suscipim' statuētes vt deinceps sequentibus annis vniuersisq; sedulitas pncipalibus suis talia inferant semper et deserant.

De numerarijs. Deat. sic. s. ne lic. po. l. ij. i. Bancum. in q̄dā. l. quā nō ha-

De numerarijs.

De numerarijs/ actuarijs/ r cartularijs/ r adiutoribus siue scriuarijs: r exceptorib' sedis excelsi/ ceterorūq; iudicū ram militariū q̄s ciuiliū.

Numerarij seruientes rectorib' in diuersis obsequijs tormentis r lacerationib' puniuntur. h. d. Bar.

Impera. Justi.

War' et fraudulentiū numerariorū ppositū qui diuersis obsequijs rectorib' obsequuntur: ita inhibēdū est vt antea sanctuimus r niscitidem sanctim' conditōi eos subdi tormentorū: r aculeis atq; laceratiōibus subiacere.

Numerarij cōsulariū q̄ hodie tabularij appellant' tormentis subijciunt: nisi iudicib' vel alijs ad pūctā p pncipē destinatis nomē debitorū sub actorū testificatiōe mōstrauerit vt eis iudicib' oēs fisci debitorē ad solutiōē cōpellā' rem pūctā tabulariorū triēnio concludit. h. d. Bar. Idem.

Quod numerarij appellari p̄sueuerāt p̄sulariū atq; p̄sidū dūtaxat tabularij post hāc n̄faz s̄actiōem vocabūt': sciētes se tormentis eē subiectos nisi iudicib' vt' his q̄ p̄uerti n̄o iudicio ad pūctas venierit vel exactorū debitorū aut reliq̄rū modū frequenter ingesserit sub actorū testificatiōe: q̄s scire opz cū his q̄ debitorē sūt sese ad solutiōē eē retinēdos nisi oīa debita ip̄is fuerint iudicantib' per soluta' triēni' tū spacio tabulariorūz decet tempus omne concludi.

Tabularius p̄fecti p̄torio cingulū r ordinem militie retinet. h. d. Bar. Idem.

Numerarios amplissime tue sedis cingulū h̄re et militie ordinē tenere iubemus.

In omni prouincia duo numerarij r tabularij collocantur: vnus ad ratiocinium archie fiscalis: alius super titulo largitiōalib' nulliusq; alterius officio se immisceat. Bar. Idē.

In pūctis singulis duo numerarij q̄ r tabularij collocantur: quo' ad vniū fiscalis

fo. CCC.

ben' et facit. s. de decu. l. quilibet.

Quod numerarij vocantur. no. murari no men. sic laud. vt iudi. si. quoquo sui. s. illud.

Testificatiōe. sic. s. de ap. l. p̄cipimus. s. in his autem omnibus.

Per soluta. predictoy desidia quasi litem suam quodammodo faciāt vt iudex. vt in si. de obli. que ex qua. deli. in p̄n.

Triēni. not. officium tabularij triēnio durare.

Amplissime tue sedis. p̄fecto. loquitur.

Pūctis. tabularij. scz vocantur. vt. s. eo. l. ij.

Collocatur. vt. s. de suscep. l. duos.

Quo ad. aīo quo p̄vt. aīo quo pro qua.

Fiscalis. fiscalis autē archa dicitur q̄ a p̄ncipio cōsuetudo fuit

Outaio nota est permissa.

Liber Duodecimus

populi romani: vt pecuniā quā ex tributis percipiunt in mariupitū ab iis reponeret: s; si mariupitū nō sufficeret ad fisci. i. ad saccum deuenirēt: hoc idem r. in pncipe fuit vt pmo i bursa: deinde ad fisci deuenirēt. i. ad saccū. r. sic qñq; rō fiscalis d; rō imperatoris. postea cū nec fise sufficeret ad domū deuetuz

Appel: latioe e ris ois pecunia cōtinet.

est q̄ vocat erariū eo q̄ es ibi reponatur. eris s; appellatioe forte tūc cōtinebatur. et sic ppls roman⁹ auctus est.

Arguēdales. i. q̄ ipsi pncipi largitur seu dant. vt s. de cano. lar. ti. l. ij. et. li.

Supio: re d; ac: culari ferioz.

Trāslatū. sic s. de cōp. l. i. et. l. b. eracto. l. ij. Et not. culari ferioz.

Aceptores. i. scriptores. h. vt. ff. loca. l. sed ad des. s. fi.

Prohibem⁹. si q̄s ex scriptore fit decurio remāet scriptor: idē in notario. vt. s. de sal. si q̄s decurio. s; non de notario. vt. s. de decu. l. vniuersos.

Dimera. que decurionibus imminēt.

Curiā. i. offm decurionū. r. facit s. de asse. l. vi. r. c. de aduo. diuer. i. di. l. ij.

Deditius. s. actuarij. q̄ reci piūt pecunias publicas. vt. s. de cro. mili. an. l. actuarij. numerarij sciētes de albaco deceret facere rebellianū

arche ratiociniū ad alterū largitionales⁹ pertinere tituli iubeantur: hoc sciri q̄ si q̄s ex alteri⁹ quicq; actib⁹ ad alterā partē illicita fuerit vsurpatioe trāslatū: is q̄ culpā iudic⁹ dis simulatioe tēxerit/grauiſſimo sit supplicio subiugandus.

Quicq; scriptor alicui iudici obsequens efficiatur decurio nō desinit esse scriptor: r. agnoscere d; munera ciuitatis: r. pacto officio ad p̄uā curiā redit. Bar.

Aceptores⁹ om̄s iudicibus puincialibus obsequētes q̄ nec cohartalem militiā sustinere vident: neq; a fisco vllas cōsequunt annonas absq; metu dare ceptis operā (etiā si decuriones sint) mime prohibem⁹: dūmodo mūera⁹ propite ciuitatis agnoscat: et pacto fm mozem officio exceptiois ad p̄uā sibi curiā redeundū esse non nesciant.

Numerarij a cōtione actuariorū abstinere debent. Bar.

Impera. Archa.

Deditius⁹ ad cūctorum pncipiē actuarij nūerariorū cōsotijs adiument: illustris auctoritas tua cunctos ex nūerarijs actuariorū societate p̄cipiat abstinere/atq; ab eorū cōtione discedere: q̄ si hoc moniti custodire neglexerint/ hīsdē penis seq̄ntib⁹ actuarios non ambigant subiacere.

Actuarij fm p̄suetudinem antiq̄a sunt ordinādi: r. si alit factū fuerit/ factū ab eis nō valet: et ipse faciēs punif. Bar.

Impera. Leo.

Actuarios tam clarissime vrbis cōstātinopolitane q̄ chimelee⁹ r. quarūcūq; curialū ciuitatū diuerſarū nō aliter nisi vt consueuerant man⁹ sanxerit p̄ncipalis sublimitas tua p̄cipiat ordinari. q̄ si q̄s talis sub tua fuerit iudicatioe cōuictus: p̄fecto irritis hīs q̄ vetita contractaue

rit⁹ congruam indignationem incurrat.

Scrinarij vel nūerarij non possunt a p̄fecto p̄torio pecuniā sumere mutuo: vel aliqd p̄ expensis publicis alicui p̄mittere. Bar.

Scrinarijs vel nūerarijs officij tue magnitudinis iubemus nullaten⁹ i posterū aut mutuā pecuniam sumere/ aut polliceri cuiq; p̄ publicis expensis cogi: q̄s nullā post depositā militiā inquietudine sustinere volumus.

Nullus in numero militū numerat⁹ acturius fieri p̄t: nec acturius officio deposito ad aliquā militiā aspirare p̄t. Bar.

Deditius licere deinceps iubemus in quacūq; militiā cōnumerato sollicitudinez actuarij subire: vel post depositā eandē curā ad militiā aspirare. quaten⁹ inter priuatos agēs oiq; militari priuilegio denudatus: nichil nūdationis vel fraudis circa cōmendāda ratiocinia q̄b⁹ obnoxius est attēptare valeat.

Imperator zeno.

Nulli scrinario liceat p̄ tempore numerarios plusq; quaternis vicibus: nec hīs tñ p̄tinuandis adiunare. idēq; hoc sup chartularijs p̄benda pro tempore numerarijs opera obseruari decernimus: ita vt adiutorum quidez biennij: chartulariorum vero vnius anni interuallo continuo atio interrumpatur: nulla adiutoribus ad chartulariorum sollicitudinem quam semel de dignati sunt descendendi danda licentia: ita vt orientalis q̄dem tractus pro tempore numerarijs non nisi ab hīs scrinarijs qui in triginta viros a numerario retro numerādos: Asiāne vero dioceseos numerarijs non nisi ab hīs qui intra quinquaginta a nūerario simi

vnde nō debet eis sociari. vt. j. e. l. nul. l. in his. et. facit. s. de paganis. l. l. h. **A**uctoritas tua loquitur p̄fect. yb. Accur.

Domiti. nūerarij. **S**ubiacer. forte extra ordinez vt. d. l. in hīs.

Actuarios. r. pone vt. s. l. p̄ort.

Chimelee. nomē ciuitatis est n. **D**imera. r. s; acturius. o. **D**isi. accipe manus r. c.

Sublimitas tua loquitur p̄fecto p̄torio.

Cōtractaue rit. nō nō valere q̄ sunt a nō iure electo. ar. cōtra. ff. d. of. fi. p̄cto. l. barbarius.

Scrinarijs. magnitudis tue loquitur p̄fect. p̄torio.

Sumere. sic. s. si cer. pe. l. eos. r. ff. si cer. pet. l. p̄sdis.

Cogi. s. scrinarijs. **V**olum. sic. s. de ad. tu. l. cū quedam.

Deditius. sic. s. de epi. r. de. **L**officiales. r. ar. s. de agen. in. re. l. fin. s. fideiussores.

Nulli. adiunare. p̄pter tiorē rōnis corrūpentes deet corruptibilitate notande.

Chartularij sunt scriptores qui nō sunt scrinarij idē notarij vel. l. q̄ non p̄sunt scrinij.

Adiutorij. i. scrinariorum. **N**ulla. not. a. s; scēdē ad dignitates p̄ grad⁹ non

descedendum. vt. s. que. d. ci. mu. idi. l. maioribus. r. ff. de mu. r. ho. l. vt. g. ad. f.

Officio magnitudinis tue. loquitur magistro militum officiorum.

b Precibus. scz potestatis.

c Statuatur. i. sta tueremus. qd. r. fecimus tunc.

d Annuens. scz tunc.

e Promulgata ad postulationem tui officij.

f Reuocavit. s. tunc vel postea. et sic nunc reuocamus qd. tunc coecepimus ad petitionem officij tui. s. quanto tpe durabit. R. n. triennio forte. vt. s. e. l. ij. in fi. Uel aliter exponere legem. qd. statuerat vt. p. biennium duraret. nunc remouet qd. est ultra annum ad petitionem tui officij. ad qd. s. de. pri. fac. scri. l. p. biennio.

Per hanc. tue celsitudinis. loquitur prefecto pretorio illirici. nam eius officiales deponerant officium et fiebat tribuni pretoriani ascendendo ad maiorem dignitatem. vt. s. l. nulli. et tunc proferebatur qd. d. interlocutoria seu decretum electionis et aliquid ei dabatur. hic ergo statuit idem seruari i. illis q. eliguntur ad comitum de dictis officialibus.

b De cursu publico. r. q. n. q. ponitur cursus. p. officio currendi. q. n. q. p. loco p. que. curritur. fm. h. vt. l. ij. et. s. em. qd. s. officiales q. p. ce. r. t. off. vt. faceret. conduci militibus. annona. r.

liter retro numerandos inueniunt. potest vero et tracie diocesanos passim et p suo libitu ex oi multitudine eligendoz adiutoru tribuaf facultas: oia sane comonitoria vel pceptio nes aut euectiones seu qlibet publica infra no solu adiutoribus veruetia puicie illi de qua disponit tractator in spiciend: itid eoz subscribendi alioru qz qui vna cu eo tractant in eadē subscripitiōe mentione habēda necessitate mencione. Si qd autē sine hac obseruatione ex ouertali vel asiano vel traciono scrinio fuerit emissus falsi suspitione no careat: ex ceptis publicis instris que a scrinio potestice diocesanos emittuntur: q. i. his dē instris solu nūerarij eiusdē diocesanos eiusqz adiutorē et chartularium subscribere magnitudo tua disposita ut si qd huius legis fuerit violatū: numerarij quidem tam gradus sul qz solennitatu seu solaciozoz vniuersi anni laturā. adiutores vero qn. quaginta librarū auri: et chartularij quidecim itidem librarum auri penam subeant.

Officio actuarij qd. oli d. rabat biennio hodie concluditur anno. Bar. Idem.

Officio tue magnitudinis datis precibus postulate vt numerarioz act. no in biennio s. in vno annu statuatur: nostra pietas hmoi petitionibus anues. dispositione que sup biennio pmulgata fuerat super vno tantummodo anno reuocavit.

Officiales pfecti ptono i. iuriciant si dignitatez comitiu ad ipsi cunctis. pferit snia interlocutoria seu decretu electionis. r. illud eis dari debet qd ante hanc legem dabatur eoz officio predicto deposito eligebantur pretoriani tribuni. hoc dicit. Bar.

Impa. Ana.

Per hac diuinam pragmatica functionem decernimus qd antea tribunis pretorianis du dignitas eis qui i scrinijs seu gradibz officij tue celsitudinis deponit militiam prebebatur et custoditu fuisse dinoscitur: hoc sup honore qz comitiue dignitatis eis im partiri: vt snia p sine eoz militie proferenda dignitatis et metione contineat. hec quoqz tnmō et sine speciali codicillo rum vel diuino: apicum functione ad eandē dignitate ad pscenda et priuilegia ea se qntia sufficiat: ita tm vt primi ordinis comitiuā p interlocutione eiusdē ptat mereant. Idē coniculari et chartularius et primi scrini et nūerarius scriniij macedonie et scriniij dacie et scriniij operu et scriniij auri: hoc eodē in his etiā q post nouellā dispositione diue memorie zenonis q de his dez penis loqitur: et de eisdem psonis q deposuerunt militiam obtinēte

De cursu publico et angarijs et perangarijs.

Constituta. Quos qui publico cursui deputati sunt non lignis vel fistibus sed flagellis trimodo agitari decernimus: pena non defutura contra eum qui aliter fecerit.

Presides et rationales quibus per republicam annone subministrantur pro pecoribus gubernandis usurpare non possunt bubulcos. Itē nullus cu annona aliam via debet tenere nisi p cursum publicum: quo pificiendi licetia est concessa. Bar. Idem.

arma in plaustris qui ducebatur eoz eqs. velli ipis eqs. Je. l. cursum. et. s. de fabric. l. fina. s. quotiens.

Quos. de cernim. sic. ff. ad ille. l. iij.

Psi puberis. Residibz. pe coribus. sub. p.

l Parauerede. para: indeclinabile. i. q. uere da drigarsi. r. dr. a pa. qd. sit. ra qd. est iuxta r. ve rede. i. eq. ducete redā a veho et reda fm. h. r. sic bubulci vel aurige dicitur pauerede: a para qd. est iuxta.

m Deroget. id est benegetur.

n Dinoscit. vt Je. l. si qd. r. ff. de re. di. l. fina.

o Tua. loqitur prefecto pretorio.

p Presto est. id est concessa est vel prestata. vt. Je. l. iudicibus. et loquitur prefecto pretorio. vel est aduerbiuz temporis. i. presentialiter concessa.

Euectioes ab oib⁹. s. puincialib⁹ nisi spali le ge excusent. vt. Je. l. cursum.

Custodes. vt sunt agetes i reb⁹ vt. s. de curio. l. ij. z l. fina.

Infertu. sic. ff. ex qui. cau. ma. l. si cui. s. fi.

Ubi repert⁹. als repert. sic. ff. de offi. re. pro. l. iij.

Prouidetiag tua. loquitur pfecto pctorio.

Proin⁹. facit s. de deserro. l. ij.

Militie. sic. ff. de offi. pctor. l. iij.

Arphiphuz veredis. expone vt. s. l. ij. vt. fz p. veredis de cur rus a vepo z reda. inde dicitur. a. ve hens reds.

Tertiu. als tertiu. vt. z. dicat ages i reb⁹ q pfect euectionib⁹. vt. s. eo. l. euectiones.

An ne. als nec ne. als an ne.

S qd p publicu curuz. expone vt in rub. z fa at. s. e. l. ij. z. iij. s. i. z est ro vt tollat co pia se furandi.

Copetens. i. arbitraria. ff. de pen. sanctio.

Euectionu. senatur. qz parificatur principi. o. d. d. cedat. sic s. de decu. l. si qd de curio.

Uetiu. oib⁹ e vetiu nisi cert. vt Je. l. iudicibus.

Oib⁹. quar ta ps. na non omnes simul. fz se paratum. z expone pcedoz vt. s. l. par phiphum.

Publicis. sic s. de ope. pu. turre l. solacio. id est

Nullus iudex vel custos publici cursus pati d³ p publicu cursum aliquē ire: nisi vadens primo serie sue euectiois ostēdat: z volēs resistere aut vltra tps vehere si repertus fuerit retinebit. Bar.

Impa. Archa.

Euectioes ab oibus⁹ potulētur: z tā iudices q custodes⁹ publici cursus minime transire patiant⁹ anteq⁹ serie euectionis assererit. p⁹ si quis putauerit resistendū z si ne euectioe iter facere detegit vel vltra tps qd euectioni isertum⁹ est publico cursu conatus sit: vbi reprob⁹ fuerit ibidē iubemus retineri. z si qdē dignitate pdir⁹ sit de ei⁹ noie ad prudētiam tuā⁹ z ad illustrem viz comitē z magistrū officiorum refert: aduersus cetos vero optinus⁹ indignatio ppetens exercenda est: quos sinceritas tua pro loco graduq⁹ militie⁹ ibidem cohercere posse crediderit.

Parphiphuz appellat q licentiā habēs de duob⁹ vependis tertiu vehit: aut euectionē extra ordinē facit: si aut fm licentiā sibi datā qd euehit non d³ delictam reputari siue euectionem faciat euectioni ppositus siue mulio. Bar.

Impa. Aug.

Arphiphū eū videri z habendū esse q vsurpato vno vel duobus veredis⁹ qd solos euectio continebit alter utrū tertiu ve⁹ extra ordinē commoueat: nichil aut interesse d³ nec ad crimē vocari vtrū agēs in rebus suo itineri an ne⁹ mulionis subiugando modo euectionis date forme licentiā nō excedat.

Impa. Iusti.

S quis p publicum⁹ cursum iter facies cuiuscūq⁹ dignitatis vel militie ab itinere recto diuerterit: pena i eū competens⁹ proferatur.

Senatus h³ potestate euectionis cū ad principem vadit. vebens vero contra publicum cursum pena hie inserta puni⁹ h. d. Bar.

Idem.

Euectionū copiam senatur⁹ cum pificiscendi ad nos necessitas fuerit serenitas nostra largita est. ita tñ vt cū a nobis euocaf⁹ aut a clemētie tue veneratioe discedat. si qd ergo posthac cōtra vetitū⁹ sibi cursum publicū illicita temeritate psumperit: motū in se no stre mansuetudinis excitabit.

Stabula prouincialiu non debēt fieri sumptu publico: fz expensis prouincialiu p qbus habebunt aialium sterc⁹. bar.

Idem.

A oibus prouicijs veredoz quarta ps⁹ repare⁹ stabula aut vt impēs publicis extruant⁹ cōtra rationē est cū prouincialiu sumptu i quorū locis stabula pstituta sūt citius arbitramur appenda: z vtilius tam publico q his qd stercus aialiu pro suo solacio habere concedimus.

Idem.

Ulagendi itineris pos sit esse moderatio deni veredi⁹ per dies singulos⁹ ex vtraq⁹ parte dimittantur: pena quinq⁹ librarū auri minime defutura contra eos q statuta nostra neglexerint.

Faciende euectionis copia omnibus iudicibus denegatur: excepto pfecto pctorio z officiorū magistro: nisi ad transmittēdas publicas functiones euectionem faciant. Bar.

Imperator. Leo.

Udicibus⁹ faciende euectionis copia denegamus: cū id tñ nostro nomini z tue sedi necnō viro illustri magistro officiorū sit referuādum: cū neq⁹ pfecto vrbis nec magistris militum nec duobus nec vicariis nec cuiq⁹ alij pter memoratas duas potestates a nobis hoc cōcessum sit: his em tñ ambulandi facultatē iudices⁹ ex suo arbitrio prebitari sunt: qd i transmissionem publicarum functionū persecutores viderit constitutos: scituri si distinctionem nram excederint: se quidem. xxv. auri lib. officia vero quinquaginta esse mulctandos.

hallatico.

Uni veredi. id est. xx. vt. ff. de leg. i. si quis testamēto.

Per singulos dies. vt nō sese inicem impediāt.

Ex vtraq⁹ pte. i. mittētū z remittētū. ad qd. Je. l. fina.

Dimittantur. id est mittantur z remittantur.

Udicib⁹. i. alij magistral⁹ inferiores non debent s publico habere euectioes sed accipiant aduocatum.

Reservandū et senatur. vt. s. e. l. euectionum.

Judices. qd sunt mittēdis et agentes in reb⁹. vt s. e. l. iij.

Cōstitutos. i. deputatos in qtra veredorum. vt. s. l. in oibus. non autē alium pro alio: qd tunc esset parphiphum. vt. s. e. parphiphum.

Grauiissime. cōtractus. i. rex q̄ vehunt. q̄b̄ dic̄ vt s̄. de nauicu. l. pe. r̄ q̄ res. v̄. nō. p̄. l. iij.

Merces. q̄. lo cāt̄ alicui ad vecturā aialia publico cursui deputata.

Quoniam. p̄uat̄. q̄ntimo nec m̄gratus nisi duo v̄. s̄. e. iudicibus.

Quoniam. vere. dōz. expone vt. s̄. e. l. ij.

Quarta. i. pe. c̄. t̄. r̄. e. q̄. uo. t̄. u.

Nō. transeat. sc̄. z. sella. z. auerta.

Auri. c̄. t̄. n̄. a. r̄. i. s̄. a. l̄. s̄. a. u. r̄. i. ḡ. n̄. a. r̄. i. s̄. a. l̄. s̄. a. u. r̄. i. c̄. e. n. t̄. e. n. a. r̄. i. s̄.

Sacculis. s̄. n̄. e. s̄. e. l. l. a. i. q̄. u. a. f̄. o. r. t̄. e. t. q̄. u. o. d. d̄. i. c̄. i. t̄. h̄. y. p̄. o. c̄. o. m̄. o. s. e. x. p̄. o. n̄. e. v̄. t̄. s̄. l. p̄. r̄. o. t̄. i.

On. patimur. h̄. y. p̄. o. c̄. o. m̄. o. s. h̄. y. p̄. o. s. i. d̄. e. s̄. u. b. c̄. o. m̄. o. s. i. v̄. i. l. l. a. i. n. d̄. e. h̄. y. p̄. o. c̄. o. m̄. i. q̄. s̄. u. n. t̄. s̄. u. b. v̄. i. l. l. a. n̄. i. s̄.

Mercedarij. i. d̄. e. s̄. i. d̄. u. c̄. e. t̄. e. s̄. e. q̄. s̄. a. l̄. i. b̄. i. p̄. i. p̄. s̄. i. s̄. e. q̄. s̄. v̄. t̄. n̄. o. s̄. c̄. o. l. i. j.

Sagorū. h̄. o. c̄. s̄. a. ḡ. u. s̄. s̄. a. ḡ. i. v̄. e. s̄. t̄. i. s̄. t̄. e. n̄. u. i. s̄. z. a. b. r̄. a. s̄. a. s̄. i. m̄. p̄. u. s̄.

Notā. i. i. n. f̄. a. m̄. i. a. v̄. t̄. s̄. d̄. e. d̄. i. ḡ. l. i. i. j. v̄. t̄. n̄. o. p̄. i. d̄. u. l. l̄. a. s̄. i. n. ḡ. u. l̄. i. s̄. m̄. a. n̄. i. b̄. u. s̄. e. o. r̄. i. s̄. i. m̄. p̄. s̄. a. z. v̄. t̄. s̄. d̄. e. a. q̄. d̄. u. c̄. l. d̄. e. c̄. e. m̄. i. m̄. o. s̄. z. d̄. e. f̄. a. b. r̄. i. c̄. e. l. l. i. ḡ. m̄. a. t̄. a.

Publici. n̄. o. c̄. o. s̄. u. e. t̄. u. d̄. i. n̄. e. s̄. e. o. c̄. u. r. s̄. u. m. z. f̄. f̄. d̄. e. t̄. e. s̄. t̄. i. l. i. i. s̄. s̄. i.

Cōmitti. v̄. t̄. f̄. a. c̄. i. a. n. t̄. o. n̄. e. r̄. a. r̄. i. p̄. l̄. a. u. s̄. t̄. r̄. a.

Excipiunt. i. d̄. e. s̄. t̄. a. c. c̄. i. p̄. i. u. n. t̄.

S̄. q̄. s̄. p̄. o. s̄. e. z. o. f̄. f̄. i. c̄. i. a. l̄. i. s̄.

Cōt̄. r̄. a. t̄. o. e. m̄. i. t̄.

Super aialib⁹ publicis ad euectionem cursus publici de putatis nullus contract⁹ loca tionis etiam ad vecturam vel emptionis tenet. Bar.

Idem.

Grauiissime pene acerbitate p̄posita euectionuz contractus: aialium q̄z publi corū merces: z ementis z dīstrahentis cōhertione p̄hōibemus.

Idem.

Nullus euectioe vtatur p̄uatus: tāetsi valuerit impetrare.

Idem.

Quoniam veredorū quoq̄ cura parī ratiōe tractāda est: sexaginta libras auri sella cum frenis: sexaginta itidem auerta non transeat: ea conditioe vt si quis p̄scripta moderationis ip̄eratoz libramenta transcederit: eius sella i frustra cedatur. auerta vero fisci iuribus deputetur: excepti auri centenarij: q̄ necessario est ab hypocomis in solitis sacculis reportari.

Non debet rustici q̄ hypocomi appellan̄ p̄ducēdo eq̄s p̄ publicū cursum indigna spoliatioe reparari. Bar.

Idem.

On patimur hypocomos p̄ eos qui veredis vteretur indigna spoliatioe reparari. si quidem nonnulli veredarij sagorū dicuntur auferre vel precipere. quocirca p̄ oēs iudices et curiosos miserabilis remoueatur iniuria: scientibus cunctis vt si obseruata nō fuerit n̄ra sanctio nō solū dama refarcire: verū etiam notā et mulctā qui neglexerit subire cogetur.

Exhibito curs⁹ publici s̄m̄ consuetudinē locorū cōmitti vt plaustra faciant onerari. hoc dicit Bar.

Idem.

Publici cursus exhibi-

tio s̄m̄ locorum consuetudinē vel curialibus vel cohartalibus debet committi: vel h̄is qui suo periculo ab eminētissima prefectura sub competēti cautela excipiunt.

Mittens equū in cursū p̄ducū non mittendum: quadruplū precij dicit equi fisco restitui. Bar.

Impa. Cōstā.

S̄. q̄s vel pro vna mutatione veredū supducēdū eē crediderit: i quadruplū superductorū aialium precij fisci iuribus inferat.

Legati gentiū p̄ncipi nō iudicatarum cursu publico possunt vti. Bar.

Idem.

His s̄m̄ modo vtēdi cursus publici facultas cōcessa est qui legati de diuersis gentibus ad nostram clementiam properare festinant.

Subtrahens mulionē euectioni deputatum decē libras argenti fisco persoluat. Bar.

Idem.

Nemo mulionem mutationibus deputatū vel per sollicitationem vel receptionē subtrahere audeat: decem libras argenti pene nomine inferre reformidans.

Lurari debet ne equorum cursui publico deputatoz pabula id est p̄benda chariorū precio vendatur: z etiam vt nō teneantur p̄uinciales villioz precio vendere. Bar.

Idem.

Animalia publica dum longe maiore ac perimī quo precio pabula estimantur per mancipēs atq̄ apparitores aperte vexantur: ne id continēgat sublimitas tua disponat: vt nec pabula mutationibus desint: nec p̄uinciales vltra q̄z iusticie sinit ratio p̄grauentur.

Prouinciales et curiales ad prestandum animalia indebita ad cursum publicum non grauantur: quia satis est si conferant in pabulis et p̄ccānis equorum deputatoz cursui publico. hoc dicit Bar.

tit eq̄s nō mittendos: z releuat mittendos. ad q̄. s̄. e. parphyphum.

His m̄. s̄. lega. ris q̄ zc. z dicit gentib⁹ nō subdit: sed de subditis fecus vt. i. e. cursum ibi: q̄m̄ etiā legato r̄i zc. z facit. s̄. e. o. iudicibus.

Nemo mutatioib⁹. i. euectionib⁹ q̄ sunt p̄ mutationes p̄sonarum z equoz. vt. s̄. e. o. l. in omnibus.

Animalia. id est eq̄s ducentes veredos.

Per mancipē q̄ manu capiunt.

Appitores. i. publicanos. vt. s̄. de vec. l. si q̄. p. nā cū mancipēs earū vendunt parū datur eis. z sic laborē perferre nequeūt.

Et sic no. q̄ equus male pabular⁹ male vadit.

Ne id. sub. yn pabular⁹ ma de ne zc. lar⁹ ma

Sublimitas le vadit tua. loquitur p̄fecto pretorio.

Mutationibus. i. equis q̄ per mutationes vehūt. vt. s̄. l. p̄. r̄. o. t̄. i.

Pregrauentur q̄ non debet min⁹ vili precio vendere. Accur.

De tractatoris et status.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Prouin
cia pro
ducatur
capitur

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Idem.
Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

a nra fuerint serenitate psecuti:
ti: z in armorum tam pfectioe q̄
trāstatioe⁹ suata cōsuetudine
in pfectioe quinenta legatorū
aialū dñis q̄ ea solēt accepta
mercede locare p̄bēda pensio
archetui culminis iputef: tra-
ctatorias⁹ videlicet aialū sup
memoratis causis nulli alij iu-
dici cuiuscūq̄ sit dignitatis (ni
si tuo tñmō culmini) faciendi
lniam patere decernimus.

Imperator: Hono.

Idem.
Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

impetrare. vt. s. de
deser. l. i. s. i. mo z
ius erat licētia mi-
liti data forte falsa

Tra-
cta-
to-
res.
ex-

pone vt in rubrica
p Accipiant. vt
iter arripiant.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

Quimperim⁹.
paraueredo
rū. expone vt. s. eo.
l. ij. et facit. j. de luc.
adio. l. ij. r. s. de ve
ci. l. vii. r. p. anez.
r. ff. de offi. presl. l.
illicitas.

De appo-
sitione
licentia
data forte
falsa
Tra-
cta-
to-
res.
ex-
pone vt in rubrica
p Accipiant. vt
iter arripiant.
Q Persequunt.
id est qui deputa-
ti sūt. ad hoc. vt. s.
titu. i. iudicab. s.
his enim.
r In corpore.
scribebat dies da-
tari in quodam li-
bro ubi oēs scribe
bant et bidui ad
inchoandi iter et
quinq; dies alij q̄-
bus possit stare in
itinere ubi velint
plures. oēs capit
ubi inuenit. vt. s.
titu. i. l. iij. Et nor.
q sic bidui datur
his qui accipiunt
litteras ad trāseū-
dum per castrum
francum.
De appo-
sitione
bus pfectoy pte
to. r. c.

Probati. vobis. de agris. et ceteris. coloribus. et facit. s. q. m. l. n. o. p. q. r. s. t. u. v. x. y. z. i. i. l. l. i.

Numerarios. de his habet. s. de numerariis. c. i. eorum qui presentaliter nobiscum sunt. v. s. de re militaria. l. nemo miles. d. i. eorum. de officio numerarij. e. i. deferentes. f. numerarios officij. g. uis militum. h. si dicat. i. h. finalis militia. j. ma. deferens in secum. k. p. officij seu honoris. q. sociatur tribunis. r. v. h. eant. s. a. dignitatem. t. u. e. administrandis. v. q. u. a. habet. x. tribuni. ad. q. d. s. de silen. l. h. i. sine. Recur. f. i. munes. sic. s. de asse. l. parum. Recur. s. i. p. c. i. p. a. t. u. s. e. h. i. p. r. i. n. c. i. p. e. s. e. i. a. t. q. d. a. o. f. f. i. c. i. a. l. e. s. m. a. g. i. s. t. r. i. m. i. l. i. t. u. m. m. a. i. o. r. e. s. a. l. i. j. s. q. u. i. p. u. m. a. c. a. p. i. e. n. t. e. s. p. r. i. m. u. s. z. f. a. c. i. t. j. d. e. c. o. h. a. r. l. i.

Tribunis. v. g. i. l. i. n. o. l. o. q. u. i. t. d. i. l. l. i. s. q. s. u. n. t. s. d. e. o. f. p. r. e. f. e. c. v. i. g. i. l. i. s. d. e. h. i. s. q. s. u. n. t. s. d. e. c. o. h. a. r. l. i.

Os. n. r. i. s. l. o. q. u. r. m. a. g. i. s. t. r. o. o. f. f. i. c. i. o. r. u. m. k. i. s. t. a. t. u. t. o. r. u. m. t. a. p. a. t. u. s. e. r. a. t. e. o. r. u. m. m. e. t. e. r. f. a. c. i. t. s. d. e. f. a. c. f. a. n. c. c. c. l. n. o. n. p. l. u. r. e. s. z. s. d. e. o. f. f. m. a. g. i. m. i. l. i. t. u. m. l. i. j. z. u. j.

Muniri. n. a. m. s. u. b. t. e. n. o. s. u. b. a. l. i. o. p. u. e. n. i. u. t. u. r. z. i. c. i. u. i. l. i. b. u. s. z. i. n. c. r. i. a. l. i. b. u. s. c. a. u. s. i. s.

De apparitoribus proconsulis et legati.

Obscundans proconsul vel legato non debet esse curialis vel ascriptus alicui corpori: et si ascriptus est debet restitui: et apparitores legatorum debent esse quadringenti. Bar.

Impa. Just. f. f. i. c. i. o. m. q. d. t. u. i. s. m. e. r. i. t. i. s. o. b. s. c. u. n. d. a. t. n. o. n. c. u. r. i. a. l. e. z. q. u. e. o. q. u. e. n. e. c. e. x. c. e. r. t. i. s. c. o. r. p. o. r. u. b. u. s.

Omnino non debet esse curialis vel ascriptus alicui corpori: et si ascriptus est debet restitui: et apparitores legatorum debent esse quadringenti. Bar.

De apparitoribus proconsulis et legati.

Probati appitores magistris praeis neque curiales in aliquo officio neque coherales neque censibus ascriptos volumus.

Numerarij illustris completa militia et principatus muneris facti gaudet privilegio hic insertis. et q. sunt de numero militantiu gaudet privilegio eorum. q. vero sunt ultra numeru non h. d. cum. l. sequen. Bar.

Numerarios viroru illustris magistror militum presentaliu q. orientaliu q. ordine et stipendijs militie fuerint decorati exentes tribunif pretorianis partis militarif sudoribus eoru officiu deferentes sociari precipim. ita videlz vt post completam militiam ab omnibus indictionib. tam militariu q. civiliu iudiciu sp. habeatur imunes. principat. vero muerer functos tribunis vigiliu militariibus aggregari volumus.

Es q. i. officijs nostris emerentes statutoiu numero trinu inserti sunt fori p. scriptione muniri: ceteros pro q. supra h. m. o. i. numeru militare noscuntur quasi nec militates et apud illustrissimas pfecturas: et apud clarissimos prouinciaru rectores de quolibet pulsari et conuentri et sine cinguli p. scriptione respondere negotio sancimus.

De apparitoribus proconsulis et legati.

Obscundans proconsul vel legato non debet esse curialis vel ascriptus alicui corpori: et si ascriptus est debet restitui: et apparitores legatorum debent esse quadringenti. Bar.

Impa. Just. f. f. i. c. i. o. m. q. d. t. u. i. s. m. e. r. i. t. i. s. o. b. s. c. u. n. d. a. t. n. o. n. c. u. r. i. a. l. e. z. q. u. e. o. q. u. e. n. e. c. e. x. c. e. r. t. i. s. c. o. r. p. o. r. u. b. u. s.

Omnino non debet esse curialis vel ascriptus alicui corpori: et si ascriptus est debet restitui: et apparitores legatorum debent esse quadringenti. Bar.

De apparitoribus proconsulis et legati.

volumus aggregari. et si qui erunt inter apparitores huiusmodi: restitui eos munij debitis mox iubemus.

Apparitioni tue. et legatorum quadringentos censuimus deputandos: de his du. arat quos esse sibi detractos reipu. membra non querunt.

Proconsulari prouincia officium proconsulare postulet quod exigere consuevit: nec alienis se partibus impudenter inferat.

De apparitoribus comitis orientis.

Impa. zeno. n. officio comitis orientis non amplius q. sexcenti apparitores habeantur: quos quidem publicis necessitatibus nouimus abude superpetere.

De cohortalibus principibus cornicularijs et p. m. p. l. a. r. i. s.

Stationarij qui t. renarche appellantur: non debent facere exactiones / nec aliquem in carcerem mittere: etiam si crimen sit manifestum. Bar.

Impa. Constan.

Omnino stationarij neque superexactione audeant neque carcerem habeant: neque quis personam / licet pro manifesto crimine apud se habeat in custodia. sciens q. si quid tale fuerit commissum / capite puniendus est.

Fullius iudex volentem mi

Officio loqui tur p. consu. l. a. p. h. u. i. c. z. f. a. e. s. t. s. t. i. l. i. j.

Apparitioni tue. proconsulari aphyce loquit. et facit. s. n. l. l. i.

Omnino. v. t. e. i. h. o. m. o. h. a. b. z. m. u. l. t. a. m. e. m. b. r. a. s. i. c. r. e. p. u. b. l. i. c. a. h. z. d. i. u. e. r. s. a. o. f. f. i. c. i. a. q. d. p. z. h. u. i. c. l. i. b. u. z. t. r. a. c. t. a. t. u. s. d. e. o. f. f. i. c. i. s. z. i. l. l. i. l. p. h. e. m. i. o. i. n. f. i. n. o. n. e. r. g. o. a. l. t. e. r. i. c. u. r. i. e. a. s. t. r. i. c. t. u. a. c. c. i. p. i. e. t.

In proconsulari puicia. i. i. ea qua. p. consulari regit. na. alique regitur p. alios. i. comites prefectos. q. i. m. p. u. d. e. t. e. r. s. i. c. f. f. d. e. p. a. u. l. que omnia. s. i.

De apparitoribus comitis orientis.

Omnino. s. n. l. l. i. j. z. c.

De cohortalibus. Qui officio curie erant cohortari. et principibus hoc die. v. s. n. i. j. l. numerarios. i. f. n. o. s. z. q. d. a. h. a. b. e. n. t. r. u. b. j. l. p. r. o. x. n. u. l. l. i. s.

Omnino stationarij neque superexactione audeant neque carcerem habeant: neque quis personam / licet pro manifesto crimine apud se habeat in custodia. sciens q. si quid tale fuerit commissum / capite puniendus est.

Omnino stationarij neque superexactione audeant neque carcerem habeant: neque quis personam / licet pro manifesto crimine apud se habeat in custodia. sciens q. si quid tale fuerit commissum / capite puniendus est.

Fullius iudex volentem mi

Nullus pba-
re id est ap-
probare in officiu
vel puchere. i. pro
mouere sine lite-
ra principis q̄ euz
approber: vt hic. r.
I. de diuer. offi. l. i.
his. r. l. penul. r. fi.
et. s. de re mili. l. ne
minem.
b **S**ustinentia.
vt. s. d. agen. in re.
et non alij. vt. s. de
curio. l. ij. et. fi. l. fi.
c **N**umeri. i. ge-
rentibus istu mu-
nus.
d **A**dministrati-
o q̄ est per officia-
los q̄ sibi eliget.

Solita. als in
cipit solita
cohortalibus syrie
p̄uilegia r. c. als
incipit p̄uilegia
et cetera defunt.
f **B**astage. ba-
staga seu vassaga
vtrūq̄ ei d̄r. officiu
publicum erat vel
militia q̄ gerēt̄
bastagariū dicebā-
tur: q̄ rusticos ad-
q̄ntam bestia p̄nci-
pi dāda cohebant
vt. s. de murleg. l.
iij. r. l. eternam.
g **P**rimipili. qz
fuerat p̄mipilari-
r. no. q̄ q̄dā habēt
p̄stus p̄mipili. et
leges transacta sū-
ctione p̄st̄ p̄mi-
pili cōpe. se. r. c. r. d̄
p̄stus p̄stitudi-
nē. qz sicut hō p̄-
mo cōcedit sc̄do di-
gerit. sic iste p̄mo
gerit offm sc̄do ra-
tionē reddit: et ita
digerit q̄dām. vt
Je. l. ordinarior: et
als fast. r. eodem
mō legit v̄l careas
vtrōq̄: r. p̄cta p̄-
dictionem p̄mipi-
li. Accur.
h **R**ecusatiōis
a predictis sollici-
tudinibus basta-
ge et nauiculario-
rum.

litare approbare debet sine sa-
cra approbatoria: nec p̄mitte-
re etiam uebere exceptis pro-
uincie officialibus qui cursus
publici sollicitudinez sustinet.
h. d. Bar.

Impa. Leo.
Nullus iudicum quec̄q̄
sine sacra probatoria
probare audeat vel prouehere:
re. excipimus tamen officia p̄-
uincialia cursus publici solli-
citudinez sustinentia: nec em̄-
tando muneri 'administraculum'
denegari publica p̄mittit vti-
litas.

Priuilogia solita concessa
per d̄m diocletianum p̄nci-
pem confirmantur: r. etiam ex-
tenduntur prout infra descri-
bitur. Bar.

Impera. iust.
Solita cohortalibus sy-
rie p̄uilegia que a di-
uo diocletiano porrecta sunt
atq̄ concessa: nos quoq̄ por-
rerimus ac iubemus eos non
ad sollicitudinem bastage nō
ad functionem nauiculariā de-
uocādos: nō inuitos curialib⁹
cetibus ascribēdos: verū pa-
cto labore militie pass⁹ p̄mipi-
li competēti sedulitate fun-
ctione transacta: p̄rogatiuā
his recusationib⁹ offerimus.

Idem.
Officia rectorum prouin-
ciarum tue magnificen-
tie litteris volumus admone-
ri: vt susceptos in officio pro-
prio: vel probatos cohortum
nomine vel legionum p̄uile-
gijs estiment inserendos.

Idem.
Quicunq̄ per os drosenā
primipilari⁹ maiore le-
tatur numero filiorum: vnum
loco suo veluti hereditario iu-
re substituat: alterum p̄ amo-
re patrie os drosene: curie tra-
dat obsequijs: ceteris qua vo-
luerit militia prouisurus. Sin
autem duos procreauerit t̄m
cohorti satisficere cogatur: et

curie. q̄ si vnum procreauerit
eundem ordini patrie restitu-
at: nullo contra hanc formam
beneficio valituro. damus sa-
ne licentiam tam patribus eo-
rum q̄ ipsi qui hui⁹ legis au-
ctoritate ciuitatum obsequio
aggregantur: vt si quos curia
les patrocinio principalū in-
uenerint excusari in medium
proferant: vt et ipsi similibus
officijs deputati careant im-
petratis.

Apparitor criminofus fu-
gens citandus est: q̄ nisi infra
talem diem venerit contra eū
proferetur sententia condem-
natoria: et ipso non comparen-
te condemnabitur. Bar.

Impa. Augu.
Sapparitor defugerit
criminofus edictū quo
renocari possit adiecta condi-
tione legib⁹ subsequatur: cui
nisi fuerit satisfactum / merito
i latitate a iudice pro qualita-
te peccati sententia proferat-
ur: veniam em̄ talibus nō per-
mittimus: nec indulgētis cri-
mina subleuamus.

Apparitores quorūcunq̄
iudicum nō possunt scribi i nu-
mero aliquorum militum: aut
contemplatione alicuius stipē-
dis relaxari: p̄uilegijs p̄mipi-
li rationem reddiderint: nec
etiam petere vt quieti donen-
tur. Item solut⁹ militia ob de-
lictum non ob hoc quietem ac-
cipiet: et bona talis delinquen-
tis illi militie reliquūtur. hoc
dicit Bar.

Impa. Constan.
Ordinariorū iudiciū ap-
paritores qui vel specu-
latorum vel ordinariorum ar-
tigerint gradum: nullo annoꝝ
numero: nulla stipendiorū con-
templatione laxentur: p̄uilegijs
primipili p̄stus digesta ra-
tione compleuerint. q̄ si ante
debitum locū q̄ huic functioi
habet obnox⁹: vel egri corpis
labem: vel defesse senectutis

Officia. officio
proprio. s. tuo
et vel pro etiam.

Quicunq̄. sub-
stituat. vt. s.
de fil. offi. mili. l. ij.
l **O**sdrosene. id
est prouincie p̄di-
cte. r. sic habeat of-
drene. als est dese-
ne. et bene stat.
m **I**mpetratis
per quam curiam
cuiabant. vt. et. s.
d̄ decu. l. euacuat.

Sapparitor
cōditōe: nisi
ad talem diē vene-
rit. p̄feret sententiā
condēnatoriā. sic
em̄ peremptoriuz
mittit. vt. ff. de iu-
di. l. i. p̄p̄torio. nā
h̄ q̄dām est perē-
ptoriū. p̄t ei dāna-
ri l3 abns officialis
vt. r. s. de pe. diu.
l3 als regularit cō-
tra. vt. s. d̄ accusa.
l. absentem.

Subleuam⁹
sic. s. d̄ aposta. l. iij.
r. ff. d̄ edil. edic. q̄s
sūt fugitiuus.

Ordinariorū.
qui. scz iudi-
ces speculatorum
quales sunt p̄sidi-
des. vt. s. d̄ p̄uua.
carce. l. i.

Ordi. scz alio-
rum. nam et p̄sidi-
des ordi. sunt. vt. s.
d̄ mo. multa. Leo f

Pastum. ex-
pone vt. s. e. solita
f **D**ebitum an-
te. p̄positio. r. dic-
locum id est tem-
pus sicut in vulga-
ri dicimus nō est
adhuc locus id est
tempus. vel dic an-
te aduerbium tē-
poris. vel dic q̄ lo-
cuz adducebat ad
impetrandam ex-
cusationem. quia
scz diu in eo loco
id est officio sere-
rat vel in infirmis-
tate vel in senectū-
te. Ac.

Ordinariorū iudiciū ap-
paritores qui vel specu-
latorum vel ordinariorum ar-
tigerint gradum: nullo annoꝝ
numero: nulla stipendiorū con-
templatione laxentur: p̄uilegijs
primipili p̄stus digesta ra-
tione compleuerint. q̄ si ante
debitum locū q̄ huic functioi
habet obnox⁹: vel egri corpis
labem: vel defesse senectutis

a Peculio. id est salario quod peribit. vi. l. eo. quisq. s. de hinc.

b Extreme. i. si etiam in minima milina erat obnoxius omnia sua bona ei relinquit.

c Pecieb. ad heredis. als adherendis. als aderendis. i. ad erariu deducendis pro dādo pmpillarib et facit. s. de ero. mil. an. l. septem.

d Centeni. sic. s. de appa. p. cocōsul. l. ij.

e Immania. i. crudelis et iniqua als inania. et sic idem.

f Uicūq. tabulas. officium emendi chartas et parandi: et sic de tabulis. i. pugilartibus dicas vbi acta vel memorie publice scribebantur.

g fuerit. sic. s. de sabi. l. si quis.

h qd ex grege. ppter vilitate dicit grege. sic. s. de mi. veste. l. si. in fi.

i Allegandum. sic. l. de diuer. offi. i. ij. Sed contra. s. de suscep. si aliqd. Solu. hic als non in officio deliquit Vel h ex certa sciētia. vt ibi pater. Item. l. i. q. quis. cūq. p. rra. Solu. ibi. item facit. s. de digni. iudices.

k Cohartatus. reuocet. sic. s. vbi decu. vel cohar. l. i. r. s. q. ini. lita. non poss. l. ij.

l Patrie. patre sequit. sic. s. de mur. l. i. l. i. xi. et de sab. duce. l. ij. r. de sab. l. i. r. s. s. nec

extreme ad impetrandā quietem crediderit pretendendam nō pri^o octo cōdonef q̄ oē qd p̄mip̄slo debetur expēderit. eos ē q̄ pro scelerib⁹ suis soluto militie cinglō addicū infamie/ nec itegro peculio⁹ sub hac occasione letentur: ita condigne vltioni eos volum⁹ subiacere: vt functiōi q̄q̄ q̄ extreme⁹ militie v̄bet nichil ex eoz facultatibus subtrahatur.

Imperator. Vale. Pecieb⁹ p̄mip̄larib⁹ adherēdis eadē p̄ciōū taratio fuet que in venalibus publicis poterit reperiri.

In illirico centū apparitores singulis iudicib⁹ obsecunt et nō vtra/ ad q̄ obsequia nō deputantur iniqui/ sed illi qui tantū sollicitudines debitas exequūtur. Bartolus.

Imperator. Lor.

Prima ac maria necessitatū publicarū emolumēta officij constat p̄sidalib⁹ expēdiri/ centeni⁹ numero singulis iudicibus obsecundent. nec vltra hunc modū vel ad militiā vllus aspiret/ vel cōtūētia iudicū perseueret. adhibēdi autē sunt ad huiusmodi ministeriorū obsequia nō illi qui vano militie nomie immania⁹ lucra sectētur: sed qui necessitatem officij sollicitudinib⁹ debitis exequantur.

Idem.

Uicūq; chartas vel tabulas⁹ vel qd cūq; aliud ministeriū cohartalis optauerit nō ante accedere permittatur nisi ei⁹ nomē matriculis receptū primit⁹ fuerit: pena p̄posita his q̄ contra statuta celestia crediderint suscipiēdos aliquos: aut quodlibet eis officium inungendum.

Exemptus de grege cohartatum propter crimen si voluerit ad idem sacramētū repedare/ allegare debet et ostendere p̄ncipio oraculū ex certa for-

ma concessum. Bar. Idem.

Si quis ex grege⁹ cohartaliorum vrgente criminis insectatione stipendijs fuerit exemptus aut octo traditus/ quietis artibus immoretur: aut si ad pristina sacramenta precum miseratiōe maluerit repedare: indultum nostrē maiestatis oraculum amplissime tue sedi offerat allegandum.

Imperator. Vale.

Cohartalis apparitor aut obnoxio⁹ cohorti ad villam aspirauerit dignitatem spoliatus omnibus impetrati honoris insignibus ad statū pristinū reuocet⁹. Liber⁹ etiā in tali et⁹ conditione susceptis fortune p̄rie mācipādis. Si quis ex his ausus fuerit vllā affectare militiā/ nulla p̄scriptiōe temporis muniatur: preter eam. l. que ex. xxx. annis colligitur: sed ad cōditionē p̄p̄riam retrahatur: nec ipse vel liberi eius post talem ipsi⁹ statū procreati quod cohorti debetur valeant declinare. Sed nec ad aliam cohartalinus vel cohartalini filius audeat aspirare fortunā cui maiorū suozū exempla⁹ p̄iudicāt: sed etias cunctos⁹ qui diuersarum rerum negociationib⁹ detinentur trapezitas. s. vel gēmarū argētūq; vestium venditores: apothecarios etiā/ ceterosq; institores aliarū mercū quibuscūq; erga officijs adherentes: iubemus a prouincialibus officijs remoueri: vt omnis honor atq; militia cōtagione huiusmodi segetetur.

Nullus p̄mip̄laris et cohartalis ad aliam militiam aspirabit etiā ex aduocatiōe principis et statim restituedus est curie ciuitatis v̄horum dno est. Bar. Idem.

Nullum⁹ ex p̄mip̄larib⁹ nullū ex p̄ncipio cohartalis officij vel ad aliā posse militiam aspirare/ vel ministerijs sibi p̄tra publicā vtilitāre blādiri: vel ad quālibet aliam dignitatem ad p̄iudiciū p̄teriti status accedere concedimus. Si cōtra hanc tam saluberrimā formā vel responsa⁹ celestia que dā militia aut dignitas audacter eliciat: pro ingessis haberi etiā si specialit annotatione nostre indulgentie cā ob-

m Annis. xxx. sic. s. de p̄scrip. xxx. anno. l. p̄scrip. p̄no. cōtra. vbi dicit xl. Solu. hic ppter dignitāre in q̄ stetit ar. s. de fundis reipu. l. eum. s. ibi nō fuit in dignitate. Accur.

n Exēpla maiorū. quos sequitur. vt. s. e. l. s. liberis. et facit. C. de emē. p̄p̄inquo. l. i.

o Cunctos. nō solum viles coartales repellunt a dignitatib⁹: sed etiā omnes artifices vt subiicit. r. s. de dignita. l. ne quis. et neg. ne mil. l. i.

p Alii. ex p̄ncipio. Cipe. hoc expone vt. s. de ap. ma. mi. l. numeros. in fi.

q Blandiri. q̄si possit deserere suū officium.

r Concedim⁹. s. l. p̄xi. in prim. cum concor.

s Responfa. repete contra.

Quisquis. ca-reat. vt. s. de of. rec. pro. l. si qd. z facti. s. l. proxi. z. l. si comotalis. in pn. cum concot. b Interposita psona. qd no pot p se nec p aliu. vt. ff. de admi. re. ad ci. per. l. ij. s. i.

De apparitoribus psci annone

Apparitores. pfectus. re. l. pfectus. vrbis. na vni comissu aliter facere no debet vt. s. de testa. hac consultissima. et. s. de offi. pfe. vt. l. i. iudicib. et ar. j. de execu. l. ij.

Secreta. i. se. parata remota vel diuisa.

Fungant. cu suis apparitorib. vt. j. l. proxi.

Refectus. co. pulsores. id est apparitores.

Officio. id est cum officialibus.

Obnoxius. s. pfectus annone.

De diuersis officiis e apparitoribus. c.

Deuocaf. id est reuocatur. vt et s. titu. q. l. si cohar. talis.

Insignia. sic s. de agen. in re. l. i. z de ppo. l. si. cum suis concot.

Allus. affati bus. sic. s. de cohar. l. si quis ex. Sed. s. ad. l. iul. am. l. i. Sol. hic ex certa scientia: als no. ar. s. de suscep. si aliquid. ad ides. facit. qd in. l. com.

tinuisse videat: nec assertione ei quoquo mo patere q se memoratis artibus publice studet comoditati subtrahere: s; statim ciuitatis vnde oriundus est curie tradi precipimus.

Obligatus cohorti etiā ex privilegio principis concessio motu proprio ad dignitatē aliā non aspirabit z carebit effectu privilegij: et commodum cohortalis militie non habebit.

Imperator. Ele.

Alisq; cohortalibus ad huc obsequijs obligat vel regimē puincie vel cingulu cuiuslibet militie vel dignitatis quoquo mo meruerit: ante oia contra licitū vsurpatis i pertratisve careat etiā si vltro nea nostra liberalitate ius gerende prouincie vel militie seu dignitatis cuiuspiā sibi iactauerit fuisse delatū. dehinc vniuersis solatijs cōditionis quā spauerat defraudatus: ne qd eorū oino per se vel p interpositam psonā possit acquirere: p̄mipili tantū mun⁹ iplere cogatur: mor curialib⁹ ciuitatis in qua nat⁹ est in diem vite sue functionibus inhēsurus: ita scilicet vt etiā hi qui post impletam talē militiā quodlibet militie dignitatisve genus affectauerit: curie patrie sue restituantur.

De apparitoribus pfecti annone.

Imperator. An.

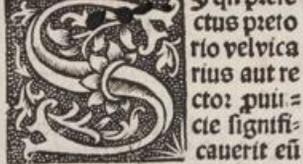
Apparitores vrbane pfecture anno nario officio se nō inserāt sed apparitorū emulatio ne secreta ministerio suo annone pfecture fungāt. Idē Refectus annone canone q ad offm suū p̄tinet p̄ pulsores suos exigat: z in officio suo retineat obnoxio q ad implēdū canonē deuotiōis

sue exactionē non ostēderit.

De diuersis officiis: z apparitoribus iudicū z apparitorijs eorum.

Restrictus chartarū officio vel publicis ratiocinijs si ad militiā cōuolauit ad primū officij reuocat: z in locū talis reiecti substituit alij quē merita dignū faciunt. h. d. Bar.

Imperator. Constan.

Qui pfectus pretorio vel vicarius aut rector: p̄uicacie significauerit eū qui chartis ac ratiocinijs publicis inuenit obnoxio: ad p̄posito castri ac militiā trāsisse: retrahat illi assignet offō: ad qd ad necessitatē p̄stādi ratiocinijs deuocat. in reiecti vero locum is potissimum destinetur cui meritorum astipulantur insignia.

Resolutus a militia ad eandē nō aspirabit si ne licētis principis: z impetrās cōtrariū p obreptionē puniit pena. v. lib. auri. Bar.

Idem.

Allus ex his quos claruerit militiā resolutos indebita denuo sacra sine augusti assatib⁹ suscipiat. si qd autē id per obreptionez forte meruerit: quinq; librarū auri mulctetur in cōmodo.

Idem.

Allus apparitor: amplitudinis tue vlt de officijs palatinis ad eā puincia ex q oriundus est vel in qua collocauerit larem: vlt q iā in hmoi offō fuerit cōmorat⁹ obtētu publice necessitatis vel executor: p̄uati negocij dirigatur eteni officij tue celsitudinis p̄miserini⁹ tres li. auri fisci vtilitatibus sine dilatione perfoluet: si statuta fuerint temerata. Apparitor: p̄o q huic se munerī passus est deputari: militiā spoliabit. hęc p̄o pena etiā ceteris irrogata ē: vt si dome stic⁹ aut p̄tector aut siator vel agens in rebus vel palatinus vtriusq; officij vel eādē puincia in qua natus est vel ad eā in qua collocauerit larē cum huiusmodi vsurpatione perrexit: matriculis quidem exēpt⁹ ipse qui se voluerit immittit auri libram vnam fisci iuribus inferre coget. ad iutores vero officiorū et palatinorū ac numerarij comitū illustriū viroz siue actuarij libram fisci iuribus soluent: nisi statuta fuerint custodita.

Imperator.

ria no. Item facit s. de re milita. l. semel.

Allus. tue. loquitur p̄fecto. pretorio.

Larem. et ita animo p̄stituit ibi domiciliū. vt. s. de inco. l. ciues.

Cōmoratus. licet nō habeat ibi domiciliū. vt. s. l. proxi. et cōcor.

Uel. pro etiā.

Lare. subaudi vel ibi iam fecit idē officij vt p̄cedit. z facit. s. de cri. sacri. l. si. z de assesso. l. in consiliarijs et. ff. q. ex cau. ma. io. l. hi. q. et. l. si.

Liber Duodecimus

Qui vel noueretur, sic insti. de suspec. tut. §. fins. Uicunq; districti. als astricti. id est obligati: puta quia sunt cōdenati. als distincti ab officio iudicato. id est sententia separati. ad quod est. §. de offi. p̄fec. p̄cto. si q̄s. c. Nec ex rescripto. vt. §. titu. ij. si q̄s contra. Solu. hic in officio deliquit. ibi non vt ibi not.

In his officiis. id est officiis alibus istoz qui sequitur. et facit. §. eo. probatorias. et l. si. et. §. de cohar. l. ij. et. §. de numero. l. curialis. e. Sub tua. loq̄tur p̄fec. p̄torio.

Ad splēdidioris. i. maioris. g. Cupiditatis. sic et. §. tit. ij. l. p̄ illi. ricū. et de re mili. l. contra publicam. Item nota q̄ ascendere licet nō descendere. vt. §. d. numero. l. nulli. §. nulla. Accursius.

Ascēdere non descendere licitū est.

Maior delicta celari debent.

Uelut. est. prima lra legit. Item no. blicta magnoz celari et non puniri. quod sepe contingit. licet iusticie clauēs errent.

Tros limitaneos. a limitibus imperij sic dictos. unde et agri militum limitanei dicuntur. vt. §. de fun. l. i. l. si. k. Cui iudicij. loquitur magistro officiorum.

Consuetudo dat iurisdictionem.

Obtinuit. circa iurisdictionē. et sic nota q̄ cōsuetudo dat iurisdictionem. sic. §. de emā. libe. l. i. et. si. et. ff. ad muni. l. magistratus. in fi. et in electiōibus valet. vt. ff. quod cuiusq; vni. l. nulli. et. l. i. tit. §. sed hodie. et in alijs. vt. §. de ero. mili. anno. per hāc §. si qua. et. ff. de l. et. l. fena. con. l. sed

Qui vel erigua rei familiaris substantiā habent militare in apparitorū numero nō uentur.

Apparitor ob culpā vel negligentia amotus officio p̄ siniam ad nullā militiā aspirabit. §. Impator.

Ulcūq; apparitores ob culpam vel negligentiam fuerint iudicato districti ad nullā militiā habeāt facultatē aspirādī nec ex rescripto hysyllus adit̄ referet. quos cōgruit pene grauissime subiugari: si p̄tra inhb̄ita quoq; sacratissimis constitutis aspirare contēpserint.

Nullus fieri p̄consul asie comes oriētis p̄fectus augustalis: vel eorū vicarius nisi sacri scrinij probatoria cōsecratur. h. d. Bar. Impator.

In his officijs id ē vitro rum spectabiliū procon suls asie: comitis oriētis p̄fecti augustalis et vicariorū q̄s etiā monuit̄ sub. xxx. interminatione librarū auri nemo aliter admittat̄ nisi eū emissa sacri scrinij p̄batoria cōsecrauerit. q̄ si q̄s talis sub tua fuerit abdicatioē cōuictus p̄fecto irritis hys q̄ vetita cōtractauit etiam cōgruā indignationē incurret. Idem.

Ad splēdidioris priuilegia militie posteaq; priorem cōtinuo labore cōpleuerint eos uentētes admittunt̄ q̄ ea voto ad p̄scēdi honore crederint expetēda nō eos qui in studio exercēde cupiditatē ambierint: vt uelut̄ in meliori fortuna positi aut ea scelera q̄ prius cōmississe doceant̄ occultent: aut alia deiceps possint impune cōmittere.

ea. et. §. de exac. l. i. et de priu. selio. l. iij. et. l. i. p̄batorias. in fi. et. §. de aqueductu. l. vsu.

Probatorias memorialem littere quibus approbantur memoriales per principem. et sic de alijs.

Decernunt. s. vt aliter non teneat: de eis facta electio nisi principis sit subsecuta approbatio. vt hic. et. §. eo. l. in his. et. §. de agen. in re. l. viti. et. iij. in fine. et de cohar. l. nullus. et de re mili. l. nemine. et caue: quia non omnes officiales debent habere p̄batorias. vt. §. proxi. §. q̄uis.

Tros spectabiles duces eorūq; apparitores necnō limitaneos castrorūq; p̄positos tantūmodo ex sublimis iudicij sinia cōueniri: nec alijs subiacere iudicibus p̄cipimus: illustris. §. ac magnificis viris magistris militū p̄suetudine ac potestate si qua ad limites aliquos oriētis tractarū et illitici ex longo tpe hactenus obtinuit̄ reseruata

Memorialis et egētes in rebus et apparitores p̄fecti proprio oriētis nō sortiant̄ premia militie nisi s̄m p̄suetudinē sint eorū electiōes manu p̄lcriptis approbate nō per litterarū exempla: et debent dicti officiales eē fideles xp̄iani. §. Idē.

Probatorias memorialem et agentū in rebus ceterozum nichilominus apparitorū pretoriane p̄ oriētē amplissime p̄fecture/ etiā eorū q̄ in diuersorū iudicij officijs numerant̄ ex sacris p̄batorijs solito more militie sacramenta sortiri decernunt̄: non passim nec licēter solis auctoritatib; v̄l sacrarū militarium l̄farū exēplarib; s; ex autēticis t̄m sacris p̄batorijs manu nra subscriptis et nro arbitrio p̄stādis: ita vt nullus hys dolus aut fraus possit annecti. de his et q̄ sūt p̄e et catholice fidei tube m̄ admitti aliter p̄o militates nisi ex his sint q̄s solis auctorib; apparitioni aggregari uelusta p̄suetudo perdocuit/ de

Memorialis et egētes in rebus et apparitores p̄fecti proprio oriētis nō sortiant̄ premia militie nisi s̄m p̄suetudinē sint eorū electiōes manu p̄lcriptis approbate nō per litterarū exempla: et debent dicti officiales eē fideles xp̄iani. §. Idē.

Probatorias memorialem et agentū in rebus ceterozum nichilominus apparitorū pretoriane p̄ oriētē amplissime p̄fecture/ etiā eorū q̄ in diuersorū iudicij officijs numerant̄ ex sacris p̄batorijs solito more militie sacramenta sortiri decernunt̄: non passim nec licēter solis auctoritatib; v̄l sacrarū militarium l̄farū exēplarib; s; ex autēticis t̄m sacris p̄batorijs manu nra subscriptis et nro arbitrio p̄stādis: ita vt nullus hys dolus aut fraus possit annecti. de his et q̄ sūt p̄e et catholice fidei tube m̄ admitti aliter p̄o militates nisi ex his sint q̄s solis auctorib; apparitioni aggregari uelusta p̄suetudo perdocuit/ de

Catholice fidei. hec lex leonis est qui catholicos multum auxit statum ecclesie. vt in aut. demon alienā. in prin. col. ij. et fact. §. de posu. l. ff. et de epis. audi. l. iubemus.

Auctoribus. nobis. Accursius.

Consuetudo. no. sic. §. l. priori. in fine. cum concor. Accursius.

Anterius. no. Exempla autenticum nō plū nō exemplum probatorias: p̄bat: sic. sic i. aut. vt sp̄o. autēticar. §. et insuper. et cū sic. §. de diuer. re. l. san. cimus. et. §. de edē. l. pcurator. sed qd si hoc exemplum auctoritate ordinarij sit publicatum videtur valere. vt in aut. vt fra. si. §. i. sed hic puto fecit: quia dicit manu nostra subscriptis Accursius.

Dolus. not. Dolus nullus dolus potest comitti cū p̄n. pe. p̄mit. cipe. nec ambitio. si nō po. vt. ff. ad. l. iul. §. am. test. bi. l. i. nec deficere solēntas. vt. ff. de testa. l. omnium.

Catholice fidei. hec lex leonis est qui catholicos multum auxit statum ecclesie. vt in aut. demon alienā. in prin. col. ij. et fact. §. de posu. l. ff. et de epis. audi. l. iubemus.

Auctoribus. nobis. Accursius.

Consuetudo. no. sic. §. l. priori. in fine. cum concor. Accursius.

Hic lege autē ticas. ex qui- bus solis probat. vt. s. l. p. r. i. z. not. q. mittebatur p. batoris ad eū sub quo erat futurus officialis vel ipso probato portante. vel aliquo qui sub scribebat et exēpla bat et autenticum dabat approbato. b. Ceterorum. al. b. ceterorū. z. dic tunc p. r. notatos in. l. s. p. r. i. z. in ei⁹ cōcor. al. b. ceterorū. et tunc dic q. officia lia iudicia cur- sus publici sollici tudinē sustinentia s. m. al.

Noticiā. que est. i. b. i. et est noti- cia.

Pena falsi est pena ca- pitis.

Capitis. nā hec est pena falsi. vt. s. b. falsis. l. vbi.

Et est noticiā. quidam habet r. b. u. cam. et est noticiā scrip. i. memo- rie probatorie z. in capit. l. agentū z. c. sed meli⁹ est vt totum sit de lege pre- cedēt. et dic q. no- minat officia quo- rum officiales esse nō possunt nisi ap- probentur per p. n. cipem. vt. s. l. i. ista promissit.

Scrip. sub- audi. z. est noticiā z. c. h. c.

Sentū. offi- cij. proconsu- lis. item est noticiā et sic in sequentib⁹

De exceptorib⁹ et exactoribus.

Ne p. di- uer- sas. hāc legē intellige per id quod habes. s. de ca. lar. ti. l. i. z. in aut. de col. s. eos

tecta fraude cuiuscūq; accusā di studio nō solum mēdaci ca- rere milita: sed et proscriptio nis stilū subire decernimus: z bonorū oīs amissioe mulctam⁹

Approbatio facta per pun- cipē militis militare volentis hīs subscriptionē p. r. i. p. i. s. et administratiū sub q. b. ipse v. z. militare ipsi tradit: exinde ve- ro eorū dē iudiciū subscriptio- nē hīs apud officii dimittit. h. d. Bar. Idem.

Hic sanctioe decernim⁹ vt in posterū nemini li- centia sit edēdi exēplaria his qui sociādi sunt cuiuscūq; mili- tie quā sine diuinis p. batoris adipsi nō possūt: sed pericu- lo primatū vniuscuiusq; offi- cij ipsas autē ticas sacrasq; di- uinā nostre pietat⁹ cōtinēt an- notationē cū subscriptione ad ministrantiū sub quorū iurisdic- tione cōsistunt his q. militare volunt prestari exemplaribus videlicet eorū cū subscriptioe eorū dē iudicium apud singula quorū officia prout cōuenit re- seruandis. q. uis autē manife- stum sit de h. m. o. i. p. batoriarū obseruatiōe excepta esse ceterorū iudicium officia: tū ne vl- la et ignoratiē relinquat occa- sio oīm officiorū quib⁹ necesse est per sacras p. batoriarū mili- tie sociari noticiā in sacris ap- tibus subdendam esse cen- sumus. Sub hac igitur obserua- tione omnes qui siue in hoc sa- cro palatio nostro siue in alijs quibuscūq; officijs deinceps militare cupiunt: qui tamen vt dictū est nō possunt pro tenore sacrarū cōstitutionū vel ve- teri cōsuetudine nisi p. cedenti- bus sacris probatoris militie sociari sicut subiecta noticiā demōstrat adipsi precipim⁹ his sciētib⁹ q. ex aliqua parte presentis nostre serenitatis le- gis formā cōnuētia vel negli- gentia q. d. colludere tēptaue- rint: nō tū amissione bonorum

omnium: sed etiam capite pe- riculo vtpote criminis falsita- tis obnoxios semetipsos esse plectēdos. z ē noticiā scrip. i. s. memorie probatorie. Idē.

Sentium in rebus pa- latinorum largitionum rerum p. uatarum partis au- guste. Itē scrip. i. sacrarū epi- stolarum sic in officijs virozū illustrium p. fectorū p. re. orien- tis et illirici et vrbis/ officij p. consulis/ et achate/ officij comitis orientis: officij p. fecti augustalis: officij comitis di- uinarū domozū/ officij vicario rū tracie/ ponti z asie/ macedo- nie/ z thesaurentiū classis. itē scrip. i. sacrozū libellozū: officij virozū magistrorū militū vtriusq; p. fecti orien- tis z illirici: inuitatozū amissionaliū memorialiū oīm q; pedagogozū/ cellariozū/ mēsozū/ lampa- dariozū eorū qui sacris scrip. i. s. deputati sūt de canozū partis augusti/ z curforū partis augu- ste: offō virozū spectabiliū ducū palestine meso- potamie nobilis comitis p. hēncefeos corfene/ sirie/ z auguste eufratēsis/ arabie z thebaidie/ li- bie/ pēta poleos/ vtriusq; ciuitat⁹ armenie/ vtri- usq; pōti/ scy thie/ mysie p. uime/ secūde da cte/ pā nonie: offō virozū spectabiliū comit⁹ egypti/ pā philie/ hisaurie/ licaonie/ z dipisdie.

De exceptoribus et exactoribus.

Ne apparitores vel palatini exactores p. p. u- cū vagādo inferāt puicialib⁹ molestiā piculū gēstoz p. eos p. r. i. n. et eos q. r. ū sūt apparitores z exactores. h. d. Bar. Impa. Archa.

Ne p. diuersas puiciarū pres aut pa- latin⁹ exactor accederet/ aut illustrū virozū apparitor vagaret: vel mili- tatis terro: inferret formidinē: hac lege sancim⁹: vt oēs memorati iten- ti sint ad puiciale rectorē z cū eo agant ipō p. s. i. s. te disponēte et ag. s. c. e. t. suo periculo rem pera- gāt et impleāt vniuersam.

Deputat⁹ ad vniū officii se nō intromittat de offō sui college. h. d. Bar. Idem.

Quicūq; palatio nro cuiuscūq; bet t. r. i. s. ad p. uicias p. meauerit p. pulsoz/ exactoz/ admo- nitoz/ peritoz/ ve p. cepti/ agēs i reb⁹ vel palatinus vel apparitor illustrū p. r. i. s. hic tātū p. r. i. s. arripit at q. mādatū curie sue spālūt approbet: nec q. d. inuictū alteri fuerit collegey surpare alter iure p. sumat: ne dū hec sibi iurē mutui officij licētia partium: agāt cūcti q. d. singulis credebatur.

aurē. et de exacto. tri. l. missi.

Quicūq; pa- latio subau- di de. vel. a.

Tituli. sunt enim multa offi- cia in palatio qui- bus prouinciales respondēt. p. p. i. n. c. i. p. e.

Approbetur. in scriptis: non ali- ter. vt. s. de iure fis. prohibitum. in fi. et de man. p. i. n. l. i. m.

Jure. nota vniū nō debere tas

gere de officio alte-
rius. s. de nume. l.
in prouicjs. r. s. te
sta. l. c. s. l. r. t. r. o
ne rones fiscales p
hoc turbent. vt. s.
de compensa. l. i.
Accur.

Sue remea-
re. vt. s. de ex
ac. trib. l. pe. r. s. o
ga. mi. anno. l. opi-
natoribus.

Per vices. als
vicarios. als vice
i. vicarios.

Examē. ad eū
a quo fuit missus. et
est sicut reductio s
preside q aufugit
ante rōnem reddi-
tā. vt. s. vt oēs tam
ci. q. mili. l. i. r. ali-
bi. vt. s. ad. l. iul. re
pe. l. i.

Auferamus.
nā nullā aliā d. r. e
cipe. vt. r. J. c. l. san-
ctimus.

Nullā. cōueni-
ri. vt. et. s. vt
nullus ex vicarijs. l.
. i. r. s. o. agro def.
l. hac diffinitione.
r. ar. in. auf. vt non
fi. pig. et. s. ne vroz
pro ma. l. iij. s. r.
cōra. s. de fabul. l.
iure.

Contra. aude
bit. q. posses-
sorem prouincialē
exigit aliter q. pre-
ses velit vel concu-
tit cū nichil nisi vo-
luntate presidis fa-
cere debeat. vt. s. e.
l. i. Accur.

Tue. loquit
prefec. pretorio.

Sub proscri-
ptione. i. sub fida
custodia: forte etiā
in cathenis. vt. s.
eo. l. siue. in fi.

Prouinciali.
possessori. et no. da-
ri licentiam resistē-
di officiali excedē-
ti modum. vt. et. s.
de iu. fi. l. prohibi-
tum. r. s. de meta.
l. deuotum.

Officia
li modū
excedē-
ti resisti
potest.

Exactor infra anni debet ostendere quid exigit: r. si non exegit causas denotare cur nō exegit: als punitur. Bar.

Imperator.

Sue ex pretoriano offi-
cio/ siue illustris comiti-
ue sedis largitionū necnon et
rei priuate nostre militie v^l ex
quacūq; apparitione ad quā-
cūq; necessitatem profligan-
dam q̄s fuerit destinatus: sciat
intra anni metas dēdere colle-
ctis ratiocinijs ad propriū iu-
dicem remeare^a/ eiq; suaz effi-
caciā ostendere: et qd ei⁹ in-
stantia exactū fuerit qd ve in
debitū habetur: et penes q̄s re-
federit: vel cui⁹ culpa aut cau-
sa in eadem prouincia fuerit de-
relictum. **Q**uod si exacto spacio
anni in eius regionis visceri-
bus predato: insidians depre-
hens⁹ fuerit remozari: tūc ab-
solut⁹ cingulo militie abijcie^t
prio: ib⁹ ei⁹ militie decē libray
auri mulcta propofita si redi-
re dissimulet: p vices⁹ officio-
rū ligat⁹ ferreis nexib⁹ cura p
uincialis officij ad debitū mit-
tat examē: nec ei liberū sit vt
hoc se priuilegio aut occasiōe
defendat: q̄ sibi aliud negociū
vel aliā necessitatē post iniun-
ctam esse causetur: cū hysdem
licentiam auferamus⁹ in ea-
dē prouincia continuare exa-
ctionem.

Imper. zeno.

Nullā possessi-
onem alte-
rius pro illiensis debitis
publicis vel priuatis precipi-
mus conueniri⁹.

**Faciendi exactionem con-
tra modū potest licite resisti: r
si probatur criminosus potest
puniri. h. d. B.**

Imper. Constan.

Contra nostra preepta
si quisq; vetito ac teme-
rario ausu exercere audebit:
licebit puicte moderato: eū-
dem correctū ad sublimitatis
rue⁹ iudiciū sub proscripōe

dirigeret: r licebit prouinciali
(si probetur⁹ obnoxio⁹ executor⁹
contra vetitum exactionem si-
bi vendicans) temeritatem le-
gitime repellere.

**Exactor prefeci p̄torio an-
teq; exactionē publicaram pe-
cuniarū susceptā implet aliā
suscipere non potest. si tamen
fuerit necessitas duas exactio-
nes simul in eadem prouin-
cia faciendas suscipere potest
sed non tres. Bar.**

Imper. Vale.

Sancimus^m vt eū cui ex-
tudio tui culminis q̄-
cūq; modo siue studio⁹ nume-
rario: r aut tractato: r vel ip̄o-
rum iusu q̄ p tpe amplissime
tue sedis administrationē sus-
cipiūt exactio publicarū pe-
cuniarū inūgatur/ minime pri-
us liceat aliam sollicitudinem
gerendam suscipere: anteq; re-
uersus iniuste sibi cause respō-
sum prebuerit. si tamē ita fors
tulerit vt in ea puincia ad quā
exequendi causa publici ne go-
cij aliq; proficiscitur/ alia q̄q;
causa sit exequenda: nō prohibi-
berī vnū eundēq; executorē
ab hac vize regia proficiscen-
tem duorū simul non plurium
negociorū executionem susci-
pere. dū ip̄i q̄q; tertij negocij
non sit iniungendi⁹ anteq; su-
perioribus responsū⁹ porta-
uerit. Executoribus hys qui se-
cundam⁹ siue simul duas vel
etiam tertiam causam passi fu-
erint exequendā suscipere/ nō
solum cinguli et bonorum suo-
rum amissionem: verū etiam
perpetui exilij supplicij sub-
turtis. eandem hanc penam nu-
merarium⁹ quoq; et eius adiutores ad quorum
curam qd violatum est pertinet/ formidare.

Imper. Val.

Secundam.
in alia prouincia vt
non cōtradicat su-
periori responsō.
Uel tertiam in ea-
dem vel in alia.

Numerarij.
no. puniri qui im-
ponit vel facit ipo-
ni illicitam amba-
ssatam.

**De lucris ad-
uocatorum.** Scilicet
prauijs. vt. l. i. i.
et. q. de licito dicit
s. de suff. l. vna. no.
licet quidā dicāt de
hoc nō dici in hoc
ritu. sed de aduo-
catis.

**De lucris aduocatorum
et concussionē officiorū seu
apparitorum.**

**Cognoscens se lesum a ducennariss/ centes-
narijs/ vel aduocatis/ pandat iniuriam: vt dicit
officiales conuicti puniantur. hoc dicit Bar.**

Imperator Justinianus.

**Probetur. ip-
so facto.**

**Obnoxio⁹ exe-
cutor. repellitur ex-
cutor. temere ven-
dicās sibi exactionē
contra ventū**

**Sancimus⁹. sic
construe. san-
ctimus: vt minime
liceat r. c. liceat di-
co. s. eum cui ex iu-
dicio tui culminis
et loquitur prefec.
pretorio.**

**Siue studio.
q: nūerarius pecu-
rauit vt mitteret.
vel ali⁹ officialis.
vt i. fi. illi. l. v. ille
misit qui loco pres-
fecti q̄q; est vt ei⁹
vicarius.**

**Iniungendi
subaudi licentia.
p. Responsum
p̄buit. qui bmos
leporēs r. c. sic. s.
de asser. l. fi. et. s. q̄
mili. non pos. l. cis
s. i.**

**Secundam.
in alia prouincia vt
non cōtradicat su-
periori responsō.
Uel tertiam in ea-
dem vel in alia.**

**Numerarij.
no. puniri qui im-
ponit vel facit ipo-
ni illicitam amba-
ssatam.**

**De lucris ad-
uocatorum.** Scilicet
prauijs. vt. l. i. i.
et. q. de licito dicit
s. de suff. l. vna. no.
licet quidā dicāt de
hoc nō dici in hoc
ritu. sed de aduo-
catis.

**Amba-
ssatā illi
citā p se
aut aliū
sponēs
punit.**

Squis a ducentarijs. q̄ p̄cerat̄ dicentis. q̄b̄
dic̄ vt̄. s̄. de agen. in re. l. matriculā. et facit. s̄.
vbi cause fit. l. vniuersi. et de superac. l. i. r̄. f̄.
l. p̄tori.

Reter. cano. i. regulares. sic. s̄. de sacro
fanc. ec. l. placet.
Et. ponitur r̄
pro id est.
Scholasticis.
id est ab his q̄ s̄nt
de scholis vel eius
societatib⁹. sic ent̄
accipit̄. s̄. de puui.
scho.

Ciuitatib⁹. id
est in ciuitatib⁹ vt̄
in villis. vel. i. faci
unt deferri ad ciui
tates et etiā ad do
mos eorū mittit̄.
Eorū dē. s̄. offi
cialium. ad q̄b̄. s̄.
de cur. pu. l. cōperi
mos. et. l. anima
lia. et. s̄. l. p̄tori. cū
concor.

Prouincia =
le s̄. accusatiū ca
sus est prouincia
les. Accur.
Quotiens. pe
nam. omneꝝ
honorem excludit
reat⁹. vt̄. s̄. vbi se.
vel clar. l. i. in fi. et
facit. s̄. de offi. p̄e
fec. p̄to. si quos.

Trialibus. r̄
corpōib⁹. si
milib⁹ publicē vit
litati intēdētibus.
Liceat. acci
pere ab incorpora
tis p̄dictis corpor
rib⁹ q̄b̄ l̄ ab alijs.
s̄. eēt p̄da accipe
re ab istis. ad q̄b̄
s̄. de silen. l. decu
rionib⁹. s̄. l. et. ij. et
ij. si autē dices
nō accipi ab istis
q̄b̄ nec ab alijs in
nullo videtur eis
subuenire.

Utriusq̄. r̄
corpōib⁹. si
milib⁹ publicē vit
litati intēdētibus.
Liceat. acci
pere ab incorpora
tis p̄dictis corpor
rib⁹ q̄b̄ l̄ ab alijs.
s̄. eēt p̄da accipe
re ab istis. ad q̄b̄
s̄. de silen. l. decu
rionib⁹. s̄. l. et. ij. et
ij. si autē dices
nō accipi ab istis
q̄b̄ nec ab alijs in
nullo videtur eis
subuenire.

Utriusq̄. r̄
corpōib⁹. si
milib⁹ publicē vit
litati intēdētibus.
Liceat. acci
pere ab incorpora
tis p̄dictis corpor
rib⁹ q̄b̄ l̄ ab alijs.
s̄. eēt p̄da accipe
re ab istis. ad q̄b̄
s̄. de silen. l. decu
rionib⁹. s̄. l. et. ij. et
ij. si autē dices
nō accipi ab istis
q̄b̄ nec ab alijs in
nullo videtur eis
subuenire.

De primipilo.

Primipilarij dicuntur primi administratores. et sic accipi
tur. s̄. de cohar. l. solita. et. l. ordinarioꝝ. r̄. s̄. de epi. r̄. cle.
l. officiales. als̄. p̄ his q̄ primipilū ferūt fm. h. p̄s accipi
h̄yros mō. Vel dic primipilū portatē aliqua occasiōe sui
officij administrare: sic vtrūq̄ p̄tinet.

Omnimoda. id est salaria. sic accipit̄. ff. de re
iudi. l. commodis.
Post administrationē. scz finit̄. et hoc
inimū sequens littera. r̄. sic nota argu. q̄ i fi

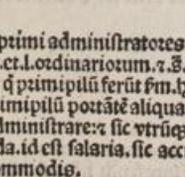

Squis a du
centarijs
vel cētena
rijs vel fi
sci aduoca
tis lesū se
esse cogno
scit: adire iudicia et p̄bare in
iuriā nō moret: vt̄ in eū q̄ cōi
ctus fuerit cōpetenti seuerita
te vindicetur. **I**dem.

Reter solēns z cano
nicas p̄silitatiōes mul
ta a puincialib⁹ indignissime
postulā ab officialib⁹ et scho
lasticis nō mō i ciuitatib⁹ sin
gulis s̄ etiā māstionib⁹: dū ip
sis z aialib⁹ eorū dē alimonte
sine p̄cio ministrē: puinciales
itaq̄ cūcti iudices t̄ueant̄ nec
iniurias inultas trāsire p̄mit
tant. **I**dem.

Quoties cōpulsor argui
tur in depdatiōe puict⁹
etiā nō cōsulta clementia n̄ra
penā subeat legib⁹ cōpetentē
trialib⁹ et na **I**dē.
Quicularijs oibusq̄ cor
poribus ita subueniri volum⁹
vt̄ nichil apparitorib⁹ vniuer
sorū iudicū liceat q̄b̄ ad p̄dā
puincialū pertinet.

De primipilo.
Impator.
Omnimoda p̄
mipilatus post
administratio
nem incipiunt
deberi: et si is q̄

impator.
Omnimoda p̄
mipilatus post
administratio
nem incipiunt
deberi: et si is q̄

ne anni sit soluenda pensio. quod dicitur ut not. s̄. locati. l. iij. **P**ensio
est in fi
ne anni
solueda

Heredib⁹. nota heredib⁹ dari salarium. sic. s̄. de pro
o **H**eredib⁹. nota heredib⁹ dari salarium. sic. s̄. de pro
xi. sacro. scri. l. si quis. et de domesti. et pro. l. fina. r̄ de ad
uoca. diuer. iudi. l. post duos. et. ff. de offi. asses. l. diem. et

ea percipere debuerit pu⁹ re
bus humanis eximat: heredi
bus petitio salua sit. **I**dem.

Obtentu nominis p̄mi
pili civiles actiones ad
alios iudices transferende nō
sunt. **I**dem.

Trenda est puuatoꝝ
contractibus: et ideo si consti
terit fisco satisfactum esse ob
causam primipili: poteris obli
gatam tibi possessionem titu
lo dotis petere vt̄ sat: doti fie
ri possit.

Solum ex causa primipili
filius non existens heres pa
tris potest conueniri pro pa
tre: an alijs vero secus. **H**oc di
cit Bar. **I**dem.

Um ex sola primipili
causa liberos: etiā si pa
tribus heredes nō existant te
neri diuus aurelianus sanxe
rit: si neq̄ successistis patri ve
stro: nec quicq̄ ex bonis eius
tenetis: consequens est a pa
ternis creditoribus vos nō cō
ueniri.

Publice leticie
vel consulum nunda
tores / vel insinua
tores constitutionum /
et aliarum sacrarū vel
iudicialium litterarū
et descriptiōe vel ab
inuitis ne quid acci
pian immodicum.
Imperator.

quandoq̄ aliter q̄ pro hereditaria parte. vt̄. ff. de pol. l. ex
policitatione.

Publice leticie vel consulum ec. Leticie scilicet mun
ciatores. et dic vel quia p̄ncipi aliquod felix nunciaba
tur a fidelib⁹: vel quia cōsul eligebat: vel qz p̄nceps et
am mittebat eis aliqua cōstitutionem: et nunciū dabat
et subscribat se dedisse.

Immodicum. id est magnum: licet parum accipiāt
ab his quibus hanc leticiam portant.

Pensio
est in fi
ne anni
solueda

Obtentu. ciuis
les actiones.
quibus tenet p̄
mipilarius alicui
puuato q̄ non sub
procuratore cesa
ris vbi conuenit
cum fisco: sed corā
competenti iudice
ager. vt̄. s̄. de iuris.
om. iu. iuris. r̄. l. in
criminali. Vel di
cas qz debitorē de
bitoris primipili
conueniat fisco: corā
suo iudice. et
sic loquit̄. s̄. de ed.
ex lege. l. i. vt̄ cum
grauet qz cōuenit
in iudice non gra
uetur cum nec cū
fisco p̄traxerit. ar.
ff. de iureiuran. l.
eum qui.

Tilitas. p̄fe
rē da. vt̄. r̄. ff.
pro fo. l. actione. s̄.
labeo. et de ca. tol.
l. fina.

Satisfactum.
aliter non. vt̄. s̄. q̄.
ca. pi. ta. s̄. l. iij. et
facit. s̄. de bona.
inter vi. et vxo. l. si
nonyerum.

Um ex sola.
conueniri.
nō nō cōueniri
heredem cum qui
heres non est. vt̄. s̄.
arbi. tu. l. eum. et
de repu. here. l. i. et
ij. r̄. s̄. de reuo. his
que in frau. credi.
l. ij. et. iij. sed hoc
fallit vt̄ hic. Item

Bellum
aie cor
pous p
dunone
inducit

Quicquid, si desinunt, hec est leticia cum bellum perditionem anime et corporis et substantie inducat. ut in aut. de armis. in prin.

Fastus. quia homo fuit fastuosus. i. sublimis: et etiam superbus propter triumphum.

Regalium. qz sit iperatoz rex hie rosolimitanus vel consul romanus. na accipiebant consularu quadoqz. unde noster iustinianus ter fuit consul vt in plemio. ff. in fine.

Trabearum. trabeaveftis regalis de purpura fz h. qua consules vestiebant: et nuc imperatoz vt consul.

Offerenda. populis a nobis per nostrum nuncium Accursius.

Sacros vultus. quia tenemus publicam curiam vel ostendimus nos alio: et nuncios vadit et dicit populo vt veniat videre.

Numerarij. i. nuncios nris. nam tales mittunt. Et not. indigentibus potius dandis. sic dudu e. s. b. epif. et cle. ff. de ad declinandaz. s. penul.

Judices. ter rarum vbi humilimo di mituntur.

Ex miseris. id est pauperibus.

Accipiente. a sponte dantibus et no. cogentem et sponte accipientem pari pena astringit. sic. s. de re mili. l. fi. s. vt autem.

Officium. i. dicitur iudices cum suis officialibus.

Incipiunt consuetudines feudorum. Qui feudum dare possunt. et qualiter acquirat et retineatur. quidam habent aliter rubricam: ita. s. quibus modis feudum acquiratur et retineatur. noster autem apparatus vti hac rubrica ab illo verbo pzo in antea sez de his qui feudum dare possunt: vtraz tñ satis pot sustineri. Itē not. qz hec rubrica habet duas partes. prima est qui feudum dare possunt. et hoc expedit statim vsqz ad s. et qz vidim. Secunda est qualiter acquirat. et hoc expedit ab illo s. qz vsqz in fi.

Quia de feudis. quid autem sit feudum et unde dicatur in summa dictum est per id qd legitur in fra. in q. cau. feu. amit. circa pn. ij. col. et. f. p. quos fiat inue. et per quos re. c. nulla. Qualiter autem debeat distingu: dic vt in summa plene nota.

Quia de feudis tractatur sumus videamus primu qui feudum dare possunt.

Feudum autem dare possunt archiepiscopus/episcopus/abbas/abbatissa/prepositus/si antiquitus consuetudo eorum fuerit feudum dare. Marchio et comes similiter feudum dare possunt/qui proprie regni vel regis capitanei dicuntur. Sunt et alij qui ab istis feuda accipiunt: qui proprie regis vel regni valuafores dicuntur: sed hodie capitanei dicuntur seu appellantur qui et ipsi feuda dare possunt. Ipsi vero qd ab eis accipiunt feudum/ minores valuafores dicuntur.

Masallus ipso viuo non priuatur feudo: ipso vero mortuo ad filios equaliter priuatur feudo: et si filij non sint ad nepotem et ad fratres eis non extrahitur si feudum est paternum vel nouum et per pactum est actum. siue vero in feudo non succedunt: nouissimo aut tempore collaterales vsqz ad septimum gradu descendentes masculi in infinitu succedunt. hoc dicit vsqz ad s. notandus. Bal.

Et quia vidimus de personis videamus qualia priuati habuerunt in ista. antiquissimo enim tempore sic erat in domino: et

autem dicantur marchiones/comes/duces/capitanei/valuafores maiores vel minores: et etiam minimi: dicitur. f. quis dicatur marchio dux/ vel comes. c. qui a principe. Accursius.

Feuda accipiunt. Et ista feuda et superiora pprie iure feudi olim cōcedebant. alia qd feuda qd a maioribus alijs ipendebant iure feudi nō iudicabant. vt. f. eo. s. notandus est autē. hodie autē idē obseruatur in minoribus et minimis quod etiā in maioribus. vt. f. de natu. se. c. i. et. l.

Indi-
gentib?
dudu e.

o. Ware possit. quod de regalibus est intelligendum. f. vt si habeat beneficia aliqua regalia qualescentia in feudum dare: inde visitatum est et eorum feudum dare potest et de alijs qd de regalibus.

p. Si antiquitus. vt non sit metmozia re altera processisse: vel per. xxx annos et retro hoc consueuerat facere. nam consuetudo multum operatudo in tur in iurisdictione iurisdic. vt. C. de eman. li. tione l. i. et. l. fi. multa

r. Marchio. qui autem dicantur marchiones/comes/duces/capitanei/valuafores maiores vel minores: et etiam minimi: dicitur. f. quis dicatur marchio dux/ vel comes. c. qui a principe. Accursius.